

ORDINATIONES PRAEPOSITORVM GENERALIVM

COMMVNES TOTI SOCIETATI.

Auctoritate V. Congregationis generalis recognita & contracta.

ROMAE
In Collegio Societatis IESV.
M. D. XCV.
PERMISSV SVPERIORVM.

VM R.P.N. Præpositus Generalis Claudius Aquauiua Prouinciales omnes præmonuisset, ut ad quintam Congregationem Generalem veniẽtes secum ferrent Catalogum ordinationũ Præpositorum Generalium, quas in sua Prouincia quisque haberet, vt in compendium, quoad fieri posset redigerentur; id plurimi præstiterunt: cumque id ipsum nonnullarum Prouinciarum nomine fuisset à generali Congregatione postulatum, Patres ad id deputati diligentem operam huic rei nauarunt; & tam istas ex varijs Prouincijs allatas, quàm eas, quæ hic Romæ descriptæ reperiebantur, accuratè examinarunt, atq; in breuiorẽ formã rede gerũt, resecatis ijs, quæ vel pleniùs in alijs continebantur, vel iam in regulas

translatæ fuerant, quales ferè erant omnes priorum trium Præpositorum Generalium Ordinationes. Quæ omnia cùm tandẽ R.P.N. cum PP. Assistentibus discussisset; infrascriptas Ordinationes retinendas, atque toti Societati communes esse debere iudicauit. Præter Ordinationes autem, sunt pleraque alia in qualibet Prouincia, vel Collegio asseruanda, quibus scribendis certi libri assignãtur. Sic enim fiet, vt ad commodiorem ordinem redacta faciliùs inueniri, & meliùs executioni, Deo bene iuuante, mandari possint; quod R.V. in primis à R.P.N. commendatur. Sunt præterea formulæ quædã inter Ordinationes Generalium antea numeratæ, vt potè ab ijsdem statutæ; quales sunt de informatione promouendorum ad gradus Societatis, de aptis ad gubernãdum, de Collegijs acceptandis, & similes, quas separatim

mitten-

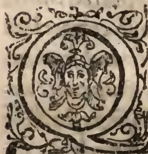
mittendas esse, & hoc loco non inseren das visum est. Verùm cùm R. P. N. sũmopere cuperet, ut hæc & alia, quæ in hac quinta Generali Congregatione ad fœlicem Societatis administrationẽ & renouationem spiritus excitandam per varias deputationes examinata; & tandem constituta sunt, quàm primum ad Prouincias transmitterentur, id fieri nequaquam posse compertum est, si tot exemplaria essent describenda, quot erant omnibus Prouincijs necessaria. Quare satius visum est ad hoc diuturni temporis incommodum, & pleraque alia vitanda, vt typis quãprimum mandarentur, ne tamdiu differretur optatus à tota Societate quinta huius Generalis Congregationis fructus, qui, Diuina iuuante clementia, speratur vberrimus. Romæ. 1593

Mandato R.P.N. Generalis

Iacobus Dominicus Secret.

INDEX ORDINATIONVM QVAE HOC VOLVMINE continentur.

R. P. N. Euerardi Mercuriani.

VAE obseruanda circa vsum Librorum prohibitorum. pagina 1
Quæ obseruanda in Libris Musicis. pag. 4
Quomodo in Vrbem scribenda negotia, casuumque resolutiones petendæ. pag. 4
Exponatur Bulla Cœnæ in singulis Collegijs. pag. 5

R. P. N. Claudij Aquauiuæ.

BVlla declarationis Instituti Gregorij XIII. aliæque nonnullæ ostendantur Nouitijs, & alijs. pag. 6
De matutino Examine conscientiæ Sacerdotum, & aliorum, præsertim diebus festis. pag. 6
Vota quomodo & quando emittant, vel renouent qui denuo redeunt ad Societatem. pag. 7

Quæ

Quæ suffragia facienda pro ijs, qui in itinere decedunt. pag.7
Nostri Romam venientes aliena negotia ne suscipiant. pag.8
Sepulcra Principum in Ecclesiis Societatis quomodo permittenda. pag.9
Nostri patriam non adeant sine licentia Generalis, nisi in casu necessario, & vrgenti. pag.10
De vsu compendij Priuilegiorum Societatis. pag.12
De exacta obseruatione regularum, & præcipuè regulæ 18. Sacerdotum. pag.13
Mittenda in Vrbem pro Archiuio historia Collegiorum & vota, in forma papyri. pag.15
Hora considerationis Superioribus præscribitur. pag.17
Monita ad Prouinciales ex consultatis. pag.21
Bonorum distributio quando, & quomodo facienda. pag.27
Quænam rei quantitas sufficiat ad violandum votum Paupertatis. pag.30
Consultorum opera, qua ratione commodè vtetur Prouiucialis; & subinde mutandos esse Consultores. pag 31
Habeatur liber susceptorum ordinum in singulis Prouincijs: &, Nullus inscribat nomen patriæ operi edendo. pag.33
Eleemosynæ à quibus Collegijs, & quomodo admitti possint. pag.34
Monialium monasteria confessionum causa Nostri ne ingrediantur. pag.35
Quo-

Quomodo Nostri, quæ ab alijs, siue Nostris, siue externi, sub sigillo secreti extra confessionem acceperint, tacita seruare debeant. pag. 36
Ne quisquam Romã mittatur sine facultate Præpositi Generalis. pag. 37
Ne Societatis annuæ ostendãtur externis. pag. 39
Quæ obseruanda sunt ad vitandas intercessiones, & patrocinia, quæ religiosæ Societatis disciplinæ aduersantur. 39

ERRATA,

Pag. 17. V. 1. in tolijs *leg.* folijs.
Pag. 27. V. 12. íocus *leg.* locus.
Pag. 29. V. 18. ab ipso Nouitio *leg.* ab vno quoque requir.
Pag. 39. V. 14. *leg.* licitam faciunt, prohiberi omnino nõ possit, *mutata distinctione. cæteræ vitiosæ interpunctiones sensum nõ euertunt.*
Titulus Indicis hic erat INDEX eorum quæ in ordinationibus continentur.

ORDINATIONES PRAEPOSITORVM GENERALIVM communes toti Societati.

Auctoritate V. *Congregationis Generalis recognita & contracta.* Dec. 98

R.P.N. Eueraidi Mercuriani.

Quæ visa sunt obseruanda circa vsum Librorum prohibitorum.

V M qui libri prohibentur à S. Romana Ecclesia, aut hæreses contineant, aut ab auctoribus hæreticis conscripti, tamen ex professo de religione non tractent, aut ij sint in quibus obscæna leguntur, aut alia de causa nostris minimè conueniant: de primis quidem, in quibus hæreses sunt, nihil hic agitur: de cæteris verò, quæ sequuntur iudicauimus ad maiorem Dei gloriam expedire, vt iuxta facultatem nobis à sancta Sede Apostolica concessam obseruarentur. Prouinciales habebunt facultatem concedēdi vsum omnium horum librorum ijs, qui de Societate sunt, quibus iudicabunt, adhibitis suis Consultoribus, conuenire. Po-

terunt ijdem Præpositi Prouinciales committere hanc facultatem concedendi vsum dictorum librorum ijs Rectoribus, quibus in Domino magis necessarium existimarint, pro ratione locorum aut aliarum circumstantiarum. Cùm autem constet, quo loco habita sint à P. N. Ignatio s. m. scripta Erasmi, & Ludouici Viuis, licet fortasse nōdum eo tempore prohibita essent: propterea nec nobis videntur in Societate nostra alio loco esse habēda; quamuis alioquin ijs vti liceret. Atque ita ab ijs nostri abstinebunt, nisi si quibus interdum eorum vsus ad maiorem gloriā Dei videretur esse necessarius; idq; Prępositorum Prouincialiū iudicio atque permissu. quem in finem illa separatim aliquo in locò seruari poterunt.

Obscænorum librorum, quales sunt Catulli, Tibulli, Propertij, plerique ab Ouidio conscripti, Plauti, Terētij, Horatij, Martialis, Ausonij, vsus non permittatur, nisi maturis, quíque eis sine periculo ad studia literarum humanarum promouenda vti poterunt. Nulla autem ratione Scholasticis nostris quocunque prætextu permittantur; ac ne alijs quidem etiam Magistris, quorū puritati aliquid labis aspergi posse dubitetur. Exceptis tamen huiusmodi libris, qui vel iā expurgati essent, aut in posterum expurgarentur. Virgilij verò Priapeia, aut alia eius-

modi

modi epigrãmata aboleãtur prorſus. Reliqui verò libri quocunq; idiomate conſcripti, ſiue carmine, ſiue ſoluta oratione, qui amatoria, & impura continẽt, nemini prorſus concedantur. Ac cùm etiam inter ſcriptores librorum Spiritualium, licet pij inueniãtur, quidam tamen Inſtituti noſtri rationi minus videantur congruere; propterea non permittantur paſsim, ac ſine delectu; ſed ea tantùm, qua ſuperius dictum eſt ratione: quales ſunt Taulerus, Rusbochius, Hẽric. Harphius, auctores Roſeti, & Artis ſeruiendi Deo, Raymũdus Lullus, Henricus Suſo, Gertrudis, & Mechtildis, alijq; huiuſmodi. Nihil verò norum librorum vſpiam ſeruetur in noſtris Collegijs, niſi ex Præpoſiti Prouincialis ſententia; cuius erit decernere, quínam, & in quibus locis ſeruãdi ſint, quoſve ex his libris Rectores ſuis ſubditis legendos permittere debeant. Neque tamẽ permittent vſum eorum librorum, niſi pro eo tempore, quo neceſſarium iudicabunt. Qui autem libri aliquibus ex noſtris permittentur, non habeantur in Bibliothecis, ac ne ijs quidem ſiue publicis locis, ſiue cubiculis, vbi ab alijs legi poſsint. Deniq; Prouinciales ſuo tempore Præpoſito Generali ſignificabunt, quínam libri prohibiti in quocunque loco ſeruentur, quamve facultatem Rectoribus conceſſerint.

Quæ visâ sunt obseruanda in libris Musicis.

CAntus Ecclesiastici, qui nempe origine sua Ecclesiastici sunt, & sanctæ Sedis Apostolicæ, siue Episcoporum, & Inquisitorum permissu typis excusi, vel scripto solum euulgati, sed tamen à Superioribus approbati sunt, neque ab hæreticis prodierunt, poterunt aliquando cantari à nostris: quales sunt qui dicuntur Moteta, Missæ, Hymni, piæque aliæ id generis cantiones. Quæ turpem habent dictionem & sonum, siue eum cantandi modum, cui etiam subesse obscęna aut vana putentur, côburantur. Quæ dubia sunt, examinet diligenter Superior; atq; ædificationis omnis ratio habeatur. Idem verò Superior neq; emi, neque à quoquam omnino eiusmodi libros legi, aut haberi sinat, quos ipse diligenter priùs non examinarit.

Qualiter in Vrbem, ad Nostros, vel externos scribenda negotia, casuumque resolutiones petendæ.

NOn leuia incommoda hactenus attulit, quòd Nostri Romam ad personas Societatis, & forte etiam ad externos dent literas, quibus, vel casuum conscientiæ resolutiones

lutiones petunt, vel alia negotia cum Prælatis, vel alijs tractāda committunt, inconsulto Præposito Generali, ad quem ex antiqua ordinatione priùs omnia referenda erant. Proinde V.R. admoneat, vt in posterum prædictum ordinem diligenter obseruent: vtque huiusmodi literas tam ad Nostros, quàm etiam fortasse ad externos, quæ negotia contineant, apertas mittant, per nos, si videbitur, destinandas. Casus verò conscientiæ priùs in Collegijs à Theologis, alijsque peritis discutiantur, & cum R.V. omnia communicentur. quæ si in aliquo postea dubitabit, rationes pro vtraque parte ad nos scribet, resolutionemque accipiet securiorem.

Exponatur Bulla Cœnæ in singulis Collegijs Societatis.

CVretur omnino, vt in singulis Collegijs & Domibus cuiuslibet Prouinciæ sit expositum vnum saltem exemplar Bullæ in Die Cœnæ Domini legi solitæ, in loco aliquo, vbi Nostri omnes Confessarij illud commodè legere posint.

R. P.N.Claudij Aquauiuæ.

Bulla declarationis Instituti Gregorij XIII. aliæq; ostendantur Nouitijs, & alijs.

PRæter Bullam Iulij III.de qua fit mentio in regula 13.Magistri Nouitiorum, Bulla etiam Pij V. contra Apostatas, Constitutio Gregorij XIIII. Gregorij item XIII. quæ incipit, *Ascendente Domino*, erit ostendenda Nouitijs,tam in prima probatione,quàm sexto quoque mense,omissa parte illa, quæ agit de impugnatione Instituti, ab illis verbis circa medium Bullæ, *Quia tamen non defuit temeraria quorundam audacia*, &c. vsque ad illa, *Nos vniuersalis Ecclesiæ vtilitati*, &c. Nam ad hunc finem fuerunt olim impressa aliquot exemplaria sine ista parte,& transmissa ad Nouitiatus. Similiter qui vota simplicia, siue etiam solemnia edituri sunt in Societate, & qui ad tertium probationis annum accedunt, vt seruent regulas, & constitutiones, inter alia, easdem Bullas legere debebunt.

De examine conscientiæ Sacerdotum, & aliorum præsertim diebus festis.

NVllus,etiam Sacerdos,vagetur extra cubiculum tempore examinis,nisi occupetur in templo. Sacerdotes autem non occupati faciant etiam ipsi examen; nisi

fortè paulò ante tempus examinis celebrauerint, & ante celebrationem id fecerint: tũc enim poterunt suas horas recitare, vel aliter orare, idq; in cubiculo. Diebus verò festis, & Dominicis, vbi habetur concio, nõ habetur examen ante prandium ex prescripto; & idcirco nec ad examen pulsatur: vbi verò non habetur concio, pulsetur ad examen, & fiat.

Vota, quæ emittunt qui denuo ad Societatem recipiuntur.

SCholastici approbati, aut coadiutores, absoluto biennio, votisq; post illud emissis, si absque licentia Societatem deseruerint, post reditum data satisfactione, renouabunt Vota cum alijs; quia non cessauit eorum obligatio. Si cum licentia abierint absoluti à Votis, post reditum non emittent Vota ante absolutum biennium, sicut & cęteri Nouitij, iuxta Decr. 23. Congregationis V. Quod tamen attinet ad probationes, poterit Prouincialis dispensare, prout in Domino videbitur, habita ratione personarum, satisfactionis, &c.

Quæ suffragia facienda pro ijs, qui in itinere decedunt.

PRo ijs, qui eundo, vel redeundo ad Indos, siue Orientis, siue Occidentis, vita funguntur, fiant suffragia solita in ea

prouincia, in qua moriuntur, non secus, ac si essent illius prouinciæ. Similiter fiant in ea Indiæ prouincia , ad quam vel tendebant, vel vnde in Europam veniebant.

Pro ijs, qui iter quomodocunque ingressi in prouincijs Europę, extra proprias prouincias moriuntur, fiãt eadem omnino suffragia in ea Domo, vel Collegio, vbi quis moritur, quæ alioqui fierent, si defunctus non hospes, sed eiusdem Domus, vel Collegij habitator fuisset. Superior verò illius loci primo quoque tempore, & occasione Prouincialem eius prouinciæ, ad quam defunctus pertinebat, admonebit, vt pro eo solita suffragia fiant, tum in Collegio, vel Domo ad quam pertinebat, tũ in tota prouincia, ac si in illa obijsset. Censendus verò erit defunctus ad eam prouinciam pertinere in cuius causam, & bonum mittebatur. Quòd si nullius prouinciæ bono fuisset institutum eius iter, vel missio; ad eam prouinciam pertinebit, vnde missus, ac profectus erat.

Nostri Romam venientes aliena negotia ne suscipiant.

QVoniam accidit aliquando vt Nostri Romam venientes, vel caritate permoti,

moti, vel amicorum precibus victi, aliqua aliorum negotia procurāda secum perferrent; facilè vidimus, neque id Instituto nostro valde conuenire; neque Summo Pontifici, eiusque ministris valdè probari, vt nos in alienas causas ingeramus, cùm præsertim pro nostris satis quotidie habeamus, quod cum illis agamus. Idcirco monere volui R.V. vt ne permittat, vel Procuratorem, cũ tempus erit, vel alios Nostros, quibus Romam venire contigerit, huiusmodi res suscipere, vel in ijs operam suam polliceri. Idque faciendum erit R. V. vt in ista sua Prouincia intelligatur. Credimus enim hoc fore ad maiorem Dei gloriam, quam semper spectare debemus: ideóque rationē potius habere communis boni, quàm particularis; quod fortasse nobis offeratur.

Sepulcra Principum in Ecclesiis Societatis nostræ quomodo permittenda.

NOn iudicamus expedire, vt permittantur in nostris Ecclesijs insculpi nomina, seu tituli Principum, eorumve Sepulcra marmorea, stemmata, aut insignia; ne vel præiudicium aliquod generetur fundatoribus, qui iam sint, aut postea futuri sint: vel multiplicentur huiusmodi exēpla, quæ secum afferre solent varia diuina officia

pro

pro defunctis; vnde nostra ministeria impediri,& Ecclesiæ magnificorum sepulcrorum constructione occupari possent. Si quis autem Principum aliquid simile petierit, cui Societas multum debeat; admoneatur Præpositus Generalis; vt consideratis circunstantijs loci, temporis,& personarũ, decernat, quid concedi expediat. Ad aliquot autem dies tumulum ligneum, vel ad menses etiam pannum holosericum apponi super sepulcrum, Principibus concedi potest.

Nostri ad suas patrias non mittantur sine licentia Præpositi Generalis, nisi in casu necessario,& vrgenti.

EXperiẽtia ipsa docuit, ex profectionibus nostrorum in patriam, quò varijs de causis, aut prætextibus, ad propinquos, vel amicos se conferũt, non solum nihil iuuari eos in spiritu, exponíque adeo varijs periculis; verùm etiam labefactari non parum religiosam disciplinam; & euerti Societatis Institutum, cùm ab illis multa interdum temporalia,& à nostris aliena negotia suscipiantur. ex quo quidem non parum etiam minuitur bonus odor, & nomẽ Societatis, ac maiora cum tempore reformidari possent incommoda. Hanc ob cau-

causam, & si alias quibusdam Prouincialibus significatùm erat, vt parci essent in huiusmodi facultatibus, nec nisi iustis de caussis, & legitimis eas concederent; quia tamen propter quorundam importunitatem, & verisimiles prætextus, qui subinde obtenduntur, secuta est nonnulla relaxatio, eóque res producta, vt efficaci opus sit remedio; Visum est in Domino esse officij nostri, R.V. maiorem in modum id commendare, ne harum profectionum facultatem vllo modo concedat absq; causa vrgente, & manifestè legitima, quæque moram non patiatur; neque eam cuiquam det vlla ratione, quin ante nos admoneat, aut certè si necessitas vrgeret, postea saltem ad nos referat, significetque quantum ad tempus eã concesserit: quod quidem tempus breue semper esse debebit, & addito socio, qui futurus sit ædificationi. Ac ne quis fortasse prætendat, sibi à præteritis Prouincialibus datam fuisse facultatem; quamuis ea scripto extaret, sciat R.V. sibi nullam rationem habendam talium facultatum; sed singulorum causas, & rationes ex præsenti rerum statu æstimandas esse: simul adnitendo, vt debita cum resignatione subditorum id fiat; quandoquidem s. me. P. N. Ignatius eam in illis adeo perfectam requirebat, vt in tertia Constitut. part. scriptum reliquerit,

rit,ne quisquam etiam prætextu infirmitatis mutationem loci procuret, néve ad illam propensum se ostendat,

De Vsu Compendij priuilegiorum Societatis.

CVm superioribus diebus mandato nostro excusum esset compendium priuilegiorum nostrorum,ad eius calcem addi iussimus admonitionem, ne cum externis sine Superiorum facultate communicetur, & vt Superiores in ea facultate cōcedenda magnam cautionem,& circumspectionem adhiberent, Et quoniam apparet,incommoda non leuia ex eius diuulgatione consequi posse,tum ob alias causas,tum præcipuè, quoniam si alij Religiosi ordines,qui nostrorum priuilegiorum participes facti sunt,ijs vti voluerint, cum non eam limitationē,& moderationem seruaturi sint,quæ Nostris præscripta est, facilè in tāto numero fieri posset, vt ex illorum immoderato, & minus circunspecto,vsu apud Prælatos, & ipsum quoque Pontificem odiosa redderentur, atq; ita in periculum, etiam nostra adducerentur: propterea necessarium iudicauimus hoc statuere. Primùm ne libellus iste vspiam rursus typis sine permissu nostro edatur. Deinde vt exemplaria, quæ singulis Domibus & Collegijs distribui curauimus,

rauimus, vt Superiorum, & Consultorum vsui præcipuè inseruiant; in suis quæque Domibus, & Collegijs semper retineantur; nec inde ad alia loca asportentur. Poterunt tamen cum facultate Prouincialis commodatò Nostris ad ea perlegēda concedi; sic tamen, vt diligenter priùs admoneantur, ne ea circumferantur, néve ostendantur, & multo magis, ne dentur externis. Quia tamen multa sunt ex ijs priuilegijs, quæ omnibus conueniunt, & ab omnibus haberi expedit; idcirco breui operam dabimus, vt aliud compendium excudatur, quod commune sit, & in omnium nostrorum manibus versari, non tamen externis ostendi sine eadem facultate possit.

De exacta obseruatione regularum, & speciatim regulæ 18. Sacerdotum.

MAnauit sensim abusus in quosdam è nostris, qui libertatem amant, vt diffidentiam, aut suspicionem varijs modis appellent curā illam, ac vigilantiam, quam Superiores adhibent in exigenda regularū obseruatione, procurantes hac ratione se ipsos eximere à disciplina, quæ tamen neruus est, custosque Religionum. Et quia verendum est, iuxta humanam conditionem,

ne

ne hic morbus ſucceſſu temporis, & Superiorum indulgentia magis inualeſcat, neceſſariò monendam duxi R.V.vt omne ſtudium, ac diligentia conferatur ad perfectam regularum & cõſtitutionum noſtrarum obſeruationem. Cumque inter illas vna ſit, quæ ad ædificationem proximi, omnemq; in partẽ præcipuum habet momentum, ac maius fortaſſe, quàm prima fronte videri cuipiam poſſit; eius mentionem faciam nominatim. eáque eſt inter regulas Sacerdotum num. 18. vt ſocium ſibi aſſignatum prope ſe ſemper habeant. Quam quidem cupio intelligant Noſtri omnes, ſibi quam accuratiſſimè ſeruãdam eſſe;Superioreſque,nullo modo eius curam negligi oportere: eos autem, qui ſecus facient,præſertim admoniti,non ſolùm contra regulam, ordinationemq; noſtram facturos;ſed iuſtam præterea ſuſpicionem daturos,quòd ſincerè non procedant,minuſque, quàm debent,ſolliciti ſint de ædificatione,& bona fama Societatis. Vt ergo diſertè moneãtur Noſtri,curabit R.V.vt Rectores locorum quamprimum id faciant, incumbantque in executionem.

Mit-

Mittenda in Vrbem pro Archiuio historia Collegiorum, & Vota in forma papyri perscripta.

IN scriptis alicuius momenti, quæ in Archiuio Romano Societatis conseruari debent, primo fere loco numeranda erit historia, seu succincta narratio de origine, & fundatione cuiusque Collegij, & Domus Societatis; qua breuiter explicetur, quo tẽpore, qua occasione, quibus modis Collegium illud, aut Domus exordium sumpserit; quos item redditus, ac bona ab initio; ac quæ deinde incrementa, aut adiumenta quibusve ab hominibus ad hodiernũ vsque diem acceperint ac retinuerint. In eadem narratione dicendum erit, quot, & quas lectiones vnusquisq; locus habeat; earumque quas ex obligatione, quasque ex libera voluntate sustineat: quæ præterea onera, & obligationes, quem personarum numerum teneat, vel tenere possit, cæteráque eiusmodi. Quæ quidem etsi Visitatores aliquot præteritis temporibus fieri, & in Vrbem mitti curauerunt; quia tamen ex pluribus Prouincijs hoc factum non est, nec ab ijs, qui hoc præstiterunt, ea, qua conueniebat forma, præstitum fuit; vt ex omnibus liber vnus cõficiatur, necesse erit hunc laborem serió, ac ex instituto suscipere eo ordine quo explicauimus, ac nunc etiam

di-

dicemus: nimirum, vt narrationes iam dictæ perscribantur in papyro eiusdē planè magnitudinis, qua hæc nostra est, quæ hanc instructionem continet; aut si fortè maior fuerit, ad hanc eandem formam redigatur. margines item habeat æquales his nostris, vt eo faciliùs, quæ istinc mittētur separata, in vnum corpus hìc compingantur. Hæc autem omnia cū erunt rite confecta, transmitti ad nos poterunt occasione aliqua, vel nostrorum hominum, vel externorum etiā amicorum, quorum erit perspecta, ac probata fides, huc in Vrbem proficiscentium, vel certè Procuratorum, qui ex prouincijs ad proximam futuram Congregationem venient. Illud etiam curari debet, vt exemplar, seu transcriptum huius summarię narrationis ad nos transmittendæ, seruetur vbique integrum in Collegijs ac registris; vt si quādo deinceps necesse erit informationes alias de futuris incrementis eorundem locorum, redituum, censuum, aut onerum petere, id fieri possit ad hanc ipsam papyri formam, & incipiendo à fine præcedentium informationum datarum.

In eadem etiam papyri forma conueniet vota solemnia Professorum, eorumque simplicia, Coadiutorum item formatorum, quæ in posterum emittentur, Romam mittere, vt suo in libro commodè co-

hæ-

hęreant,& non dimidiatis in folijs,aut forma quarti,vt subinde multi solent; quoniam ea disparitas connexionem impedit, ordinemque perturbat.

Hora considerationis Superioribus præscribitur.

QVod 9.p.Cōst.c.6.§.13. docuit P.N.tēpus omne, quod valetudo, & vires corporis permittēt, Superioribus partim cum Deo, partim cum officialibus,& ministris, partim secum seorsum considerando, & statuendo,esse impendendum,tanti momenti est, vt ex huius Constitutionis neglectu plurima incommoda sequi, & ratio manifesta demonstret, & experientia non obscurè conuincat. Nam cùm Rectoris officium sit, vt habetur part.4.cap.10.§.5.oratione, & sanctis desiderijs totum Collegium, velut humeris,sustinere; deinde curare, vt constitutiones seruentur, Collegialibus cum omni sollicitudine inuigilare,eosdemque ab ijs, quæ nocere possint, defendere; vt omnes in virtutibus, ac literis proficiant,curare; (quæ verba in illius officij reg.21.& Præpos. 22. translata sunt) liquet eum, qui hæc non omni sollicitudine pręstet, quæ sui officij sunt, præstare non posse. Quæ cùm animo voluere-

mus, & intelligeremus ſine dubio fore, vt non modò quotidianę admonitiones, & literæ, quibus Superiorum animos ad paſtoralem vigilantiam excitare conamur, ſed ipſæ etiam regulæ ſine fructu editæ ſint, & commendatæ, niſi re ipſa, quæ ordinata ſunt, executioni mandentur, ac perpetua quadam induſtria moribus potiùs Noſtrorum expreſſa, quàm literis conſignata cernantur: Viſum eſt nobis in Domino, re diligenter illius Maieſtati commendata, in eam curam omni ſtudio incumbere, vt ea conſtitutio, ac regula exactè ſeruetur, & id Superiores opere ipſo præſtent, quod præſtare tenentur. Et quamuis conſtitutio ſatis indicet; quantum in ea re temporis impendendum ſit, totum ſcilicet, quod valetudo, & vires corporis permittant; tamen quo meliùs, & certiùs præcipuę huius operis parti, id eſt, orationi, conſiderationi, & deliberationi aliquid temporis tribuatur, videtur maximæ futurum vtilitatis, ſi quotidie, aut certè alternis diebus, integram horam ſibi præſcribant, in qua ſecum, & cum Deo conſiderent, & ſtatuant, quæ ad rectam Domus, vel Collegij administrationem ſpectant; eo tempore in conſpectu Dei conſiderent, quomodo ſe habeat ſtatus Domus, vel Collegij; quomodo ſubditi in ſpiritu, & virtutibus proficiãt; quid im-

impedimenti, quid distractionis habeant; quo spirituali morbo ille, vel ille laboret, quo remedio iuuari possit, vt adhibeatur; quomodo Præfectus rerum spiritualium, quomodo cæteri officiales suum officium exequantur; quomodo regulæ, Generalium ordinationes, & religiosa disciplina seruentur; quis erga proximos per nostra ministeria fructus colligatur. Denique præter examen, quo proprios defectus personales propriè solent examinare, examinent hoc tempore impensiùs defectus circa gubernationem, legant regulas, Visitatorum, & Superiorum iussa. caueant tamen ne hanc lectionem perfunctoriè, & quasi cursim præteruolēt; sed accuratè, & meditatò plura studiosè cōsiderēt, & deliberēt, quàm legant. Denique disquirant quàm diligentissimè, quomodo omnia ad nostrarum regularum prescriptum, mentem constitutionum, & maiorem Dei gloriam componantur. Hoc autem ita cupimus obseruari, tanquam eam constitutionem, ex qua verè cæteræ pendent omnes, vt etiam in virtute sanctæ obedientiæ id præcipiendum putaremus, nisi & obedientia ipsa Superiorum, & amor in Societatem, quàm hoc studio maximè iuuandam, ornandamque confidimus, tam vehemens calcar excluderet. Cæterùm intelligant Superiores hoc præ-

cepto ſemoto, quacunque poſſumus efficacia, maiori quo valemus affectu, id nos ab illis, per viſcera miſericordiæ Chriſti, per caritatem, qua Societatem, atque animas ſuas,& fratrum ſuorum diligunt, ardentiſsimè flagitare. Neque verò mirum, aut graue cuipiam videri debet, ſi conſtitutionem hanc in praxim deduci curamus, cùm præſertim,non quæuis conſtitutio, vel regula vrgeatur, ſed ea,quæ paſtorali curæ, ita connexa eſt, vt prætermitti ſine eiuſdem curæ omiſſione non poſſit. Nam & paſtoribus nihil graue,aut inſolens præſcribit, qui ab illis exigit,vt cuſtodiant ſuper gregem vigiliam noctis. Cæterùm,& res facilis erit,& ſuauis,ſi Superiores certam ſibi hanc horam ſtatuant, quam à viſitationibus non neceſſarijs, negotijs externorum,colloquijs longioribus, cura rerum temporalium, lectione librorum, & alijs huiuſmodi occupationibus, nullo negotio, ſed magna vtilitate,ac ſimul etiam iucunditate,poterunt ſuffurari.

Præterea etiam commendamus R.V. vt cùm ſingula Collegia viſitat, eorum Cõſultoribus iniungat,ſcribant ad ſe, quomodo executioni mandent ea,quæ ordinauerit, præſertim circa ſpiritualem Noſtrorum profectum. Quam etiam ob cauſam expediet omnino, vt R. V. ipſis etiam relinquat

exem-

exemplum illarum ordinationum, vt eas norint.

Monita ad Prouinciales ex consultatis.

ET si incommoda, quæ Societas patitur, probè intelligamus non inde prouenire, quòd non plurima optimè, atque vtiliter admodum sancita sint; sed quòd ea minùs exactè seruentur: tamen dum omnia, Deo iuuante, cum PP. Assistentibus inquirimus, quæ bonum illius statum promouere possunt; nonnulla visa sunt præscribenda, quæ ad eorum obseruantiam, quæ ordinata sunt, & ad communem consolationem plurimum speramus habitura momenti.

1 Occurebat in primis, quoniam ad remouendam laxitatem spiritus, & deuotionis, (quod malum in Societate grauissimum esset) & ad alia simul incommoda remouenda, multæ ordinationes sunt editæ, multæque litteræ tum à nobis, tum à nostris prædecessoribus conscriptæ, quæ ferè omnia multi locales Superiores, ac Consultores ignorant: (vnde illa videntur magis in Archiuio recondita, quàm in praxim redacta) operæ pretium esse ac necessarium, vt non solùm Prouinciales moneremus (quod & fecimus) vt ordinationes nostras editas hactenus, & quæ in futurum edentur, suis

ſuis Conſultoribus,ac localibus Superiori-
bus communicent,& hi communiter ſuis:
ſed ipſis etiam Prouincialium Conſultori-
bus iniungeremus, vt & nunc omnibus in-
iungimus, (quod R. V. illis indicare, &
hunc ipſum ordinem debebit) vt ad nos
quater in anno, tertio ſcilicet quoque
menſe ſcribant, an huiuſmodi Ordinatio-
nes communicentur, & quænam fuerint
tam ipſis, quàm Superioribus localibus
communicatæ; quomodo item obſeruen-
tur: nominatim verò regulæ de accipiẽda
ratione conſcientiæ, de alloquendis frequẽ
ter fratribus circa eorũ ſpiritualem profe-
ctũ, valetudinẽ, an re aliqua indigeant,&c.

2 Circa quod cupimus præterea, vt R. V.
Superiores eoſdem moneat, vt à Præfecto
rerum ſpiritualium rationem frequenter
exigant, quomodo,& quàm frequenter iu-
xta ſuas regulas Patres, & fratres alloqua-
tur, quorũ in ſpiritualibus curã gerit; &
hoc ipſum ab illis eiſdem inquirat, quorũ
iuuãdorũ cura ipſi Præfecto demãdata eſt.

3 Proderit etiam ad ſpiritus laxitatem ar-
cendam, ſi Viſitatores,& Prouinciales cu-
rent ſuauiter, ſed efficaciter, vt qui in Su-
periores eliguntur, ij antequam Superioris
officiũ adeant, ſeſe ad dies aliquot recolli-
gãt, vt ſpiritualibus exercitiis vacẽt,& ma
iori cũ ſpiritus alacritate officiũ ſuũ aggre
diantur

diantur, séq; ipsos reddant aptiora instrumenta, quæ à Christo moueantur.

4 Superiores, & rerum spiritualium Præfecti sedulam dent operam, vt lectio spiritualis vigeat, de qua communis regula meminit; & non solùm iunioribus, & ijs, qui magis indigent, diem, tempus, & libellos huiusmodi præscribant; sed etiam operarios ipsos vrgeât, vt statis diebus piæ lectioni vacent. cuius rei promouendæ causa, curabitur, vt tractatus aliquis spiritualis ex propria vocationis nostræ gratia conficiatur.

5 Vt profectus Nostrorum in spiritu faciliùs in dies incrementum, Christo propitio, sumat, ipsíque confidentiùs ad suum Confessarium accedant, curandum erit, ne, quantum fieri possit, Confessarij Nostrorum sint ordinarij Consultores. quòd si id aliquando, præcipuè in paruis Collegijs, vitari non possit, tũ moneantur Superiores, ne dum de personis agitur, eos quicquam interrogent. Nec Superiores ipsi quempiam è Nostris cogant, vt sibi confiteatur: salua tamen regula de Conscientiæ ratione reddenda. Moneantur etiam Sacerdotes omnes in conferẽtijs, ne in recreatione, vel alibi, de ijs loquantur, quæ in confessione, vel audierint, vel egerint.

6 Similiter curandum erit, ne qui iuuenes adhuc cùm sint, sacris initiantur, ij ad duos

saltem annos post sacerdotalem ordinem susceptum, vt ordinarij operarij in ministerijs cum proximis occupentur: quamuis non propterea interdicitur, quin & ad probationem, & ex aliqua peculiari causa, possint ad tempus in his occupari.

7 Magnam esse intelleximus Superiorum quorundam incuriam, & conniuentiam in Subditorum literis vltro, citróque datis, & acceptis legendis, aperiendísque: vnde, & vsus increbuit maximus inutilium, si nihil aliud, epistolarum, & alia eiusmodi incommoda. Curet propterea omnino R.V. vt Superiores omnes hanc, cum reliquis eorum officij regulis, diligenter obseruent.

8 Sed & deterior quidam alius abusus apud nonnullos Consultores, & alios Subditos irrepsit, qui facilitate forsan, aut simplicitate quadam ducti, immediatis Superioribus, aut etiam Prouincialibus literas, quas ad mediatos Superiores scribunt, vel etiam ab eis accipiunt, legendas tradere solent; ex quo non parum detrimenti pati posset Societatis gubernatio. Manifestum enim est, non expedire, vt omnia, quæ ad Generalem, vel Prouincialem scribuntur, nouerit Superior immediatus, prætterquam, quòd ob receptum morem ei ostendendi literas, desinet interdum subditus ea scribere, quæ maximè deberet; ne scili-

cet immediatus intelligat id à ſe proficiſci. Alij verò conqueſti ſunt, quòd ipſis inſcijs literæ ab ipſis ad Superiores mediatos, vel ab ijs ad ipſos datæ, ab immediatis, vel aperiantur, vel ſupprimantur; quod etſi omnino perſuadere nobis non poſſumus, obuiandum tamen cenſuimus, non ſolùm veris damnis, ſed etiam opinioni, quæ nocere poſſit. His igitur incommodis vitandis adhibere remedium cupientes, iudicauimus in Domino, valde ſeriò præſcribendum, ne vllus Superior ſui ſubditi litteras ad vtriuſque Superiorem, vel ab huiuſmodi Superiore ad ſubditum ſcriptas quoquomodo, etiam ad hoc ſponte oblatas legat, aut quid contineant inquirat, vel penes ſe retineat, aut ſupprimat; ſed potiùs, ſi quis ſubditorum eas ſibi legendas offerat, ipſum inſtruat, nec ſibi licere eas oſtendere, nec Superiori legere; quòd ita à nobis ſit prohibitum, propter impedimentum, quod Societatis gubernationi inde facilè obuenire poſſet. Quòd ſi literæ ipſæ aliquid contineant, quod immediatum Superiorem, ſcire oporteat; ſi huiuſmodi literæ ſint, in quibus aliquid aliud habetur, quod eum ſcire non oporteat; id verbo, & non ex ipſis literis ſignificandum erit. Quod vt exactè ſeruetur, Prouincialis, dum Prouinciam viſitat, Superiores loca-

les interroget, an id obseruent; similiter, & Visitator ipsos Prouinciales.

9 In eleemosynis petendis modum tenere oportet, ne nimij, aut importuni simus; alioquin fideles à nobis, & à ministerijs nostris auertuntur: vnde fructus spiritualis perit, immo & temporalis. nominatim verò, ne permittatur Confessarijs eleemosynas petere, vel accipere.

10 In nonnullis Prouincijs, vbi Domus Probationis construi cœperunt, intelleximus in his consultò ædificari aulam, in qua Nouitij interdiu maneant, séque exerceant, non autem in cubiculis, quibus noctu tantùm, dum cubitum concedũt, vtendum putant; idque propterea fieri, quòd in Vrbe ita Nouitios habitare putẽt. Quod & si verũ hactenus fuit ob penuriã cubiculorũ; intelligãt tamẽ, nunc aliter fieri: atque ita debere Nouitios manere in cubiculis ternos, vel quaternos, admixtos antiquiores cum recentioribus. id enim Constitutionibus Societatis, ac regulis magis consonum est. Quare aduertendum erit, vt dum huiusmodi Domus ædificatur, & si aula non sit omittenda pro communibus conuentibus, ac exercitijs, cubicula tamen vt plurimùm esse ædificãda, quę quaternos capiant, vt in illis etiam interdiu habitent, séque exerceant.

Opus

11 Opus etiam erit, vt R. V. Præpositos, & Rectores moneat, ne, ipsa inconsulta, quippiam ædificent. R. autem V. nulla permittat ædificia construi, nisi quæ necessaria erunt. Si verò agatur de his, quæ sunt maioris momenti futura, regulam sui officij 25. seruabit.

Ex hac Epistola, quæ plura capita complectebatur, hæc solùm hìc retinenda duximus, quòd reliqua in varias postea formulas, vel instructiones relata sunt, ubi proprius erat eorum locus.

Bonorum distributio, quando, & quomodo facienda.

QVONIAM multùm refert, non solùm communi fidelium ædificationi, sed etiam Nostrorum merito, ac perfectioni, vt distributiones bonorum, ad Nostros pertinentium, cum ædificatione fiant iuxta Societatis Constitutiones, quæ Euangelij normam hac in re sequuntur; operæ pretium visum est, vt quæ nonnullis Prouincijs, instructionis gratia, diuersis temporibus scripseramus, ea nunc omnibus communicaremus; ne in re tanti momenti error aliquis, aut negligentia committatur à Nostris, vnde quis meritò offendi possit, aut quoquomodo minui bonus odor Societatis.

In

c non tur de ctibus t cęſu orum norũ, his e- n pote diſpen e Pro ıcialis.

In primis Conſtitutionum praxis,circa huiuſmodi diſtributiones,fuit propterea Generali Præpoſito per Can. I. III. Congr.reſeruata, quòd cùm difficilior reddatur eius,qui ſe bonis ſpoliauit,dimiſſio,non conuenit id decerni ſine Generalis approbatione. Deinde verò ne aliquando contingeret, vt præſens neceſſitas Prouinciales cogeret, vt vel ampliùs in re hac progrederentur, quàm ędificationi conueniret; vel curarent, vt bona eiuſmodi Societati potiùs,quàm alijs pauperibus, pijsve operibus diſtribuerentur: quorum vtrumuis cùm Conſtitutiones integrum Noſtrorum deuotioni permittant; ſi qui cum facultate Præpoſiti Generalis bonis ſe abdicare permittuntur,alijs potiùs, quàm Societati donare volunt; nec diſſuaderi, nec retrahi debent;nec eſt opus,vt Præpoſiti Generalis aſſenſum ad id requirant.

Cùm igitur Rector aliquis cupit ſuo Collegio aliquid huiuſmodi applicari, Prouincialem informet: hic verò ad Generalem ſcribet, primùm de valore bonorum ipſorum, de illius Collegij neceſſitate, & an alia ſint Collegia,quæ inopia maiori, ac neceſſitate vrgentiori laborent. denique an qui diſtributurus eſt bona ſua,ſit, & in uocatione conſtans, & in virtute prouectus. Tum, quæ nam eius ſit intentio, ac

vo-

voluntas circa diſtributionem eandem Societati, aut huic, vel illi Societatis loco, magis, quàm alijs pauperibus, vel contrà, his potiùs, quàm Societati facienda.

Nulla cuiuſuis Noſtrorum legitima patrimonij pars exigatur, aut applicetur, vel ea de re agatur, antequàm biennium probationis exegerit, votáque emiſerit. Si tamen viri alicuius maturioris ætatis bona, vel à nullo dependeant, vel exigi, aut recuperari, ſine vlla offenſione, aut difficultate poſſint, informandus ea de re à Prouinciali erit Præpoſitus Generalis, vt videat, an expediat in tali caſu diſpenſare, ne ſcilicet opus ſit biennium expectare.

Denique in bonorum huiuſmodi exactionibus, & conuentionibus cum conſanguineis ineundis, primùm omnium ab ipſo Nouitio requiratur, an conſanguineos pauperes habeat; deinde pacis erga omnes, & ædificationis ratio maxima habeatur, potiùs quàm vllius rei temporalis, quantacunque ſit. Quod quidem vt ita fiat, Prouincialis ipſe per ſe hæc, quantum fieri poterit, tractare debebit, & nunquam, vel certè raro per Rectorem: multo minùs per Procuratorem, cuius Collegio applicatio exiſtimatur facienda, vel petitur, vt fiat.

Quod verò ad tempus attinet, quo bonorum diſtributio à Noſtris ſit facienda, re diligenter

genter cum Patribus Aſſiſtentibus diſcuſſa, hoc in Domino ſtatuendum exiſtimauimus, vt ſcilicet, poſtquàm quis in Societate quatuor integros annos vixit, dummodò ad annũ vigeſimum peruenerit, ubi ea ætate per patrias leges id facere licet; (alioqui expectetur, donec ad legitimã ætatem perueniat) ſi in vocatione firmus, & ſtabilis iudicetur, de rebus ſuis omnino diſponat. Licet enim Noſtræ Conſtitutiones ad aliquod tempus Noſtros rerum ſuarum dominium iuſtas ob cauſas retinere permittant; non tamen propterea permittendum eſt, vt ideo Noſtri bonorum ſuorum dominium per multos annos retineãt; cùm & ipſarum Conſtitutionum menti magis congruum ſit, & omnimodæ paupertatis perfectioni magis conueniat, vt Noſtri à temporalium rerum dominio, & cogitatione (niſi iuſtæ dilationis cauſæ intercedant) quantocius expediantur.

Quæ nam rei quantitas ſufficiat ad violandum uotum paupertatis.

ET ſi de hac re ſæpius interrogati, reſponſum ſtudio diſtulimus, quòd in cauſa paupertatis, quam nobis adeo commendaſſet piæ mem. P.N. Ignatius, ſat fore ſtatuebamus, ſi eãdem & ipſi, quod ſæpe ſanè fecimus, feriò, ac ſedulò commendaremus, ta-

men

men animaduertentes pergi nihilominus in eadem petitione, simúlque admoniti laxari admodum inter Nostros in tanti momenti re disciplinam, curauimus de ea inter nostros Doctores diligenter inquiri, ac disceptari. Omnium verò sententia hæc fuit; eam quantitatem, quæ furto sublata satis esset ad constituendum peccatum mortale contra septimum præceptum eandem sufficere, vt peccasse iudicetur aduersus votum paupertatis, si quis è Nostris eam, vt propriam, vel vsurpet, vel alienet, sine Superioris facultate. quam opinionem volumus, vt Nostri sequantur, præscribimúsque P. Prouinciali, vt eam Nostris omnibus patefaciat, quò huius voti exacta perfectio quàm studiosissimè obseruetur.

Consultorum suorum opera qua ratione commodè Prouincialis utetur: & Consultores subinde mutandos esse.

PRimò, Quoniã iudicauimus curãdum nobis esse, vt quantùm fieri possit, iuxta regulæ huius præscriptum, Consultores Prouincialis habitent in eodem loco, vbi ipse frequentiùs residet; idcirco Prouinciales curent, vt id ita fiat. Quòd si aliquos propterea Consultoris officio deputari, alióſque

neant, vt maiori cum luce ipse decernere possit.

Sacerdotes emittentes Vota Scholasticorum non communicant, sed eo die celebrant.

PRAXIS à tempore P.N.Ignatij habere videtur, vt celebrent Sacerdotes, quo die Vota Scholasticorum, elapso biennio, emittunt; quæ propterea Constitutionis ipsius est interpretatio: eam nimirum, quoad communionem, intelligendam esse de his Nouitijs, qui Sacerdotes non sunt.

Habeatur liber susceptorum ordinum (is inter libros Prouincialis, septimo loco numeratur.) Nullus inscribat nomen Patriæ alicui operi edendo.

IN qualibet Prouincia constet in libro aliquo de Ordinibus sacris susceptis à Nostris, vbi, quo die, à quo Episcopo, & ad quos ordines, quis sit promotus.

Nullus è nostris, qui in posterum, opus aliquod conscripserit, nomen patriæ suæ operi ipsi, vel inscribat, vel inscribi à typographo, aut à quouis alio permittat; quicquid sit de paucis, qui id inconsultis Superioribus fecerunt.

Eleemosynæ, à quibus Collegijs, & quomodo admitti possint.

COllegia, quæ possunt alere duodecim Scholares, iuxta Constitutiones non possunt, nec debent admittere vllas eleemosynas, alicuius momenti; hoc est nisi sint res parui pretij, rarò, & à personis non vulgaribus oblatæ; quarum nempe timeatur offensio, nisi admittantur. In reliquis Collegijs, nomine eleemosynæ; & ab ijs, qui filios non mittunt ad Nostras Scholas, poterunt admitti: Ab ijs autem, quorum filij scholas Nostras frequentant, iudicium sumendum erit ex circunstantijs personarum, ac modi dandi, & loquendi: quia nimis durum, & à ratione alienum est, si omnes, qui Nostris ministeriis vtuntur, à beneficiis, & eleemosynis præstandis in vniuersum excludantur. Quare, si qui eleemosynam offert, is sit, de quo probabiliter existimetur, quòd non mittat pro compésatione, vel intuitu ministerij eius, quòd filius doceatur; vel solitus fuerit paria mittere, antequam filius ad scholas Nostras veniret, vel credatur missurus, etiamsi filius ad scholas nostras non veniret; tunc eleemosyna poterit admitti: non autem, si secus censeatur; multo minùs, quando

ali-

aliquo modo significaretur mitti propter ministerium, vel docendi, vel aliud quoduis; donec is qui mittit planè intelligat, non posse admitti, nisi nomine eleemosynæ, secluso omni alio respectu; atque hoc eodem modo ipse quoque largiatur.

Monialium Monasteria confessionum excipiendarum causa Nostri ne ingrediantur.

QVoniam Nostri quibusdam locis, vt accepimus, adduci se sinunt, vt ad excipiendas ægrotantium Monialium Confessiones in illarum Cœnobia ingrediantur: quæ res noua planè nobis visa est, vtpote aliena à more Societatis, & ad ordinarij earundem Confessarij ministerium, quod Instituto Nostro repugnat, propriè spectans; propterea, tum, vt diligentiùs in posterum obseruetur Societatis consuetudo, tum ut faciliùs excusare se possint Præpositi, & Rectores, statuendum duximus, ne quid simile vllo modo permittatur. Hoc igitur R.V. localibus Prouinciæ suæ Superioribus significare oportebit.

Quomodo Nostri, quæ ab alijs, siue nostris, siue externis, sub sigillo secreti extra confessionem acceperunt, tacita seruare debeant.

PRimùm quòd ad Nostros attinet, non multum difficultatis habet. non enim est dubium, quin quæ aliquis Nostrum committit Superiori, etiam rationem conscientiæ reddendo, modò id non fiat in confessione Sacramentali, possint sine illius facultate cum altero, qui itidem illius Superior sit, communicari; tum quia cùm hoc sit tantùm sigilli secreti naturalis, potest ob bonum Subditi non seruari; tum quia in ipso in Societatem ingressu renunciauit Subditus iuri suo, cùm acceptauit regulam & constitutionem hac de re clarè disponentem, debere quemlibet esse contentum, vt sui defectus extra confessionem cogniti, manifestentur Superiori; tum etiam, quia Superior, cui ab alio Superiore manifestantur, habet ius petendi à Subdito; & qui se aperuit, ea de causa præcipuè id facit, vt dirigi à Superioribus possit. sed valde circumspectè ea in re procedendum est, vt nimirum fiat quando, & quomodo oportet, & Superior, cui res ab alio Superiori patefacta est, ita ea notitia vtatur, vt quàm minimè fieri possit, qui defertur, offendatur,

tur, quòd pluribus suos defectus videat manifestari.

Quòd autem attinet ad externos; videtur vtendum esse distinctione. nam si res illa aliquid continet, quod spectet ad bonam Societatis gubernationem, non debet promitti secretum, aut etiam si promittatur, non videtur obligare, potiúsque ille suauiter inducendus est, vt patiatur Superioribus aperiri, propter Dei obsequium. Sin autem sit aliquod particulare negotium, quòd solum tangat externos; tunc potest accipi sub secreto, & secretum seruari debet, quia talis externus non renunciauit iuri suo. Atque in hoc tamen excipiendum est etiam, cùm res talis est, in qua deinde Subditus ille aliquam operam suam positurus sit. Nam cum id facere non possit sine Superioris licentia: necessarium est, vt ad eius notitiam perueniat. Idque ipsum externis indicandum est, ne se deceptos existiment.

Ne quisquam Romam mittatur sine facultate Præpositi Generalis.

DVM reuiderentur Ordinationes Generalium, occurrit inter alias prohibitio P.N. Euerardi, ne anno Iubilei nostri Romam venirent. Hac occasione venit in

métem antiqua Societatis consuetudo, ne scilicet vllus nostrorum, quocunque tempore Romam proficisceretur absque expressa licentia, & consensu P. Præpositi Generalis. Hanc vt rationi consentaneam, & diu iam obseruatam, renouari opportunum censuimus in tota Societate; ita ut in posterum nemo Nostrorum, quocũq; prætextu, Romam mittatur, seu veniat ex vlla Prouincia, nisi priùs hinc facta fuerit ei potestas veniendi. Quòd si causa aliqua necessaria contingeret, quæ non pateretur dilationem missionis literarum, & responsionis ad illas; poterit Prouincialis, auditis Consultoribus, personam illam destinare ad aliquam Prouinciam vicinam Prouinciæ Romanæ, seu ad Collegium aliquod, extra Vrbem tamen, cum expresso mandato, vt ibi expectet nostræ voluntatis significationem. Interim verò primo quoque tempore scribatur ad nos discessus personæ ex illa Prouincia, & causæ, necessitas, ob quam dispensandum fuit, antequam à nobis licentia peteretur, & daretur. Curabit igitur V.R. in sua Prouincia vsum istum & intelligi, & obseruari ab omnibus.

Ne

Ne Societatis Annuæ ostendantur externis.

TAmetsi secùs aliquando permissum fuerit; hoc tamen in præsentia iustis de causis statuendum duximus, ne cui posthac externo, quauis occasione, Societatis nostræ annuas communicare, seu ostendere liceat: ita vt nec ipsi Prouinciales facultatem habeant ad concedendum.

Quæ obseruanda sunt ad uitandas intercessiones, & patrocinia, quæ religiosæ Societatis disciplinæ aduersantur.

CVM ob varias circunstantias, quæ rem interdum licitam faciunt prohiberi, omnino nō possit; ne alij pro alijs apud Superiorem aliquando intercedant; & res Societati valde perniciosa futura sit, & bono regimini valdè noxia, si inordinatè fiat: visum est nobis in Domino ea, quæ sequuntur, de modo, quo huiusmodi intercessiones in Societate fieri licitè possint, breuiter, & apertè præscribere.

Præter eos, ad quorum officium id aliqua ratione pertinet, vt sūt Cōsultores, Admonitores, & Confessarij, nemo alterius cuiuspiam negotium cum Superiore tractandum, & expediendum suscipiat, nec vlla ratione eam curam intercedendi, tanquam

propriam ſibi aſſumat, vt cùm agitur de aliquo admittendo ad Societatem, vel ab ea dimittendo, aut in ea retinendo; de quopiam ad hunc, vel illum gradum promouendo; ad hæc, vel illa ſtudia applicando, & ſimilibus. Quòd ſi quis aliquid ad alios ſpectans Superiori proponere velit, id fiat non ratione amicitiæ, & particularis affectionis; ſed vel ob maius Societatis bonum, vel ob ſolidam conſolationem, & ſpirituale auxilium eius, cuius negotium agitur; & tunc re prius Domino commendata, & benè diſcuſſis rationibus, ſatis erit, ſi rem Superiori, vel Admonitori proponat, nec eam ita tractandam ſuſcipiat, vt velit ad exitum omnino perducere, & multo minùs cum Conſultoribus agat, vt eos ad ſuam ſententiam alliciat: & tãdem ne ſit Superioribus, vel alijs importunus; ſed totam eius rei curam, ita Superioribus relinquat, vt quicquid illi, auditis rebus omnibus, in Domino ſtatuerint, melius, & Diuino obſequio conuenientius eſſe exiſtimet.

Conſultores autem, & Admonitores, ad quorum officium id aliqua ex parte ſpectare videtur, licet poſſint, & debeant aliquando, Subditorum negotium aliquod cum Superiore tractandum ſuſcipere, memores nihilominus eſſe debent eorum, quæ in ſuis

Re-

Regulis præſcribuntur;eorum ſcilicet munus eſſe,rem Superiori ſuggerere,rationéſque proponere,ſuamque ſententiam dicere; ad eum autem pertinere, illis auditis, quod meliùs in Domino videbitur, ſtatuere. Caueant igitur diligenter ne vllo modo eorum, quorum res agitur, fautores ſe, & negotij curam ſuſcepiſſe demonſtrent.

Superiores verò,vbi facta conſultatione, ſi opus fuerit, re bene, matureque diſcuſſa, examinatiſque rationum momentis, hoc vel illud Societati,& Subdito, de quo agitur,expedire ſtatuerint,ſint omnino in ea deliberatione firmi, atque conſtantes, & nullo modo ab huiuſmodi interceſſionibus,& interceſſorum gratia, vel auctoritate mutari ſe ſinant; imò verò ſeriò, & grauiter Interceſſoribus, ſi moleſti fortè fuerint,ſilentium imponant, nóſque de re tota moneant; curabimus enim eorum auctoritatem pro bona gubernatione tueri. Meminerint tamen Superiores eius quod P.N. monuit 9.part.Conſtit.cap.2. §.4. nimirum Superiorem eo modo debere rectitudinem,ac ſeueritatem neceſſariam cùm benignitate, & manſuetudine miſcere, vt nec ſe flecti ſinat ab eo,quòdDeo ac Domino noſtro gratiùs fore iudicauerit, & tamen filiis ſuis, vt conuenit,compati nouerit.

INDEX
ORDINATIONVM QVAE HOC VOLVMINE continentur.

Admonitores, quomodo se gerent in aliorũ negotijs cũ Superiore tractandis. pagina 41
Aedificari nihil potest inconsulto Prouinciali. 27
Annuæ Societatis ne ostẽdantur externis. 39
Applicationum, quas nostri de suo facere volunt Societati, cuiusmodi esse debeat iformatio. 28. 29

B

Bonorũ distributio cũ ædificatione facienda. 27. 29. non differẽda ordinariè vltra quartũ annum ab ingressu. 29. 30. non facienda ante finem Nouitiatus. 29. fieri non potest sine permissu Generalis. 28. de censu & fructibus disponi potest cum facultate Prouincialis. 28. Libera dispositio permitti debet ei, qui se abdicat suis bonis. 28. Qui sua vult alijs, quàm Societati dare, dehortandus non est: potestque id facere sine speciali permissu Præpositi Generalis. 28.
Bonorum dominium à Nostris per multos annos retineri non expedit. 30. Bona distributurus, in vocatione constãs esse debet, & virtute prouectus. 28. maturus 29. ætate legitima. 30 Vide *Legitimæ*.
Bulla Pij V. contra Apostatas, &
Bulla Gregorij XIIII. &
Bulla Gregorij XIII. *Ascendente*, &c. Nouitiis ostendendæ. 6. ijsque qui vota faciunt, et solemnia. 6. & ijs qui ad tertium probationis annum accedũt. 6

C

Casus conscientię antequã

Ro-

Romã resoluẽdi mittantur, in Collegijs discuti, & cũ Prouinciali cõicari debent. 5. rõnes in vtrãq; partẽ simul mittẽdæ. 5
Collegij & Domus cuiusq; Historia Romam mittenda. 15: Vide *Historia.*
Compendium Priuilegiorũ ne cõmunicetur externis absque facultate Superiorum. 13. maneat penes Superiores & Cõsultores 13. alijs Nostris ostẽdi pòtest cũ facultate Prouincialis. 14. non exportetur ab vno loco in alium. 13. Ne recudatur sinẽ pmissu Præpositi Generalis. 12
Confessarij ne loquãtur de auditis, vel actis in cõfessione. 23. eleemosynas petere non permittãtur. 26. confessionum causa ingredi non debet cœnobia monialium. 35
Confessarij Nostrorum non sint ordinarij Cõsultores 23. si quãdo sint, nõ interrogentur, de ijs quę ad personas spectant. 23
Cõsultores subinde mutãdi. 32. quõ se gerent in aliorũ negotiis cũ Superiore tractandis. 41
Cõsultores Prouincialis tertio quoq; mẽse ad Generale scribãt de cõicatione & obseruatione Ordinationũ. 22. habitare debẽt in eodem loco. 31
Consultores collegiorũ ad Prouincialẽ referre debent, quõ seruentur eius Ordinationes. 20

D

DEserentes Societatem absq; licẽtia, vbi redierint, vota renouant, sicut cæteri. 7
Dimissi à Societate, & iterũ admissi vota non faciũt ante biennium à reditu. 7. probationes peragunt arbitrio Prouincialis. 7

E

ELeemosynæ moderatè petẽdæ. 26. nõ petãtur per Cõfessarios. 26. quænam, à quibus Collegijs, & quomodo accipi oblatæ possint. 34
Examen matutinũ diebus festis & Dominicis non pulsatur, vbi habita ẽ cõcio. 7. aliàs pulsari & fieri debet. 7. Examẽ Sacerdotum. Vide *Sacerdotes.*
Exercitia spũalia ijs faciẽda, q gubernaturi sũt. 22

H

HIstoria Collegiorũ & Domorũ, quæ Romã mittitur, quibus de rebus

scribenda. 15. In papyri Romanæ forma, seu pagina, describi dēt. 16. eiusque exēplū in Collegiorū registris retineri. 16
Hora considerationis, eiusque necessitas deducitur è Constōnibus. 17. exactè seruāda singulis diebus, aut certè alternis. 18. quibus rebus, & quomō impendenda. 18. 19. seuerè iniungitur omnibus Superioribus. 19. 20. Suffurānda è superfluis occupationibus. 20

I

INtercessiones. Vide *Patrocinia.*

L

LEgitimæ Nostrorū non exigantur, nec de ijs distribuēdis agatur, antequā bienniū absoluerint. 29. si quis maturus sit, in quo tēpus id anteuertendū videatur, Prouincialis Generalem informet. 29
Libris, quos edunt Nostri, patriæ suæ nomen inscribi non sinant. 33
Libri quinā prohibiti, præter eos, qui hæreses cōtinent. 1. 2. 3. eorum vsum permittit Prouincialis. 3 alijq; uperiores ei⁹ permissu. 1. quinā in Collegijs seruādi sint, decernit Prouincialis, quotumq; vsum Rectores suis permittere debeāt. 3. nō permittēdus eorū vsus vltra tēpus necessariū. 3. quorū vsus alicui cōceditur, sic recondi debēt, vt ab alijs legi non possint. 3
Libri obscæna continentes quinā maturis, & quatenus permittēdi. 2. ijdem Scholasticis prorsus interdicti; alijsq;, quorū puritati obesse possunt. 2. repurgati oībus concedūtur. 2. reliqui oēs eius farinæ Nostris prohibentur. 3
Librorum spiritualiū lectio in Nostris sedulò promouenda. 23. quorumnam auctorum passim permitti non debeat. 3
Libri Musici. Vide *Musici.*
Literæ ordinariæ Nostrorū à Superioribus sedulò inspiciendæ. 24. quæ de negocijs Romā ad Nostros vel externos scribuntur, apertæ mitti debēt. 4. 5. de ijs reddendis iudicabit Generalis. 5

M

MOnialium cœnobia confessionum causa igredi Nostris nō licet. 35
Musici Libri cantus Ecclesiastici

siastici approbati Nostris permittuntur 4. turpes & vani prohibentur 4. dubij à Superiore examinandi. 4. nulli emendi, quos ipse priùs non probarit. 4

N

NOuitiis quæ Bullæ ostendi debeant. 6. de bonis suis Nouitij nõ disponant. 29. Nouitij non ĩ aula manere interdiu, sed per cubicula distribui debent, & quomodo distribuendi sint. 26. aula Nouitiatus communibus tantùm exercitiis inseruit. 26. Nouitij Sacerdotes quo primùm die vota faciũt, celebrationem nõ omittunt. 33

O

ORdinationes Generalis quibusnam cõmunicandæ. 21.22

Ordinum Sacrorum à Nostris susceptorum liber extet in Prouincia. 33

P

PAtriæ nomen operibus suis nullus inscribat. 33. Patriæ adeundæ facultas à quo petẽda. 11

Patrocinia bono regimini noxia, si inordinatè fiãt. 39. interdicuntur omnibus priuatis. 40. quatenus obeunda sint ijs, quibus ex officio permissa sunt. 40.41

Paupertas. Vid. *Votum* P.

Præfectus rerum spiritualium ad piorum librorũ lectionẽ Nostros vrgeat, non solum iuniores, sed alios etiam operarios. 23

Procuratores Romam venturi alienorum negotiorum curã ne suscipiant. 9

Prouincialis ædificari non permittat absque necessitate 27. in ædificiis maioris momẽti seruet regulam xxv. sui officij. 27 annuas Societatis ostendere prohibetur externis. 39. quomodo informare debeat de bonis Nostrorum, qui sua dare volunt Societati. 28. 29. Casus conscientiæ resoluendos in vrbem quomodo mittet. 5. Consultorũ suorum opera commodè vti qui possit. 32. Quenã ei communicãda sint cũ cuiusque loci Consultoribus. 32. Dispensare potest circa probationes eorum, qui denuo admittuntur. 7 facultatẽ habet vt librorum prohibitorũ, qui hæreses nõ cõtinent, vsum Nostris concedat. 1

eam-

eamque facultatem Superioribus delegare potest. 2. ad Generalē referre debet de libris prohibitis, qui sunt in singulis Collegiis, & de facultate, quam Rectores habēt circa eorum usum. 3. Ordinationes Generalis Consultoribus suis, & Superioribus locorū cōmunicet. 21. 22. De ordinationibus suis præscribet Consultoribus locorum, vt ad se referant, quomodo ex seruentur. 20. quarum exemplū illis relinquere propterea dēt. 20. Curet vt in Prouincia sit liber Ordinū, à Nostris susceptorū. 33 Circa profectiones Nostrorum in patriam, quomō se geret 11. Quæ obseruāda circa eos, q. Romā profecturi sūt. 37. 38. Superiores designatos exercitijs vacare curet, antequam præficiantur. 22. Interroget eos, an regulam obseruent circa literas subditorū. 25. Moneat illos, vt de rebus alicuius momenti cùm ad ipsum scribunt, simul addant quid sentiant Consultores. 32. 33

R

Rectores. Vide *Superiores*.

Romam nemo mittēdus sine facultate Generalis. 37. 38.

Romam venientes aliena negotia procuranda ne suscipiant. 8. 9

Romam mittenda historia Collegiorum, & Vota. Vide *Collegium* & *Vota*.

Romam scribentes de negotiis. Vide *Literæ*.

Regula xviij. Sacerdotum. vide *Sacerdotes*.

Regularum obseruatio à Superioribus vrgēda. 14 Vide *Superiores*.

S

Sacerdotes, nisi occupentur in tēplo, cōtineāt se cubiculis, dū fit examen. 6. faciātq; ipsi, nisi paulo priùs fecerint, ante celebrationem. 6. si fecerint, prare tū poterūt, vel horas recitare. 7

Sacerdotes qui regulam xviij. non obseruāt, præsertim admoniti, contra Generalis ordinationem faciunt. 14. iustā præbēt de se ipsis suspicionē. 14.

Sacerdotes, qui iuniores promoti sunt, confessiones ordinariè non exci-

pi-

piant ante bienniũ à susceptis ordinibus.23.24. possunt tamen ad probationem, vel peculiari alia ex causa in ijs ad tẽpus occupari. 24.

Sacerdotes Nouitij. Vide *Nouitij.*

Secreti sigillo à Nostris cõmissa quatenus tacita seruari debeant. 36

Secretum externis quando promittendum, & quomodo seruandum sit. 37

Sepulcra erigi, stemmata, vel epitaphia insculpi in Ecclesiis nostris non permittantur inconsulto Generali. 9. mobilia quædam ad tempus concedi possuntPrincipibus. 10.

Suffragia pro morientibus in itinere Indico quæ, & à quibus facienda. 7. 8. pro iis, qui in Europa iter facientes decedunt, vbi & quænam fieri debeant. 8

Superiores exercitiis vacẽt per aliquot dies, priusquam aggrediantur officium.22. exactam regularum obseruationem in suis procurent, ac præcipuè regulæ xviij. Sacerdotem.14. Horam considerationis diligẽter obseruent.17. ordinationes Generaliũ Consultoribus suis communicent. 22. præfectum rerum spiritualium, & eos, qui in eius cura sunt, frequenter interrogent, quomodo fungatur officio.22. lectionem Librorum spiritualium in suis promoueant.23. Nullum è Nostris cogant, vt sibi confiteatur.23 Moneant in cõferentiis Cõfessarios, ne vspiam agant de auditis, vel actis in confessione.23. Circa Subditorum literas, quas ordinariè scribunt, vel accipiunt, regulam diligenter obseruent. 24. nullo modo legat, quas illi ad mediatos Superiores dant, vel ab eis accipiũt; etiamsi eas sponte offerant 25. In rebus alicuius momenti, cùm ad prouincialem scribunt, simul addant, quid sentiant Consultores. 32. post consultationem, firmi & constantes in eo quod statutũ est esse debent.41. quomodo se gerẽt erga eos, qui pro aliis intercedunt. 41.42

V.

Visitator interrogare debet prouinciales, an obseruent regulam circa literas subditorũ. 26. Curare vt designati Superiores exercitiis vacent, priusquam ad onus applicentur. 22

Vota professorum, & Coadiutorum formatorum Romam mittenda, in forma papyri Romanæ. 15.

Vota quando & quomodo emittant, vel renouent, qui denuo recipiũtur. 7. Vide *Deserentes* & *Dimissi*.

Votum Paupertatis uiolari censetur ea rei quantitate, quæ furto sublata faceret peccatum mortale. 31. ea opinio Nostris sequenda præscribitur. 31

FINIS.

PRAEFATIO AD INSTRVCTIONES, QVAE EX VARIIS V. CONGREGATIONIS DEPVTATIONIBVS editæ ſunt.

VM in V. Congregatione Generali illud in primis congregati PP. propoſitum haberent, vt ea media modis omnibus inueſtigarentur, quæ ad Societatis conſeruationem, & eius in primæuo ſpiritu renouationem facere viderentur, ea ratio ad hunc finem conſequendum excogitata eſt, vt variæ de diuerſis Societatis ſtatibus, & officijs Deputationes

A deſi-

designarentur, in quibus ea discuterentur, quæ vel malum, si quod esset, tollerent, vel bonum, quod desideraretur, promouerent. Designatis igitur inter cæteras Deputationibus de Nouitijs admittendis, & instituendis; de scholasticis in spiritu educandis; de Confessarijs in suo munere instruendis; de Concionatoribus, vel formandis, vel perficiendis; de temporalibus Coadiutoribus in spiritu iuuandis; de spiritus renouatione procuranda; ac de Superioribus instituendis, atque instruendis; Deputati Patres inspectis singularum Prouinciarum memorialibus, atque ijs etiam, quæ priuatim à nonnullis Patribus proposita fuerant, diligentem & vtilem operam in hoc posuerunt; & quæ ipsi inter se discusserant, Generali Congregationi proponere voluerunt, vt illa quæ probanda viderentur pro sua auctoritate statueret.

ret.

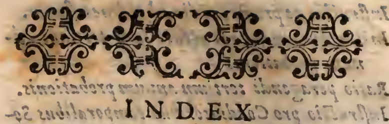
ret. Congregatio verò totum hoc negotium ad R. P. N. Generalem remisit, eique perficiendum commendauit: Qua in re, cùm permultos menses à R. P. N. cum PP. Assistentibus fuisset adlaboratum; & non solùm ea omnia, quæ à Deputatis PP. proposita fuerant, accuratè perpensa fuissent; sed alia etiam, quæ ad hoc pertinebant, excogitata; tandem hæc, quæ nunc mittuntur, toti Societati communicanda decreuerunt. Quæ omnia cùm describenda, & ad Prouincias mittenda propemodum essent; temporis diuturnitas, quæ in describendis ijs necessariò ponenda erat, præter magnum sanè laborem Amanuensium, & pleraque alia incommoda, nos ab hac cogitatione deterruit. Quare satius visum est, sicut de ordinationibus Præpositorum Generalium factum est, maioris cōmoditatis causa imprimerentur. Com-

modius autem visum est, cùm hæ instructiones variæ sint, diuersis hominum generibus accommodatæ, si separatis chartis singulæ imprimerentnr, vt ita faciliùs ijs, quibus conueniunt, à Superioribus distribui possent: quæ tamen omnes ad vsum Superiorum facilè possunt in libellum vnum coalescere. Romæ mense Maio M. D. X C V.

Mandato R.P.N. Generalis

Iacobus Dominicus Secretarius.

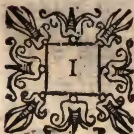
I N-

INDEX

INSTRVCTIONVM.

NSTRVCTIO ad renouationem spiritus.

Instructio pro Concionatoribus Societatis.

Instructio pro Confessarijs Societatis.

Occupationes variæ, in quibus Sacerdotes operarij Sotietatis vtiliter exerceri possunt.

Casus reseruati in Societate, cum Instructione circa eosdem, & de notitia habita per Confessionem.

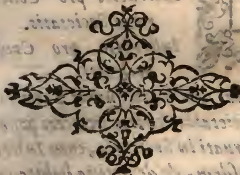
Instructio pro Nouitijs Societatis.

Instructio pro Scholasticis Societatis.

Ratio examinandi Scholares Societatis, vt dispiciatur quanam studia cuique conueniant.

Instru-

Instructio ae promouendis ad ordines sacros.
Instructio pro ijs, qui acturi sunt tertium annum probationis.
Ratio peragendi tertium annum probationis.
Instructio pro Coadiutoribus temporalibus Societatis.
Instructio de annuis literis Societatis.
Quinam libri ordinationum in singulis Prouincijs aut Domicilijs Societatis seruandi, & quomodo distribuendi sint.

I N-

INDEX FORMVLARVM

Quarum fit mentio in præfatione Ordinationum.

ORMVLA acceptandorum Collegiorum.

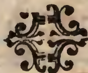
Formula Informationum de promouendis ad gradus Societatis.

Formula Informationum de aptis ad gubernandum.

Formula celebrandorum contractuum.

Formula Catalogorum, qui tertio quoque anno in Vrbem mittendi sunt.

Formula petendarum aggregationum pro Sodalitatibus B. Virginis.

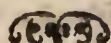

INSTRVCTIO
AD RENOVATIONEM SPIRITVS

Ex Deputatione quæ in eam rem habita eſt in V. Congreg. generali

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præpoſito Generali iuxta eiuſdem Congreg. decretum 98. recognita.

1
VAMVIS ex Conſtitutionibus noſtri Scholaſtici ad Sacerdotiũ ordinariè circa finem ſtudiorum promouendi eſſe videantur; quia tamẽ Sacerdotes fieri non expedit eos, qui non benè in ſpiritu perfece-

rint; cùm post Sacerdotium longè difficiliùs, si opus fuerit, à Societate dimittãtur; cauendum est omnino, ne deinceps, qui in spiritu, & religiosis virtutibus non bene profecerunt, aut in Vocatione stabiles, & firmi non sunt, ad Sacerdotium promoueantur; etiamsi suæ bonæ existimationis iacturã, nisi ordinẽtur, obijciãt. Quare seruãda diligẽter est à Prouincialibus Instructio de ordinandis, data anno 1576. & in Consultationibus, quæ de promouendis ad ordines fiunt, quæ in ea instructione præscribuntur diligenter examinentur; & illud præcipuè accuratè discutiatur, quod ad profectum spiritualem promouendorum attinet; moneantúrque à Prouincialibus Consultores, vt ad Præpositum Generalem scribant, vtrum hæc ordinatio exactè seruetur.

2 Quoniam loci mutatio plerúnque morũ mutationem non facit, ideo qui in aliquo Collegio malè se gerit, non mittatur, si fieri potest, ad aliud, nisi prius iuuetur, vbi deliquit; etiam si spes aliqua sit ex ea mutatione eum, qui mutatur, profecturum. Si quando tamen Superiori videbitur aliquẽ aliò amandãdum, mittatur etiam integra, & prudens instructio de moribus eius qui mittitur, ad Superiorem eius loci, ad quem is à Prouinciali destinatur, vt hac ratio-

ne

ne meliùs regi, & in Domino iuuari possit.

3 Nostris iter agentibus, vt de necessario viatico debita cum caritate est prouidendum, ita nulla ratione permittendum est, vt pecunia illis detur ad superflua coemēda, & quæ Religiosæ paupertati minimè congruunt; vt sunt curiosa, & pretiosa: & multo minùs vt ab externis, seu consanguineis, cum ædificationis iactura, conquiratur.

4 Vt paupertatis puritas, & perfectio diligentiùs à Nostris acquirãtur, vigilandum à Superioribus est, ne quid in Societatem introducatur, quod vel huic paupertatis perfectioni aduersetur, vel proprietatem aliquam sapiat. Quare vt abusus superfluarum commoditatum, si quis est, penitus tollatur, curent diligenter Superiores, vt omni necessitati, habita ratione personarum, debita cum caritatis significatione prouideatur. ex quo præter multa alia illud in primis sequetur commodum, vt ea ratione facilius superflua, & quæ proprietatis speciem habent, tolli possint. qua in re antiquiores, & grauiores Patres, & Superiores etiam ipsi, omnibus prælucere debēt exemplo.

5 Tollendus videtur ille abusus, vt aliàs ordinatum est, ne scilicet in Nostrorū cu-

biculis duplices vestes habeãtur; sed apud uestium custodem, vt est communis Societatis consuetudo, seruentur; quod etiam de aliis rebus, quæ in vsu non sunt, qualia sunt instrumenta quædam ad iter agendum, & his similia, intelligendum est.

6 Etsi regula 90. Prouincialis cauetur, ne quidquam Nostri à Cognatis, vel amicis accipiant; quia tamen videmus paulatim non leuem abusum in hoc irrepsisse, cùm Nostri, præsertim Scholastici, non raro ob describendas ab externis Scriptoribus lectiones; cũ eas ipsi ob infirmam valetudinem scribere non possint, pecuniam conquirant; qua occasione in alios etiam vsus non necessarios, sæpe conniuentibus immediatis Superioribus, illam expendunt; vt in posterum omnis talium rerum occasio præcidatur, nulla ratione permittant Superiores, pecuniam à quopiã è Nostris ad tales, vel similes vsus, cõquiri, vel accipi. Quòd si quis iudicio Superioris, qui necessitatem intueri debet, indigeat lectionum descriptione, id fiat pecunijs Collegij, in quo ille habitat. quam ob causam Prouincialis curet aliquam pecuniæ summam illi Collegio applicare, ne his expensis extraordinarijs nimium grauetur.

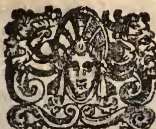
7 Nulla ratione permittatur, vt Nostri apud se habeant, & secum ferant quædam,

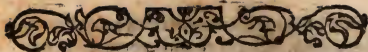
quæ

quæ pauperibus,quales nos ſumus, minimè conueniunt, vt ſunt horologia rotata, & affabre facta, Reliquiaria valde curioſa,& pretioſa,imagines item multi valoris, & ſimilia.

8 Ne paupertatis ſanctæ cuſtodia, quæ plurimum cordi nobis eſſe debet, vlla ex parte violetur, abuſus ille, qui apud aliquos,vt audimus,irrepſit,qui rei deformitatem fortè non attēdentes, in libris,quos de Superiorum licentia apud ſe habent, (qui tamen pauci eſſe debent, & certi quidam) inſcribunt ad vſum talis, &c. qui loquendi, vel inſcribendi modus, vel prorſus inutilis eſt, vel ſi aliquid efficiat,vt ſcilicet Superiores de huiuſmodi libris minùs liberè diſponant, paupertatis perfectioni, & puritati apertè repugnat, cùm non tantum in rerum dominio, ſed in illarum vſu etiam paupertas plerunque lædi poſſit. In ijs igitur libris, qui communiter à Superioribus cuicunque conceduntur, & aſportari communiter ſolent, vt sūt Conſtitutiones, vel illarum Summarium, Ioannes Gerſon, vel ſimilis aliquis pius libellus, Officium B.Virginis,& Sacerdotibus Breuiarium, & Diurnum, nonnullis etiam Bibliorum exemplar, & Summula aliqua Caſuum, & his ſimiles, nihil inſcribendum eſt. Reliquis verò libris, qui

qui alicui conceduntur à Superioribus, vel permittitur, vt eos emi curet quos tamen in vnum, vel aliud Collegium asportare non licet, inscribendum tantùm est nomen ipsius Collegij, vel Domus, cui sunt applicati.

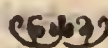

INSTRVCTIO
PRO CONCIONATORIBVS SOCIETATIS

Ex deputatione quæ de ijſdem habita eſt in V. Congregatione Generali.

A R.P.N. Claudio Aquauiua Præpoſito Generali iuxta eiuſdem Congregationis Decretum 98. recognita.

1

VM Concionatorũ munus tanti momenti ſit, & ex præcipuis, quæ Societas ad proximorum ſalutem procurandam exercet; diligẽter à Superioribus curandum eſt, vt qui ad hoc munus talentum à Domino acceperunt, bene ab ipſo etiam ſtudiorum tempore in hunc finem inſtituantur, vt poſsint ſuo tempore illud bene ad Dei

gloriam, & proximorum salutem fructuose exercere. Quare si qui perspicientur huiusmodi esse, in humilitate, & cæteris virtutibus bene fundentur, quò tutiùs id muneris exequi suo tempore possint; nulla ratione autem sinantur concionibus aliorum describendis tempus terere.

2 Quoniam verò Scholastici nostri in domesticis concionibus frequenter exercentur, non solùm ob varias vtilitates; sed etiam vt huic muneri publicè, & ad populum suo tempore præstando assuescant; in priuatis concionibus, quæ in refectorio haberi solent, non tantùm ea, quæ ad Religiosos propriè spectant tractari poterunt; sed interdum etiam illa, quæ ad populi ædificationem facere censentur. Nimirum si christianæ virtutes, vt eleemosyna, charitas in proximum, & similia proponantur. vitia item, vt ambitio, auaritia, ira, & alia huiusmodi vituperentur. Hæc autem ita explicari poterunt, vt non quasi ad Religiosos tantum; sed veluti ad populum etiam, & ad sæculares homines sermo dirigeretur.

3 Ad Præfectum concionum pertinebit thema, seu argamentum ijs, qui concionaturi sunt, designare, ac pro eorum captu vnum, aut alterum, aut plures etiam Auctores, qui illud argumentum bene tra-

ctarunt

ctarunt, aſsignare, vt ex eorum lectione illi materiam eliciant, ex qua ſuam poſtea concionem, iuxta cuiúſque propriã inuentionem, componant; ac denique viam illis aperiat, prout neceſſe cuique fore perſpexerit, ad bene differendum de argumento, quod tractandum aſſumunt. Conueniet etiam ijs, qui concionaturi ſunt, tempus aliquod concedi, iuxta Superioris arbitriũ, in quo commodè parare ſe poſſint, quod, vt multum eſſe non debet, ne nimiùm à ſtudijs diſtrahantur; ita modicum eſſe non expedit, ne imparati ad concionandum accedant. Quare propter varias occupationes, quibus Scolaſtici diſtinentur, à quibus propter concionem eximi non debent, biduo ſaltem ante monendi erunt.

4 Ad hunc finem, in præcipuo præſertim Prouinciæ Seminario, bene exercitatus è Noſtris aliquis Cõcionator Præfectus concionum conſtituendus eſt, qui & exemplo ſuo, & pro cura hac ſibi demandata, Noſtros diligentiùs exerceat, præcipuè verò tertio, & quarto anno Theologiæ, & poſt ſingulas conciones liberè, & amanter eoſdem priuatim (re prius, ſi videbitur, collata cum Superiore, aut huius iudicio cum alijs Patribus) moneat in quo defecerint quo ad vocem, geſtus, & alias boni Concionatoris partes, idque illi in proxima

concione emendare ſtudeant; iudiciúmque Præfecti de emendatione facta, aut non facta, iterum intelligant, donec bonum habitum induant. Commendabit verò, condemnabítque, tum Superior, cum Præfectus, quæ commendatione, aut condemnatione digna videbuntur. Alij verò, ad quos hoc non pertinet, minimè permittantur, nec facilè, & immodicè eos laudare, nec liberè carpere.

5 Vt toni cum fructu, iuxta ipſorum finem fiant, præficiendus illis omnino erit, qui in concionādi ratione eos, qui tonos faciunt, bene, & prudenter inſtruere poſsit; idque ſuauiter ipſe præſtabit, antequam è ſuggeſto illi abeant; commendando quoque ſubinde quæ oportet; vtilitas verò è tonis maior ſperatur, ſi quadrante horæ circiter ij præmoneantur, qui eos facturi ſunt, themate illis aſsignato.

6 Non eſt exiſtimandum ad eundem concionandi modum, vel vnius celebris Concionatoris imitationem Noſtros adigendos eſſe, vel adigi etiam poſſe; communia verò documenta, ad proprium quem quiſque à natura habet concionandi modum, & facultatem accommodanda ſunt, cùm varia ſit hominum conditio. monendi igitur omnes ſunt, qui ad hoc munus inſtituuntur, ne alios in voce, & geſtu imitari

ſtudeant

ſtudeant, quando id quod imitatur, quamuis bonum ſit, natura cõſequi non poſſunt.

7 Qui concionandi talentum habuerint, ſi poſt abſoluta ſtudia ſcholaſtica duos annos ad ea repetenda, iuxta Reg. 52. Prouinuincialis, poſuerint, poſt tertium annum probationis, antequàm concionandi munus ſuſcipiant, priuato ſtudio ſacræ Scripturæ, & legendis Patribus, ac ſanctæ meditationi, ſaltem per annum vacent. At verò qui biennium ad repentenda ſtudia non habuerint, per duos annos ijs rebus incumbant: Vnde illud etiam commodum ſequetur, quod tantopere aliorum concionibus deſcribendis non inhiabunt.

8 Vt noſtri Concionatores fructuoſiùs ſuum munus exequantur, meminerint Regulæ 2. Concionatorum, & diligenter curent, vt in ipſis vigeat zelus animarum, caritas, orationis ſtudium, & deuotio. Immo verò exercitia ſpiritualia ſubinde ab illis vltro, & libenter repetita, plurimùm ad hæc omnia proderunt. Caueant ſimiliter ab ijs, quæ & Concionatores plurimùm diſtrahunt, & eorum ſtudia impediunt, & ſpiritum, ac deuotionem minuunt, vt ſunt nimiæ familiaritates cum externis, eorundem viſitationes, donaria, præſertim à fœminis facilè admiſſa, & his ſimilia.

9 Non intermittant Superiores, iuxta Regulam 23. Præfecti Ecclesiæ, aliquem designare, qui Concionatores obseruet, vt, quando opus fuerit, debitè moneantur, si quæ in eorum concionibus minùs probantur, tum circa res, tum circa modum, quo Societas vtitur; nulla autem ratione patiantur de Concionatoribus, si quid fortè in concionibus errauerint, Nostros minùs honorificè apud domesticos, vel externos loqui: si quis autem Concionator ita monitus, & instructus, non emendetur, ei munus concionandi interdicatur. Et quoniam hoc magni momenti est, eius obseruantia Prouincialibus impensè commendatur; vt in visitationibus inquirant, quomodo hac in parte se gerant Concionatores.

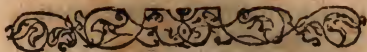
10 Quoniam verò Nostri ad concionandum in Quadragesima extra Collegium interdum mittuntur, & accidere nonnunquam potest, vt ij qui mittuntur ob infirmam, vel imbecillam valetudinem cibis quadragesimalibus vesci non possint. Ideò ad maiorem proximorum ædificationem meliùs fore iudicauimus, ne huiusmodi Concionatores in posterum extra nostras Domos in Quadragesima concionaturi mittantur. Cum ijs vero, qui in Domibus nostris concionantur, nemo in hoc dispen-

set

ſet inconſulto Prouinciali, qui in huiuſmodi diſpenſatione neceſsitatis, & maioris diuini obſequij rationem habebit. In victu verò, & veſtitu ea lautitia, illæ itē ſingularitates, & exemptiones, quibus alij meritò offenduntur, Concionatoribus minimè concedantur.

11 Cum Noſtri in loca, præſertim remotiora, concionaturi contendunt, non ducant plures equos quam duos, vnum ſcilicet pro ſe, alterum pro ſocio; nullo autem modo tertium pro ſcriptis, aut ſarcinis addant. In reliquo etiā apparatu, & hoſpitijs, ſeruetur religioſa mediocritas; victum præterea potiùs, quam pecunias pro illo accipiant, cum extra Collegium concionantur; idque vel apud Eccleſiaſticum, vel alium honeſtū ciuem: is verò ſit tenuis, & parcus, vt Religioſos decet. Viaticum verò non niſi neceſſarium, pro ſolo itinere ad reditū admittant, & domi rationem de accepto reddāt, quam etiam ab alijs de quouis viatico ſibi reddi Superior iubebit.

12 Qui talenta ad concionandum oſtendunt, præſertim rariora, non vltra triennium in docendi munere, tam humaniores literas, quam Philoſophiam, & Theologiam detineantur, ne ſi ſecus fiat, quando in ijs ſtudijs pene conſenuerint, tunc demum ad concionandum accedant.

INSTRVCTIO PRO CONFESSARIIS SOCIETATIS.

Ex Deputatione quæ de illis habita est in V. Congreg. generali.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali iuxta eiusdem Congreg. decretum 98. recognita.

1 RINCIPIO, quod habetur in Regula Prouincialis 100. de maturitate Confessariorum; id in primis curandum, vt multo maior ratio maturitatis habeatur in spiritu, moribus, & ædificatione: alio-

qui ætas, quæ conciliare etiã solet auctoritatem, non multum proderit. Prima ergo cura ponatur circa promotionem ad Sacerdotium, iuxta ea quæ dicuntur §. 1. ex Deputatione pro renouatione spiritus. Cauendum verò, ne spe futuræ emendationis adhibeatur hoc medium promotionis ad illos in spiritu iuuandos, nisi aliunde constet emendatio. Ad hæc quod præscriptum fuit anno 1590. §. 6. de biennio expectando recens ordinatis, ita seruetur, vt & illo tempore, & etiam post illud, antequam ad mulierum confessiones exponantur, occupentur virorum confessionibus audiendis; tum vt maioribus laboribus assuescant, & fructuosiùs, ac latiùs occupentur, tum vt experiatur Societas, ecquid in hoc ministerio valeant, tum demum, vt hoc modo maturiores fiãt, nec imparati accedant.

2 Regula 15. Sacerdotum, vt ad crates mulieres audiantur, omnino seruetur, etiam in summa frequentia; neque excusationes admittantur, etiam si sint puellulæ.

3 Et quoniam plurima habet incommoda, si in confessionali longa protrahantur colloquia, omnino regula 17. Sacerdotum exactè seruetur, ne de rebus ad confessionem non pertinentibus eo loco loquantur.

Quod

Quòd si contingat de alijs rebus ad consolationem, vel vtilitátem illarum esse loquendum; id non flexis genibus in confessionali, sed stando, vel sedendo breuiter, & modestè, demissis oculis (vt regula dicit) fieri debet. Quare operæ pretium erit, nonnulla loca patentia, & decentia in aliqua templi parte, pro ratione regionis, assignare, ad quæ fœminæ accedant, vt Nostros alloquantur. Sic enim fiet, vt & colloquia breuiùs finiantur, & minùs frequenter accedant, cum pateat sermones illos non esse confessionem; & non offendantur alij, dum existimant, cōfessiones earum, quæ frequenter confitentur, adeò in longum protrahi; & vt omnis occasio præcidatur. Si pœnitentes prætendant scrupulos, instruant illas Confessarij, ne historias narrent, & inutilia repetant; & interdum etiam ipsi sermonem abrumpant. Nam si verè scrupuli sunt, vbi id illis certò constet, nihil opus erit longas orationes audire. Quòd si agatur de meditationibus, & spiritualibus exercitijs, fiat id potiùs per spirituales libellos Granatæ, & aliorum, quos apud se legant. Et si in aliquo casu particulari aliter faciendum esset, id non fiat, nisi consulto Superiore.

Seruetur etiam regula 21. Sacerdotum.

Curetur etiam, ne confessiones generales excipiantur earum, quæ semel generaliter alicui confessæ fuerant, nisi id exigeret manifesta necessitas Sacramenti, ob confessiones inualidas; quod tamen in huiusmodi rarò admodum probabile est posse contingere.

Constituantur syndici non modò Aeditui, & aliqui ex socijs, sed nonnulli proximi Sacerdotes, qui obseruent, & Superiorem moneant, tam de prolixis cõfessionibus, quàm de colloquijs, quæ extra confessionem protraherentur.

4 Quæ matutino tempore sunt confessæ, vel sequenti die mane confiteri debent, nõ permittantur à prandio accedere prætextu confessionis; sed si accesserint, confessarij reijciant in diem crastinum, si sunt communicaturæ; & si illo ipso die, quo accedunt, communicauerint, differãt ad diem sequentis confessionis.

5 Circa regulam 18. Sacerdotum, de retinendo secum socio, omnino exactè seruandam, inuigilent Superiores diligenter, & acceptis his nostris, conuocent omnes Sacerdotes, illísque tum alia, quæ ad eos spectant, tum præcipuè literas nostras legant, quas de hac re 15. Iulij anno 1585. ad Superiores dedimus. Iis verò, qui suas regulas 15. 16. 17. & 18. non seruauerint,

rint, monitiones seriæ, & pœnitentię prima vice iniungantur. & quamuis nobis non placuerit, vniuersim præceptum imponere obedientiæ, vt id seruent, tamen alicui particulari, qui eo fræno indigebit, poterit, ac etiam debebit Superior id imponere. Quòd si id non seruare fuerint deprehensi, remoueantur statim à confessione fœminarum, & nos moneamur, vt dispiciamus, an tales in Societate retinendi sint, vtpotè qui in re graui, periculosa, & tam seuerè iniuncta parere noluerint. Quod si locus, vbi infirmæ iacent, ita angustus sit, vt per loci dispositionem fieri non possit, vt socius Patris adsit, cùm primùm domum redierint, Superiorem moneant, vt is consideret, an secundò illuc redeundum sit, vel potiùs (in quod magis inclinamus) ea cura proprijs Parochis relinquenda. Quod ut meliùs omnino seruetur, iniungitur Superioribus omnibus, vt in publicis exhortationibus moneant omnes, quòd quamuis nulla sit peculiaris regula, quæ socios moneat, vt ipsi Superiori significent cùm redierint, an Sacerdos regulam seruauerit, tamen & ex nonnullis regulis alijs, & ex nostra hac peculiari ordinatione socios, & fratres omnes teneri, Superiorem ea de re verè, & syncerè monere:

 quod

quod si non fecerint, intelligant, nec suæ conscientiæ, nec Societatis bono se satisfacturos, & Superiores in eos, tanquam in inobedientes, esse animaduersuros. Sacerdotes verò, etiam si maximè Socij extra remanere vellent, nulla ratione id permittere debent, tùm ne illi ociosa colloquia cum alijs misceant, tùm ne ipsi sint sine teste.

6 Circa communionis frequentiam, optádum est, vt seruetur regula 26. Sacerdotum, ne crebriùs, quàm octauo quoque die, &c. Sed quoniam in nonnullis ciuitatibus, vbi passim maior est communionis frequentia, & cum nonnullis personis, quę ab aliquo tempore frequentiùs in hebdomada communicant, vix fieri poterit; saltem illud retineatur, vt in futurum nec Confessarijs, nec Rectoribus liceat dispensare, nisi tantùm Prouinciali, vt bis in hebdomada fieri possit. Cum ijs verò, qui consuetudinem habent frequentiùs communicandi, curetur quod suauiùs fieri possit. Illud tamen non dubium est, si Confessarij seriò sibi persuadeant, id maiori proximorum vtilitati, Societatis bono, & ædificationi conuenire, fore, vt cum vtrisque fœliciter omnia transigantur.

7 Et quoniam magna iactura temporis, & fructus spiritualis in ministerijs, certè

plusquam oportet, mos inoleuit visitandi, & salutandi, omnino necessarium duximus ad meliorem regulæ illius obseruationem, quæ de non inuisendis mulieribus agit (est autem 72. Præpositi, & 70. Rectoris) aliquid certiùs statuere. Et sanè extra casum necessitatis, qui esset, verbi gratia, in aliqua infirmitate, aut luctu, aut morte aliquorum, pij alicuius negotij, & huiusmodi, raro admodum spes ista magni fructus euenire potest. quia tamen modus agendi Societatis, accepta beneficia, & declinatio rusticitatis cuiusdam non permittunt, vt hæc officia nostris omnibus interdicantur, moderatione aliqua opus erat. Hanc nos commodissimam hoc quidem tempore arbitrati sumus, vt habeatur ratio, tùm personarum, quæ inuisuntur, tùm Nostrorum, qui inuisunt. Itaque tria concurrere debent, vt aliqua digna existimetur, quæ à Nostris officij causa inuisatur. Primùm, vt sit persona nobilis, & primaria; neque enim omnibus deuotis cuiuscunque gradus id officij par est præstare, cùm satis possint in nostris Ecclesijs, & confessionibus, & pijs colloquijs, & iuuari, & instrui. Secundò, vt sit benemerita non vulgariter de Societate. Tertiò, vt in domo illa marito, cognatis, vel huiusmodi, id officij

gratum potiùs, quàm odiosum esse credatur. Cæterùm ne in designatione huiusmodi personarum errari contingat, volumus, cùm Prouincialis visitat singula Collegia, auditis Consultoribus designet eas, quibus sine offensione, præter circunstantias iã dictas, id negari non debeat; cæteras omnes huiusmodi visitationes superfluas prohibeat. Nostri autem, qui id facere possunt, videntur eligendi quàm paucissimi; nimirum Superior, qui quasi publico nomine pro Collegio id exhibeat (ita tamen vt valde moderatè, & circunspectè id faciat, ut aliis exemplo præluceat,) & Confessarius, cum quo tanquam Patre spirituali, personæ, quæ visitandæ sunt, confidenter agere possint; qui si prohiberetur, maximè offenderentur. Cæteri verò, si quando expediat, vt aliquis mittatur, non ipsis petentibus, sed Superiore suo nomine eos mittente, si fuerint viri serij, graues, & spirituales, poterunt interdum id præstare.

8 Prouinciales autem in Visitationibus diligenter inquirant, quomodo hæc omnia seruentur, & nos exactè moneant. Curent etiam, quod aliquando quibusdam literis vniuersalibus commendauimus, vt occasione missionum Confessarij interdum mutentur, ne angustus sit fructus, si perpetuò

tuò cum nonnullis deuotulis occupentur.

9 Curandum, vt nostri Confessarij, iuxta regulā Sacerdotum 8. multum afficiantur ad hoc munus, vt proximis pernecessarium, & nostri Instituti valde proprium; præcipuè verò inuigilandum, ne sint minùs affecti, minùsve prompti erga homines pauperes, aut vulgares. Quòd si hos refugere deprehenderint Præfectus Ecclesiæ, vel Aeditui, omnino Superiori significandum erit, vt Confessarium officij seriò monere possit.

10 Curandum item diligenter, ne numero potius pœnitentium, quàm fructu eorum spirituali gaudeāt; magísq; solliciti sint, vt ad veram contritionem pœnitentes promoueantur, vitia emendent, in via spirituali dirigantur, & promoueantur. At quoniam in hac parte notabilis remissio ex spiritus, ac zeli in Confessarijs defectu aduertitur; de hoc resuscitando elaborādum est: nec alia media efficaciora uidentur, quàm orationis, meditationis, ac mortificationis studium; otij declinatio, moderata, & ex spiritu Societatis ordinata cum externis conuersatio; de spiritualibus rebus, & modo iuuandi animas cum domesticis colloquutio; regularum omnium, earum præsertim, quæ de fœmi-

narum

narum confeſſionibus præſcribunt, vt ſuperiùs dictum eſt, exacta obſeruatio. Quare tollendi ſedulò, qui ſequuntur abuſus, ſicubi exiſtant; plures horas dare pauculis fœminis, vt alijs ad confitendum locus non ſit; alias confiteri volentes arcere, ne filiæ proprię ſpirituales (vt vocari conſueuerunt) expectare cogantur.

11 Sicubi non eſt introductum, valde cupimus, vt introducatur, quod Romæ, & alibi fit, ſi accurrentium frequentia id poſtulet, vt ſcilicet deſignati Sacerdotes ſtatis diebus certis horis in templo reſideāt, vt qui confiteri volunt, ad manum habeāt Confeſſarium.

12 Quæſiuerunt nonnulli, qua formula vtendum eſſet noſtris in abſolutione ab excommunicatione, & alijs cenſuris, cùm decima regula Sacerdotum omnibus eandem præſcribat. Reſpondimus, in foro quidem conſcientiæ, quod frequens eſt, vtendum formulis, quæ habentur in directorio P. Polanci pię mem. Sed in foro exteriori, quod rariſſimum eueniet, ſi ex delegatione Prælatorum aliquando cōtingat, ſequantur formulam in eo Epiſcopatu receptam.

13 Ad ocium autem vitandum, & occurrendum quorundam noſtrorum querimonijs, dicentium in paruis aliquibus Collegijs

gijs non ſatis eſſe occupationum, quamuis nihil opus ſit ſtatuere, aut ordinare, cum ex regulis, & conſtitutionibus, & formula Inſtituti ſatis conſtet, non deeſſe plurima, in quibus iuxta gratiam noſtræ vocationis occupari debeamus; tamen, vt id Superiores quaſi compendium præ oculis habeant, non erit inutile; ſi quæ nobis à Prouincia Romana anno 1590. propoſita fuere, quorumq; copia iam fuit tranſmiſſa, inſpiciant, vt ſubditi iuxta Superiorum arbitrium, & voluntatē, habita locorum, tēporum, & perſonarum ratione, in ijs exerceantur.

OCCVPATIONES VARIAE

IN QVIBVS SACERDOTES operarij Societatis cum fructu exerceri, & tempus vtiliter collocare possunt.

A congregatione Prouinciæ Romanæ anno 1590. propositæ.

& à R.P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali approbatæ.

MNES occupationes, quæ in Collegijs Societatis, vel iam sunt, vel introduci possunt, ad tria capita reducuntur; primò ad spiritum; secundò ad studia; tertiò ad proximos.

A Quoad

1 Quoad ſpiritum, in primis opportuna erit oratio, & meditatio extra illam horam aſſignatam à regula, prout cuíque deuotio ſuggeſſerit, & quantum per charitatis, & obedientiæ occupationes licuerit; dummodo ſemper Confeſſarius, vel Superior conſulatur. Oratio enim non ſolùm faciet, vt bene, & ſanctè inſumatur illud tẽpus, ſed etiam expellet alia via otium, quia impellet ad agendum, & quærendos vltro proximos, quos iuuemus. Atque in hoc capite non ſolum comprehenditur oratio ipſa, ſed etiam lectio librorum ſpiritualium, & omnes eiuſmodi ſpirituales mentis exercitationes in Deum.

2 Quoad ſtudia, bonum eſt, vt noſtri Sacerdotes paulò magis delectentur ſtudijs, tum ad otium vitãdum, tum propter vtilitates, quæ conſequuntur. Et ideo non eſt res reſtringẽda ad unum tantùm genus; ſed poſſunt ſe exercere in pluribus; Primò, & præcipuè in caſibus cõſcientiæ; deinde in Scriptura ſacra, & ſanctis Patribus: aliquando etiam legere hiſtorias Eccleſiaſticas, & vitas Sanctorum. In quo etiam iuuerit, vt melius ſeruire poſſint quæ legũtur, conficere ſibi compendium, non modò caſuum, ſed etiam ſelectorum exemplorum, quæ deinde ſint vſui inter agendum cum proximis. Conferet etiam plurimum, ſi ſæpe legant,

&

& præ manibus habeant librum exercitiorum ſpiritualium, directorium P. Polanci, & methodum iuuandi morientes. Sed tamen videndum eſt ne occupentur in quibuſdam ſtudijs inutilibus, ex quibus, vel nullus eſt fructus, vel quę non ſunt proportionata illorum capacitati, quia ſic amittitur tempus. Iuuabit etiam, vt ſit maior copia librorum varij generis in Collegiis. In particulari, quoad caſus conſcientiæ, fiant conferentiæ exactè, & diligenter, de rebus vtilibus, & practicis, & præuideantur materiæ; quia ſi fiant, vt debent, bis in hebdomada, & hoc modo quo diximus, erit hæc inter alias ſatis bona, & vtilis occupatio.

3 Quoad tertium, de proximis, vix poteſt deeſſe occaſio, ſi quis velit, & habeat zelũ. Quare hoc præcipuè procurandum, vt Noſtri concipiant, & foueant hunc zelum ita proprium noſtri Inſtituti. Modi autem, & occaſiones iuuandi proximos multę ſunt, & ferè in omnibus locis ſunt; vt docere doctrinam Chriſtianam, tradere exercitia, & quærere, & inducere homines ad ea peragenda, cum prudentia tamen, viſitare hoſpitalia, & carceres, quærere eleemoſynas pro ijs, qui ſunt in carcere, & Xenodochiis, pacificare inimicitias, facere conciones, vel exhortationes in ijſdem locis, reducere

eos, qui ſunt in malo ſtatu, iuuare confraternitates, vbi ſunt, iuxta noſtrum Inſtitutum, & vbi non ſunt, introducere, adire Scholas externorum, & in eis, conſentientibus ludiMagiſtris, aliquas exhortationes habere, iuuentutem ad confeſſionem allicere, quamuis melius ſit curare, vt ipſi Magiſtri per ſe hoc facerēt; viſitare infirmos ad eos conſolandos, & ſpiritualiter iuuandos, qua ratione iuuantur etiam propinqui, qui adſunt, & fiunt amici, & facilè adduci poſſunt ad frequentanda Sacramenta. Pro hoc etiam conferet, cum proximi veniunt ad noſtrum Templum, libenter eos admittere, & audire in confeſſione, etiam ſi cum aliquo noſtro incommodo, & cùm occurrunt nobis in vijs, inuitare eos qualibet occaſione, vel leuis amicitiæ, tum etiam parentes diſcipulorum noſtrorum conciliare Societati. Iuuabit etiam facere interdum conferentias de modo iuuandi proximos, verbi gratia, infirmos, vel qui modus tenendus ſit in pacificandis diſcordibus; aut in cōfeſſione quid remedij dari poſſit huic, vel illi peccato. Præterea poſſunt fieri miſſiones ad loca vicina per duos, aut tres dies hebdomadæ, ita vt redeant, & adſint die Dominico. Iuuabit etiam, quod ſit erga proximos, non facere caſu, ſed ſcienter, & cum conſideratione, animo repetēdo quo-

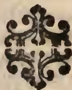
modo

modo auditæ sint confessiones in particulari huius, vel illius, quomodo remedium positum sit huic, vel illi, qui indigebat: item, quo affectu, quo zelo, qua patientia. Denique curandum esset, vt in omnibus locis, vbi residet Societas, hoc intelligeretur, Societatis professionem hanc esse, vt præstò semper sit ad proximos; neque illi gratius quicquam esse posse, quàm ad hoc adhiberi omni hora, in omnibus rebus cõsentaneis nostro Instituto. Hoc enim faceret, vt homines ad nos libenter concurrerent.

4 Sunt etiam quædam obseruanda à Superioribus. & primò, vt ipsi quoque, & quidem omnium maximè, ferueant zelo animarum, & eum præ se ferant, & sæpe animent suos, atque ipsis factis ostendant id sibi cordi esse, fouendo, & promouẽdo profectus proximi, & præbendo auxiliũ, quod possunt; & inter alia facilè dando socium, quando petitur. Præterea ipsi quoque pro parte sua faciant quod possunt, eundo interdum ad hospitalia, & ad moribundos: at si non eunt sæpiùs, constet non ire propter occupationes sui officij. Præterea non faciant ipsi quoque omnia per se, & præsertim nobiliores actiones, & diuidant eas cum suis. At cùm aliquis se excusat, quòd non possit, vel non habeat talentum, non

fa-

facilè admittant, ſed animent, quia Deus concurrit, & adiuuat. Tollant alias occupationes minùs vtiles, & quæ tempus præripiunt, animóſque ab vtilioribus, neceſſarijs, inſtitutóque magis proprijs auocant, cuiuſmodi ſunt excurſiones, viſitationes, confabulationes cum externis, vel etiam cum Noſtris. Curent vt in omnibus Collegiis ſit vnus ſaltem doctus; quia ille exercebit reliquos: & faciat, vt in Collegijs ſemper vigeant aliquæ bonæ exercitationes. Denique Superiores ipſi curent, non ſolùm vt cum ſuis conſultent de modo fugiendi otij, & quænam bonæ, & aptæ exercitationes introduci poſſint, ſed etiam inuigilent, vt in his Noſtri occupentur. Ipſi enim, cum meliùs norint ſtatum, & conditionem illius Ciuitatis, & loci, in quo ſunt, faciliùs poterunt inuenire in quibus poſſint occupari.

CASVS RESERVATI IN SOCIETATE

iuxta Decretum S. D. N. Clementis VIII. de casuum reseruatione pro Regularibus.

CVM INSTRVCTIONE PRO SVPErioribus, & Confessarijs Societatis.

EX DEPVTATIONE quæ de ea re habita est in V. Congregatione generali.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali recognita.

ANTISSIMVS D.N. qui iam pridem accuratè perpendit, & re ipsa comperit, quòd reseruatio facultatis absoluendi Religiosos pœnitẽtes à peccatis quibusdam grauioribus, nisi Superiores admodũ pru-

denter, ac moderatè illa vtantur, nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori suo conscientiæ maculas detegere formidant, adducere posset in æternæ damnationis periculum, & spiritualis remedij desperationem; ideo vt huic malo S. Sanctitas opportunè prospiceret, decreuit, vt nemo ex Regularium Superioribus peccatorum absolutiones sibi reseruet, exceptis ijs, quę sequuntur, aut omnibus, aut eorum aliquot, prout Subditorum vtilitati expedire prudēter in Domino iudicauerit.

1 Veneficia, Incantationes, Sortilegia. 2. Apostasia à Religione, siue habitu dimisso, siue retento, quandò eò peruenerit, vt extra septa Monasterij, seu Cōuētus egressio fiat. 3. Nocturna, ac furtiua è Monasterio, seu Conuentu egressio, etiam nō animo apostatandi facta. 4. Proprietas contra votum paupertatis, quæ sit peccatum mortale. 5. Iuramentum falsum in iudicio regulari, seu legitimò. 6. Procuratio, auxiliū, seu consilium ad abortum faciendum post animatum fœtum, etiam effectu non sequuto. 7. Falsificatio manus, aut sigilli officialium Monasterij, aut Conuentus. 8. Furtū de rebus Monasterij, seu Conuentus, in ea quantitate; quæ sit peccatum mortale. 9. Lapsus carnis voluntarius, opere consūmatus. 10. Occisio, aut vulneratio, seu

grauis

grauis percussio cuiusque personæ. 11. Malitiosum impedimentum, aut retardatio, aut apertio litterarum à Superioribus ad inferiores, vel ab inferioribus ad Superiores.

1 Si quod aliud præterea peccatum graue pro Religionis conseruatione, aut pro conscientiæ puritate reseruandum videbitur, id non aliter fiat, quàm generalis Capituli in toto ordine, aut Prouincialis in Prouincia matura discussione, & consensu.

2 Non liceat Superioribus Regularium confessiones subditorum audire, nisi quando peccatum aliquod reseruatum admiserint, aut ipsimet subditi sponte, aut proprio motu id ab eis petierint.

3 Superiores in singulis Domibus deputẽt duos, tres, aut quatuor Confessarios pro Subditorũ numero maiori, vel minori, iiq; sint docti, prudentes, & charitate præditi, qui à non reseruatis eos absoluant, & quibus etiam reseruatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit, in quo eam debere committi ipse in primis Confessarius iudicauerit.

4 Tam Superiores pro tempore existẽtes, quàm Confessarij, qui postea ad Superioritatis gradum fuerint promoti, caueant diligentissimè, ne ea notitia, quam de aliorum peccatis in confessione ha-

buerunt, ad exteriorem gubernationem vtantur.

Licebit tamẽ Superioribus, determinare pœnitentias graues quibusdam peccatis, & non reseruatis, à Confessarijs imponendas, quæ Subditos ab huiusmodi perpetrãdis cohibere possint.

Atque ita per quoscunque Regularium Superiores, quicunque illi sint, obseruari mandauit, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac cuiusuis Concilij, etiam generalis, Decretis, necnon consuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore obseruatis, aut regulis in Generalibus, aut Prouincialibus Capitulis editis, statũtis, & constitutionibus, etiam Apostolica auctoritate confirmatis, priuilegijs, indultis, & concessionibus quibuscunque (quorum tenores hic pro expressis haberi voluit) cæterísque in contrarium facientibus quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Petrum die 26. Maij. 1594.

Andreas Sorbolongus Secret.

S.D.

S.D.N. Clemens VIII. cum nostra Societate dispensauit, & viuæ vocis oraculo concessit.

PRIMO. Vt cùm prohibentur Superiores audire Subditorum confessiones, supra §. 2. non intelligantur Superiores, qui sunt Magistri Nouitiorum.

Secundò. Ne in singulis Domibus, præter Cõfessarium ordinarium, teneantur deputare duos, vel plures Confessarios, qui à Reseruatis absoluant, vt dicitur supra §. 3.

Tertiò. Ne iudicium à reseruatis absoluendi Confessarijs absolutè relinquatur, ut in eodem §. dicitur, sed liceat interdum, (quod omnino necessarium est) Superiori, pro ratione sui officij, huiusmodi facultatem denegare in ijs casibus, in quibus constat, iuxta ea, quæ Doctores dicunt, & discreta charitas docet, licentiam huiusmodi esse denegandam, vt pleniùs in instructione explicabitur.

Decret. 67. & 73.

Casus, quorum absolutio reseruata est Superioribus Societatis, auctoritate quintæ Congregationis generalis editi, & obseruandi, præter eos, qui supra scripto decreto S. D. N. Clementis VIII. omnibus Regularibus reseruantur, iuxta §. 1. dicti Decreti.

1 PEriurium, & falsum testimonium in Iudicio, vel extra. 2. Furtum, & vsurpatio alicuius rei contra Votum paupertatis, in ea quantitate, quæ efficiat peccatum mortale. 3. Lapsus carnis voluntarius, & quidquid est cōtra Votum castitatis, quod in actum externum prodeat. 4. Inobedientia expressa, qua quis asserit se nolle parere. 5. Seditio in Superiorem, & diuisio à capite in graue nocumentum Societatis. 6. Detractio famæ, bonæque existimationis aliorum, & discordiarum seminatio inter fratres. 7. Impedimentum excludens è Societate reticuisse in examine, vel in eo mentitum esse, vnde graue aliquod incommodum oriri possit. 8. Acceptio, seu missio literarum absque licentia expressa, quæ scilicet acceptio, vel missio, contineat rationem peccati mortalis. 9. Transgressio Votorum simplicium, quæ Professi emittūt

post

pòst professionem. 10. Censuræ Societatis nostræ, seu peccata, quæ in nostris Constitutionibus, Bullis, vel Decretis annexam habent excommunicationem.

Hæc omnia cùm manifestè erunt mortalia, & in actum exteriorem prodierint, reseruantur Superiori Domus, vel Collegij, & ab alio, nisi de expressa licentia illius, absolui non possunt.

INSTRVCTIO PRO SVPErioribus, & Confessarijs Societatis circa casus reseruatos.

1 QVANDO Confessarius, tacito nomine pœnitentis, à Superiore petit facultatem absoluendi à casu reseruato, nullo modo Superior difficilis esse debet; sed facilis potiùs, & promptus in ea concedenda: immo eum persuadere sibi conuenit, posse se hac in re grauiter offendere, si imprudenter, & sine iusta, grauíque causa eam negat.

2 Quia tamen & Doctores censent, Superiorem interdum debere, pro ratione sui officij, huiusmodi facultatem negare, attendat is diligenter, vt id raro faciat, & in ijs tantùm casibus, in quibus docebit discreta charitas, iuxta ea, quæ ijdem Docto-

res tradunt, licentiam huiusmodi esse denegandam. Vt, verbi gratia, cùm probabiliter timeri poterit scandalum, aut recidiuum pœnitentis, aut alterius. In huiusmodi enim, quæ inducunt necessitatem vitandi scandalum, vel damnum Collegij, aut alterius ruinam, manifestum est, pęnitentem teneri per se, vel per Confessarium rem ipsam Superiori manifestare, tanquàm illi, qui remedium necessarium adhibere potest, saluo tamen sigillo, vt oportet.

3 Caueat verò Superior, ne cum ab eo petitur facultas, curiosè inquirat, aut aliud quid faciat, vnde conijcere possit quis ille sit, pro quo petitur, & ne circunstantias alias exquirat, quam quæ ad rem pertinent. Caueat etiam Confessarius, ne quid elabatur, ex quo pœnitens cognosci possit: qui si timet, ne ex notitia alicuius rei possit Superior probabiliter suspicari, quis ille sit, sciat se omnino eam reticere debere, & omnem cautelam adhibere in casu proponendo, ne vlla ratione Superior possit probabiliter agnoscere auctorem. in quo si viderit, proponendo casum in specie, occasionem suspicionis Superiori dari, satis erit, si in genere dicat aliquem in casum reseruatum incidisse, qui nec dãnum Societati, nec alteri, nec ipsi pœnitenti afferre possit. Vterque denique tam Supe-

rior, quàm Confessarius memores sint obligationis sigilli, & ita se gerant, vt eius puritati, & integritati per omnia consulant.

4 Quòd si post relationem factam á Confessario de casu, & circumstantijs, quæ saluo sigillo indicari possint, iudicat Superior facultatem non esse concedendam, & hoc nõ obstante Cõfessarius vrget, huiusmodi Superioris seueritatem in maius detrimentum spirituale, ruinam, & laqueum pœnitentis cadere, quòd videat illum obfirmato esse animo, & nullo modo velle Superiorem adire, (in cuius rei iudicio Confessarij conscientia oneratur) tentanda erunt media aliqua, de quibus pro re nata Superior, & Confessarius inter se conferent, ac tandem, si nullum aliud reperiatur, Superior facultatem negare non debet.

5 Porrò cùm Subditus, non per Confessarium ordinarium, sed per alium Sacerdotem facultatem petit, nõ facilè acquiescere debet Superior, nisi Sacerdos ille talis sit, cui meritò committi possit: è conuerso contingere poterit in aliquo casu, vt si nolit Subditus Superiorem adire, expediat à Superiore designari aliquem ex senioribus doctum, prudentem, spiritu, & charitate plenum, qui meliùs, aut æquè bene ipsi mederi possit, ac Confessarius ordinarius: id

enim

enim non erit abs re aliquando facere.

6 Cæterùm hæc de ijs intelligenda sunt, qui in Societatis Domibus, vel Collegijs resident. nam de iter agentibus, quando ad aliquem Societatis locum diuertunt, aliter iudicandum est; quos nempe potest à reseruatis ordinarius loci illius Confessor absoluere, aut si is haberi non possit, quilibet alius Societatis Sacerdos approbatus; aut si is quoque desit, etiam externus. In omnibus tamen his casibus cum onere, & obligatione, vt se sistant postmodum Superiori suo, ad quem ituri, vel redituri sunt, eíque, aut alteri de eius licentia, confiteantur. Si verò accidat, vt aliquis tanquam hospes sit in aliquo Collegio, diu tamen ibi moraturus, puta spatio vnius, aut alterius circiter mensis; si is eo tempore in casum aliquem reseruatum incideret, poterit, ac debebit absolui à Superiore illius loci, in quo est, vel de eius licentia, tanquam si proprius esset eius Subditus, sine obligatione sistendi se Superiori eius loci, ad quem propriè pertinet. Idem autem, quoad obligationem se sistendi, seruãdum est Confessarijs Rectorum, & aliorum Superiorum localium, quando ij (quod Deus auertat) in aliquem casum reseruatum inciderent, & non esset præsens Prouincialis, cui talia reseruantur. Idem quoque

ipso-

ipsorum Prouincialium Confessarijs, cùm præsens non esset is, qui ad eum finem à Generali esset destinatus.

7 Ad extremum, vt omnes eximatur scrupuli, & maiori cum fiducia, ac libertate procedatur, cùm Confessarius bona fide dubitat an mortale sit, quod proponitur, ab eo, etiam si ex genere suo reseruatum sit, potest absoluere, licet huiusmodi dubitatio ex ignorantia procedat: sed neque postea si animaduerterit manifestè fuisse mortale, repetenda erit confessio; bona siquidem, & vera fuit absolutio.

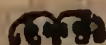
Et hæc quidem de casibus reseruatis. Cæterùm, quia propter multas, & maximas vtilitates, non modò in casibus reseruatis, sed etiam in alijs, quæ nec reseruata sunt, & interdum nec etiam mortalia, ut sunt peccandi pericula, diuturnæ tentationes, & huiusmodi, valde expedit, & pœnitenti mirum in modum vtile est, si syncerè cor suum Superiori aperiat, non prætermittat Confessarius in huiusmodi casibus, prudẽter eas vtilitates pœnitenti suggerendo, illum hortari, vt Superiorem adeat. Quod si suauiter obtinere nequeat, non erit tandem pœnitens nimis vrgendus, nisi alioqui casus esset ex ijs, in quibus, vt dictum est, teneretur pœnitens rem manifestare, & alioqui non esset capax absolutionis.

I N-

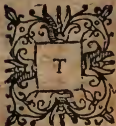
INSTRVCTIO
DE NOTITIA HABITA PER CONFESSIONEM

Ne Nostri, vel Superiores, vel alij, ea vtantur, etiamsi vsus alioqui licitus foret.

A R.P.N. Claudio Aquauiua Præposito Generali tradita anno 1590.

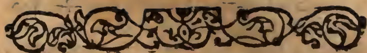
Citâtur à Dom. Soto lib. de ratione secreti m.3. q. 4. & à Nauar. in c. Sacerd. de Pęnit. d.3. num. 144. & seqq.

TAMETSI non desunt Doctores, qui sentiant saluo, Sacramentalis Confessionis sigillo, iustis de causis licere nonnunquam Confessario (cùm id fieri potest sine vlla reuelatæ Confessionis suspicione) vti extra Confessionem notitia per Confessionem habita: tamen quoniam hæc doctrina, & eam exigit in tanta re circumspectionem, quam seruare perdifficilè sit, & interim posset aliquando retardare subditorum

torum libertatem, quam huius fori sanctitas, & nostræ Societatis institutum requirunt in seipsis, rebúsque suis Confessario aperiendis. Idcirco visum nobis est in Domino statuere, sicut & seuerè statuimus, pro reuerentia, qua semper Societas nostra coluit huius Sacramenti inuiolabile sigillum, & libertatem, vt omnes Superiores diligenter caueant, ne, vel ipsi, vel Nostrorum aliquis supradictam doctrinã vsquam introducant, nec illam publicè, aut priuatim doceant, nec ea vtantur vllo modo (nisi fortè de pœnitentis licentia) sed ita prorsus in omnibus casibus Nostri se gerant Confessarij, ac si in Confessione nihil penitus audiuissent, sibíq; persuadeant, vt humanarum rerum regimen ab hoc Sacramento longissimè distat, ita debere nullatenus ab eo pendere.

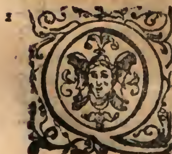

INSTRVCTIO
PRO NOVITIIS SOCIETATIS.

Ex Deputatione quæ de illis habita est in V. Congreg. generali.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali iuxta eiusdem Congreg. decretum 98. recognita.

1
VONIAM prima boni status Societatis origo in admittendis ijs consistit, qui nostro Instituto congruunt; ideo Superiores, ad quos admittendi munus spectat, in admittendo non sint nimij, sed de-

lectum perſonarum habeant: nec Noſtrorum, vel aliorum importunitate moueri ſe ſinant; nec bona externa, vel noſtrorum affinitatem, ſed potiùs ad noſtrum Inſtitutum aptitudinem in admittendis ſequantur.

2 Poſtquàm verò in Societatem admiſſi fuerint, curent Prouinciales, vt patronos non habeant, qui eos, licet ineptos, in Societate retineri curent: ac porrò in dimiſſionis negotio Magiſtri Nouitiorum iudicium magnifaciant, nec ſe in dimittendo difficiles exhibeant, cùm id Nouitiorũ Magiſter, cauſis adhibitis, proponet. neque enim neceſſe eſt de cuiúſque Nouitij dimiſſione inire conſultationem; neque expectandæ ſunt graues culpæ, ob quas Nouitius dimittatur.

3 Commendent etiam Prouinciales Nouitiorum Magiſtris, vt exercitia ſpiritualia, iuxta eorum Regulas 23. 24. & 28. ab ijs, qui Societatem ingrediuntur fiant; & intelligant moderationem illam, quam Regula interdum concedit, non debere eſſe ordinariam, neque crebrò vſurpandam; ſed ſi quando hoc experimentum ob iuſtas rationes diſtulerint, non diù differant, cũ hæc exercitia primum, & præcipuum locum inter experimenta ſibi vendicent. Reliqua verò experimenta præſertim Do-

ctrinæ

ctrinæ Christianæ, hospitalium ; & peregrinationis exactè fieri curēt, vt in eorum Regulis præcipitur.

4 In admittendis verò temporalibus Coadiutoribus, circa eorum qualitates, & numerum, seruent diligenter Prouinciales, quæ præscribuntur in Constitutionibus p. 1. §. 2. & 3. Animaduertant præterea, magnam cautionem adhibendam esse in ijs ad hunc gradum admittendis, qui aliquem in literis progressum fecerint, uel qui milites fuerint, vel qui speciem nobilitatis, vel Consanguineos nobiles habeant, vel Dominis sæcularibus in delicatis ministerijs inseruierint. Præterea non esse admittendos homines planè rudes, & disciplinæ incapaces; cùm ad ministeria Societatis meliùs obeunda, & ad res spirituales percipiendas bonæ capacitatis eos esse oporteat; cuiusmodi esse solent qui legere, & scribere norunt, vel artificium aliquod habent. Postquam autem admissi fuerint, inculcent sæpiùs, & disertè, (quod & antea in eorum admissione factum supponitur) eorum vocationem esse, subleuare suis corporalibus laboribus eos, qui in Vinea Domini in alijs functionibus occupati laborant. Circa eos verò, præsertim dū in Nouitiatu sunt, diligens opera Magistri exercenda est, vt instituantur in externa,

& religiosa politia, in modestia, & modo decenti agendi, præsertim cum externis, & similibus.

5 Vt Scholastici è Nouitiatu educendi nõ sunt, nisi bienaiũ absoluerint, ita nulla ratione Coadiutores tẽporales è Nouitiatu extrahendi sunt, nisi per annum integrum in eo fuerint, & bene satisfecerint. In Collegijs verò, donec biennium absoluerint, aliquem quasi Magistrum in exercitationibus Spiritualibus habeant; & cùm ad vota simplicia sunt admittẽdi, saltem per mensem ad Nouitiatum reuocentur, si commodè fieri poterit, & non obstet loci distantia, alioqui in eodem loco vbi sunt, per idem tempus se colligant, & ad vota præparent. Nullo autem modo permittant Prouinciales, vt ante finitum biennium in publicis Aeditui, Ianitoris, & similibus officijs, in quibus cum externis agitur, exponantur.

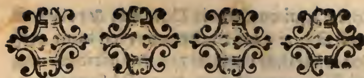
6 Curent etiam, vt eorum bona, qui in Societatem ingrediuntur, integra, vt ipsi attulerunt, ad finem biennij seruentur si seruari tamen possunt: ne illis diuenditis, aut consumptis, eorum dimissio, si necessaria fuerit, difficilior reddatur. Neque toto hoc tempore quicquam exigatur in vsum Collegij, vel Domus Societatis ab eorum tutoribus, aut

A par-

parentibus, quandiu non ſunt Scholaſtici approbati; vt cum maiori libertate in Domino poſſint iuuari, & corrigi, cùm oportuerit.

9 Cùm verò è Nouitiatu Scholaſtici educuntur, ut ad ſtudia mittantur, præmonendi ſunt à Nouitiorum Magiſtro, non mitti eos ad laxiorem vitam, ſed ut per ſtudia fiant aptiora inſtrumenta ad Dei gloriam, & ſalutem proximorum procurandam; ac proinde ita debere ſtudijs inuigilare, vt ſpiritus minimè refrigeſcat.

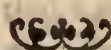

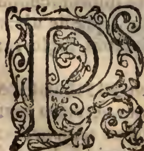

INSTRVCTIO PRO SCHOLASTICIS SOCIETATIS

Ex Deputatione, quæ de illis in spiritu promouendis habita est in V. Congregatione generali.

A R. P. N. Claudio Aquauiua iuxta eiusdem Congregationis decretum 98. recognita.

Rimò, Bona Scholasticorũ Societatis educatio magni momẽti sẽper visa est; cũ ex ijs postea tũ professi, tum etiam operarij proficiscantur. Designandi sunt igitur illis non solùm ij Superiores,

riores, qui eos in via Domini, & religiosa perfectione probè instruant; sed boni etiã Confessarij,& Præfecti rerum spiritualium, qui suo munere bene, & exactè fungantur. quin etiam eos Præceptores vt habeant curandum est, qui non solùm doctrinæ studijs eos excolant; sed bono etiam exemplo ad virtutem incitent.

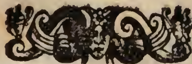
Secundò. Vigilent itaque Superiores ne assuescant Scholastici nimis colloqui cum externis,aut amicis, & cũ illis familiaritatẽs habere,apud eos prandere, literas, vel munera dare, & accipere, nisi necessitas, aut recta ratio aliud suadeat. constat enim his omnibus, & similibus spiritum in Nostris grauiter lædi,& religiosæ perfectionis feruorem intepescere.

Tertiò.Multo minùs permittendum est, vt Scholastici Patres antiquiores nimis familiares,ac veluti patronos apud Superiores habeãt.& Seniores ipsi moneãtur,vt ab huiusmodi patrocinijs, tam Scholasticorũ, quàm aliorum è Nostris quorumcunque sibi temperent; iuxta ea, quæ de uitandis huiusmodi intercessionibus præscripta sunt.

Quartò. Proderit autem ad Scholasticorum spiritualem profectum,veterem mortificationum consuetudinem tempore vacationum excitare, propositis in hunc fi-

nem in tabella mortificationum capitibus. quin etiam expedire omnino videtur, vt qui in spiritu nimis relaxati videntur, quò in eis spiritualis feruor excitetur, ad has, & exercitia etiam spiritualia, suauiter, omnino tamen inducantur. immo verò hi, quando opus esse iudicabitur, à studijs ad tempus, vel etiam simpliciter amouendi sunt, vt meliùs in spiritu proficiant, & in virtutibus solidentur.

Quintò. Nec minùs operæ ponendum est à Superioribus, vt Scholastici Nostri eā indifferentiam assequantur, iuxta regulam 21. ex communibus, vt scilicet à Superioribus se regi sinant, nec sint solliciti, quid peractis studijs, & tertio probationis anno, sint facturi: solet enim plerùmque euenire, vt si aliter contingat, quàm animo conceperunt, non sine magna molestia, & spiritus iactura, perturbentur.

RATIO EXAMINANDI SCHOLARES SOCIETATIS.

AD DISPICIENDVM quænam pro cuiusque talentis studia quibus conueniant.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali tradita mense Iunio anno 1589.

CVM quæsitum esset à nonnullis, quomodo statuendum sit de ijs, qui ad Scholastica Theologiæ, vel Philosophiæ studia cum delectu applicandi sunt, iuxta ea, quæ in Cõstitutionibus præscribũtur; re in Do

mino conſiderata, & diſcuſſa, hæc viſa ſunt obſeruari debere. In primis, vt ſeruet Prouincialis regulas 49. & 56. ſui officij, habeátque præcipuam rationem virtutis; & curet, vt noſtri Scholares, abſoluta ſaltem Logica, etiam ſi prius in illius progreſſu examinati, examinentur per deſignatos examinatores, Magiſtros ſcilicet Philoſophiæ, & Theologiæ, ac Conſultores: qui autem peracto examine non viderentur progreſſum in literis vltra mediocritatem facturi, deputentur ad Caſuum ſtudia. vt hæc ipſa deputatio, cum examine, & examinatorum iudicio ſcripta conſtet in libro aliquo ad id deſignato: ſeruentq; rē omnino ſecretam, qui examini intererunt. Si qui autem ex deſignatis ad Philoſophiam, vel Metaphyſicam, aut etiam Theologiam audiendam, in ipſo ſtudiorum decurſu videantur mediocritatem eandem non exceſſuri, debebunt ſimiliter Caſuum ſtudijs deputari. An autem hoc fieri debeat præuio examine, necne, id arbitrio Prouincialis relinquitur. Aduertere tamen debebit, quòd ſi horum quiſpiam bonum haberet talentum concionandi, vel ea eſſet prudentia, & maturitate ornatus, vt ſperaretur aliquando bene gubernaturus; tum quo maiori, & ſecuritate, & auctoritate poſſit Societas illius opera vti, neceſ-

se erit, vt & Philosophiæ, & duorum annorum Theologiæ studia absoluat: dummodo huiusmodi tali sint virtute præditi; de quibus non dubitetur, ne postea in tentationem incidant, dum viderint Theologiæ studium sibi præcidi. Immo erit huiusmodi tentatio, antequam eis illa studia concedantur, præuenienda, eos præmonendo, quòd hæc studia ad eam mensuram sint continuaturi, quæ ad hæc munera exercenda sufficere possint.

Petentibus deinde nonnullis Prouincialibus, declarari, quomodo intelligenda esset mediocritas, de qua superius mentio facta est, responsum est in eum, qui sequitur, modum, mense Augusto 1591.

Mediocritas porrò, de qua dictum est, ita videtur accipienda, vt accipi vulgò solet, cùm aliquis mediocri ingenio esse dicitur: nimirum, vt ea capiat, & comprehendat, quæ audit, quibúsque studuit, ac de ijs etiam rationem poscenti reddere mediocriter possit; quamuis eum doctrinæ modum in Philosophia, & Theologia non attingat, quem Constitutio. 5. par. cap. 2. §. 2. designat his verbis, *satis in ea profecisse*; nec possit assertiones, quarum inibi fit mentio, defendere ea eruditione, & facultate, qua defenderet is, cui ingenij satis esset ad Philosophiam, vel

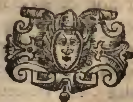
Theologiam perdocendam. Verùm quoniam in huiusmodi examine, & iudicio ingeniorum solent haud raro discrepantes esse sententiæ, penes Prouincialem erit, re bene perpensa, auditísque suffragijs id decernere, quod in Domino iudicauerit expedire, ad maiorem Dei gloriam, & commune Societatis bonum. Nec sanè possumus hanc ad rem plus lucis adferre in vniuersum; sed poterunt Prouinciales ex his, quæ in genere dicta sunt, de singulis, quæ occurrent, decidere pro sua prudentia. Quod si fortè ijs, qui concionandi talentum habent, non sufficiat biennium ad illas Theologiæ materias in Scholis audiendas, quæ necessariæ videntur, vt tutò, & sine errore suum munus exequantur; quales sunt, quæ in summa D. Thomæ prima part. docentur ante disputationem de Angelis, & in tertia de Incarnatione, & Sacramentis, in prima secundæ de Gratia, poterit tunc illis tertius annus Theologici studij ad eam rem concedi, vel certè iuuandi erunt priuatis domesticæ alicuius Academiæ lectionibus, quibus, vel post, vel intra biennium ipsum ea suppleant, quæ in Scholis non audirent; omittendo etiam publicas aliarum rerum lectiones, quæ per id tempus minus ipsis vtiles haberentur. Curandum tamen

omnino Prouincialibus, ne hac studiorum indulgentia, & priuilegio vtantur, nisi erga humiles, & verè pios, ac mortificatos, hósque etiam ipsos seriò præmoneant, vt declinent tentationem, quæ obrepere posset integrum studiorum cursum, plenúmque ad ea tempus quoquomodo expetendi; quamuis hoc desiderium videatur non eò spectare, vt ad professionem promoueantur: neque enim statim initiò se prodit inimicus. Si qui tamen in ijs essent, vt ingenio non omnino spectabiles, ita regendi, vel concionandi talento adeò singulari, vt hisce, alijsve donis compensaturi videantur exactam illam Theologiæ scientiam, quam Constitutiones requirunt; atque ita è re futurum Societati iudicetur, si inter Professos suo tempore cooptentur; his sanè quartus etiam Theologiæ annus concedendus erit, vt minori postea dispensatione admitti possint ad professionem.

Si qui fortè Scholares, dum absoluta Logica examinantur, dubium redderent examinatorum iudicium, ijs possent adhuc studia permitti, donec in decursu, vel fine secundi anni, subeant iterum examen.

Hæc ordinatio seruetur, donec aliud sta-

ſtatuatur , vel in ordine ſtudiorum inſeratur . nam regula 39. Prouincialis de ratione ſtudiorum citat hanc inſtructionem.

INSTRVCTIO DE PROMOVENDIS AD ORDINES SACROS.

Quænam requirantur, & spectari debeant in Nostris, qui ad sacros Ordines promouendi sunt.

A R. P. N. Euerardo Mercuriano Præposito Generali tradita an. 1576.

1 VT ætate sit, quam in singulis sacris Ordinibus requirit Concilium Tridentinum.

2 Vt naturali iudicio, & prudentia valeat.

3 Vt linguam Latinam teneat, & be-

ne legere, ac pronunciare ſciat.

4 Vt in ſtudijs literarum, ſaltem in Caſibus conſcientiæ, diligenter verſatus ſit; ita ut cùm ad Sacerdotium promouetur, fructuosè confeſſiones audire poſſit.

5 Vt ijs moribus, ſpiritu, ac vita religioſa, & exemplari præſertim autem reſignatione, & humilitate ſit præditus, quæ ad tantum miniſterium obeundum ſint neceſſaria.

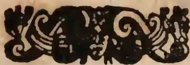
6 Vt conſueta Societatis vota emiſerit, & quinquenniũ ſaltem in Societate exegerit, priuſquam ad ſacros Ordines promoueatur.

7 Vt ad docendum Doctrinam Chriſtianam pueros, ac rudiores perſónas idoneus ſit, & in ratione Miſſæ dicendæ, & in cæremonijs bene inſtructus, iuxta Conſtitutiones.

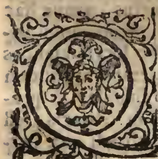
Hæc omnia Prouincialis conſilio ſuorum Conſultorum adhibito perpendet. quæ ſi inuenerit, facultatem poterit ſuis concedere, vt pro-

moueantur

moueantur ad omnes ſacros ordines; & vbi promoti fuerint, certiorem faciat Generalem.

INSTRVCTIO PRO IIS QVI ACTVRI SVNT TERTIVM ANNVM Probationis.

VI ad probationē tertij anni deſtinantur, diligenter animaduertant oportet hæc, quæ ſequuntur, ea magnifaciēdo, ſumniſque momenti eſſe ducēdo ad finem ſuæ vocationis propoſitum conſequendū.

In primis hanc tertij anni probationē à beat. mem. P. N. Ignatio pluribus in locis Conſtitutionum, tanquam rem valde proficuā, & ad maiorem in ſpirituali uita profectum valde neceſſariam ſapienter inſtitutam, & ſedulò commendatam fuiſſe.

Secundò. Deinde Noſtros omnes, qui poſt exactum bienniū probationis in Scholaſticos approbatos admiſſi, ſtudia iam ſua

in Societate absoluerunt, ad hanc tertij anni probationem teneri, antequam ad gradum vlteriorem, siue Professorum, siue Coadiutorum Spiritualium admittantur: quod tempus etiam poterit nihilominus prorogari, cùm societas, & Superior pleniùs sibi satisfieri desideraret.

Tertiò. Porrò finem huius probationis esse, in plena & absoluta sui ipsorum abnegatione ita se cum diuina gratia exercere, & cum eadem impensè virtutibus Religioso dignis adipiscendis incumbere, vt fiat homo in vita spirituali perfectus, & ad omne opus bonum instructus, atque hac ratione magis idoneum instrumentum Societatis ad animas Christo lucrifaciendas euadat. Cùm enim Societatis institutum reuera homines omnino humiles, & prudentes in Christo, ac nedum in literis, sed multo etiam magis in spirituali uitæ perfectione conspicuos requirat, illa verò cura assidua, ac diligētia, quæ per aliquot annos in excolendo intellectu per studia (quę sibi totum pene hominem vendicant) ponenda est, non ita multum spatij prolixioribus meditationibus, & orationibus, aut etiam mortificationibus impendi sinat, vnde (quę nostra est infirmitas) facilè fieri possit, vt quamuis id sedulò cauendum moneāt Cōstitutiones, per illos tamen annos humili-

tatis,

tatis, ac deuotionis feruor nonnihil intepuerit: hinc necessarium omnino iudicauit beatæ mem. P. Ignatius, vt absolutis studijs certum aliquod tempus tribueretur, in quo vnusquisque vires spirituales colligeret, atque in virtutum solidarum, & spiritualiũ rerum studium in Schola affectus incũbendo, interioribus se præsidijs, ex quibus efficacia ad exteriora promanat, ad finem sibi propositum communiret.

Quartò. Cæterùm ad hunc finem consequendum duo hęc potissimùm necessaria esse. Primùm quidem, vt qui ad hãc probationem mittitur, non inflatus doctrinæ opinione, his præsidijs minimè se indigere existimans, annum illum velut perfunctoriè transacturus accedat, sed cum magna animi simplicitate, ac humilitate, ardentíque spiritualis profectus sui desiderio, abiecta etiam omni curiosa solicitudine, quid de se posthac facturi sint Superiores, tanquam si simplex ac feruens Nouitius tum primùm ad Societatis tyrociniũ admitteretur, vitam cum cæteris Nouitijs communẽ agere constituat, ordinemque Nouitiatus vniuersum sine vlla exceptione seruare. Denique proponat sibi omnino abhorrere velle ab omnibus, quæ vitæ spiritualis profectũ possint impedire, totisq; viribus ea cõcupiscere, ac sine vlla excusatione admittere,

quæ ad propositum finem consequendũ adiutura Superioris iudicio videbuntur; cùm præsertim Constitutiones nostræ requirãt, vt tertius hic annus in varijs probationib⁹ & speciatim in ijs, quæ Nouitiorum sunt, quamuis prius illis perfuncti essent, ad maiorem Dei gloriam exigatur. Alterum est, vt constanter in id incũbat, vt quæ animo statuerit, studiosè ac diligẽter exequatur, nihil perfectionis prætermittendo, quod diuina gratia consequi possit, in absoluta omnium Constitutionum obseruatione, nostríque instituti peculiari ratione adimplẽda: eiúsq; studium impẽsiùs sit, quærere in Domino maiorem vbíq; sui abnegationẽ, & continuam in rebus omnibus mortificationem, promptiúsq; ea suscipere, à quibus sensus magis abhorret. Demũ illud præstare conẽtur, quod habetur in 5. p. Const. c. 2. §. 1. vt scilicet studeãt huius vltimæ probationis tẽpore in Schola affectus diligẽtiùs se exercere, & in rebus spiritualibus, & corporalibus, quæ ad profectum in humilitate & abnegatione vniuersi amoris sensualis, voluntatis, & iudicij proprij, & ad maiorẽ cognitionem, & amorem Dei conferũt, insistere; vt cum in seipsis profecerint, meliùs ad profectum spiritus alios ad gloriã Dei, & Domini nostri iuuent.

Quintò. Cum verò Constitutiones nostræ

hanc

hanc vltimam probationem appellent, merito cuiq; illam intranti solicitudinem inijcere debet; vt ad quam initio perfectionem acquirendam vocatus est, ad eam iā in hac probatione amplectēdam, & omni cōtentione consectandam desudet. Iustū quidem est, vt quem à nobis fructum Societas nostra è tot laboribus, & impendiis nostra causa susceptis, totq; ex adiumentis nobis à primis annis tum in purgando affectu, tū in intellectu excolendo adhibitis exigit, & expectat; ad eum nunc tandem vberem, & copiosum illi reddendum, hoc vltimæ probationis anno, virili nos animo accingam⁹, ne iure suo, ac meritò possit, aut nos ingratitudinis redarguere, aut etiam dubitare, quid tandem de eo statuendum sit, qui post tot annos, post tot exhibitas occasiones, & auxilia, non is euadat, qualem instituti nostri ratio, & forma requirunt. Quamobrem quisq; seriò, ac constanter oblatam à Deo spiritualis profectus occasionem arripiat, atq; omni industria, & alacritate ea seruare studeat, quæ de probationibus, & ratione huius tertij anni peragēdi præscripta sunt; eáq; saltem singulis mensibus legat; illud diligentissimè cauens, ne perfunctoriè, & quasi suspēso animo, ad finem potius huius tēporis, quàm ad virtutum augmenta, ac spiritualia lucra aspirare videatur.

Qua

Quæ obseruanda sunt ijs qui agunt tertium annum Probationis.

PRIMO. in sex Societatis experimentis, & aliis similibus, iuxta Nouitiatus cõsuetudinem exercebuntur, sumpto initio à spiritualibus exercitiis per integrũ mẽsẽ.

Secundò. Orationis tempus idem habebunt, quod alij Nouitij, tum matutinum, tũ pomeridianum; & illud præterea, quod à cõmunibus occupationibus vacuum propria cuiúsque deuotio subministrabit, re cũ Superiore communicata: cùm is potissimum huius anni finis sit, vt intimam illã familiaritatẽ cũ Deo in spiritualibus deuotionis exercitiis acquirant, quæ 10.p.Cons.Societatis operarijs adeo necessaria dicitur.

Tertiò. A studijs omnino abstinebunt: quare nec noui aliquid videre, nec præterita quidem recognoscere debebunt. poterunt tamen, præter libellos spirituales vsitatos, legere aliquos similes Patres, non eo fine vt conceptus, aut sententias ad concionãdum decerpant, sed ut deuotioni tãtùm, & spirituali vtilitati seruiant. Quocirca eorum lectionem maximè frequẽtabũt, qui de rebus spiritualibus accuratiùs scripserunt; quales sunt Sancti Augustinus, Basilius, Bernardus, & alij, qui in catalogo

Ma-

Magiſtri Nouitiorum recenſentur; quibus addi poteſt aliquis Paraphraſtes in pſalm. qui ad deuotionẽ promouendã conducat.

Quartò. Intelligant omnes, ſibi non fore liberum colloqui cum Noſtris aliunde venientibus, aut aliis externis, abſq; facultatẽ Magiſtri; neque expedire, vt cum omnibus, vel Nouitijs, vel Veteranis, aut etiã inter ſe indifferenter agant, aut cõuerſentur; ſed cum ijs tantum, quos Superior cuilibet aſſignabit, vt moleſtæ, ac importunæ diſtractiones, quę ex huiuſmodi congreſſionibus ingenerari ſolent, deuitentur.

Quintò. Cùm ſignũ datur exeũdi, vel ad cõcionem, vel deambulatum, nullus ab acceſſu cum Nouitijs ad aulam eximatur, vt ibi eis comites aſſignentur.

Sextò. In miniſterio culinæ, & cæteris corporalibus exercitationibus, nihil minùs à Nouitijs præſtabunt, ſiue tempus ſpectes, quo iſta facienda ſunt, ſiue occupationis menſuram, quam expleri oportebit. In his verò ſic ſe à Laico Magiſtri ſocio dirigi ſinent, ſicut ipſimet Nouitij.

Septimò. Legent ordine ſuo ad menſam, & ab exhortationibus, earumq; repetitionibus non eximentur, neq; ab ea exercitatione Doctrinæ Chriſtianæ, quæ in poſtrema parte regu. 76. Magiſtri Nouitiorũ pręſcribitur, donec in illa praxi bene ſint inſtructi;

ſtructi; ita vt magnam promptitudinē ad eam edocendam ſibi comparent. Demũ in omnibus ita Nouitios ęmulari ſtudeant, vt illos in cunctis exercitationibus, nõ æquare modò, ſed etiam ſua promptitudine, ac diligentia ſuperare contendant.

Octauò. Communem recreationē ſimul cum Nouitijs agant, non ſeorſum ab illis; vt dum inter Nouitios ea quę pios religioſos decet, loqui aſſueſcunt, deinceps etiam cũ extraneis, ea colloquia miſcere norint, quæ pietatem redoleant, & audientes ædificent.

Nonò. Quamuis eis negandum non ſit, vt aliqua hora extra eam, quæ communiter ad id conceditur, in horto aliquanto tempore deambulent, ſingulares tamē incedent, ſilentiúmque ſeruabunt, & importunis horis per domum non diſcurrent, ſed in ſuis cubiculis, locíſue deſignatis ſe continebunt.

RATIO PERAGENDI TERTIVM ANNVM PROBATIONIS

A R.P.N. Claudio Aquauiua Præposito Generali tradita ann.1592.

Et in Deputatione, quæ de renouatione spiritus habita est in V. Congregatione recognita.

Tsi ex aliquot Cõstitutionum locis, quæ de probatione tertij anni loquuntur, constare ferme poterat, quis in ea ordo, quæve formula teneda esset; tamẽ quia nonnulla subinde in hac materia ex varijs

Prouincijs magis particularia à nobis quæsita sunt, vt in ea parte, & maior lux habeatur, & vniformitas seruetur, ea omnia, quæ ad hanc rem pertinere visa sunt, clariùs adnotanda putauimus.

IN primis igitur Prouinciales, & Superiores ad quos id spectabit, debebunt rem hanc magnopere cordi habere, vtpote quam non solum Constitutiones nostræ, & recens Gregorij XIII. Bulla, sed etiam ingens vtilitas, ac necessitas adeo commendant. Nam cum ferè accidat, quæ nostra est fragilitas, vt literariæ sine intermissione tot annorum, tamque intensæ intellectus occupationes vigorem spiritus hebetent, affectum deprimant, minúsque hominem sibi vacare permittant; timendum est, ne & ipsi ad perfectionem, quo decet feruore ac diligentia, non aspiremus; & doctrina, cæterorúmque talentorum præsidia, quasi vi sua destituta, imbecilla reddantur, & inefficacia in proximorum animis curandis; nec eum fructum ferant, quem, & Christus Dominus expetit, & tot annorum labores iure exigere videntur. Idcirco magna in id cura incumbent Superiores, vt hæc (quemadmodum eam Constitutiones vocant) affectus schola magno studio ab omnibus suscipiatur, & æquali diligentia, ac feruore deinceps

excolatur; illud solerter præcauentes, ne externa quadam mortificationis specie contenti, solidarum virtutum lucra minùs curent, cum summo totius Societatis detrimento, & salutis animarum iactura. Quocirca illud ne ex animo deponant, hanc tertiam probationem, vt omnium vltimam, quæ à Constitutionibus præscribuntur, tanti momenti esse, ut qui in ea suis Maioribus non satisfaciunt, ij perexiguam spem præbeant, fore vt aliquando in tales operarios euadant, quales Societatis institutum requirit. Et ob eam causam uel prorogandæ erunt, atque augendæ probationes, vel certè deliberatio suscipienda, vtrum expediat illos diutius retinere.

Secundò. Et vt maiore cũ lumine in Domino procedatur, ac vberior fructus ex hac cultura colligatur, Prouincialis, aut Rector Collegij, vnumquemque probãdorum, priusquam probationem aggrediantur, seriò admonebit de ijs omnibus, quę studiorum tempore in illis obseruata fuerunt emendatione digna, quæque ab eis desiderantur, vt illa cum prouentu corrigantur: tum peculiarem instructionem, pro eis paratam, illis exhibebit diligenter considerandam, quo paratiores ad eam probationem se recipiant. Non tamen

illis declarabit vlla ratione, quidnam, quo tempore, quóve loco, post exactum huius probationis tempus sint facturi. Præterea instruet Magistrum Nouitiorũ de probandorum conditione, talentis, & qualitatibus alijs, vt meliùs, ac vtiliùs eos dirigere, ac iuuare possit.

Tertiò. Omnes post absoluta in Societate, iuxta regulas Prouincialis, siue Theologica, siue Casuum conscientiæ studia, non modò, qui ad professionem aliquando edendam idonei iudicantur, sed etiam qui ad Coadiutorum formatorum spiritualium vota erunt admittendi, hunc tertium probationis annum integrum (quod nihilominus tempus prorogari poterit, cùm Superiori visum fuerit, propterea, quòd sibi satisfieri pleniùs desideret) antequam vllis ministerijs tanquam operarij deputentur, subire debebunt. Neque cum vllo Prouinciales dispensabunt: differre tamen poterunt, si grauis aliqua necessitas cogat. ac tum si antea non potuerunt saltem de dilatione, & dilationis causa Generalem admoneant.

Quartò. Illud etiam curent, vt qui selecti sunt ingenij, & iuxta Constitutiones, ac regulam 52. sui officij, ad studia repetẽda idonei, ijs biennij tempus, quod illis ad eam repetitionem faciendam conceditur,

ante

ante huiusmodi probationem, ne impediatur. finis verò studiorum, vt è Collegiis educātur, singulis pro Superioris prudentia, & ingeniorum varietate, ac maiore in virtutibus progressu, iuxta Constitutiones statui debebit: sic tamen, vt in ijs, quibus biennium ad sua studia repetenda conceditur, non alius suorum studiorum finis esse censeatur, quàm ipsemet biennalis repetitionis finis.

Quintò. Antequā autem ad hanc probationem mittantur, omnes communiter circa finem studiorum suorum, iuxta Constitutiones, ad sacros, etiam presbyteratus, ordines promoueri debebunt. Si qui tamen quia vel nondum maturi, vel minùs idonei reperti fuerint, ad probationem ordinibus sacris nondum susceptis mittentur, ij tempore huiusmodi probationis ordines ne suscipiant; tametsi qui ad Diaconatum promoti iam fuerint, & ob temporis angustiam ad Sacerdotium promoueri non potuerunt, ijs ordinis Sacerdotalis susceptio differri non debebit.

Sextò. Locus huius probationis Domus ipsa probationis Nouitiorum ordinariè esse debet, tametsi in aliquo casu possint esse Domus professæ, atque ipsa etiam Collegia, si ita Prouinciali visum fuerit (dummodo omnes simul iuxta hanc in-

ſtructionem, & regulas Nouitiorum exerceantur) quod tamen perrarò fieri debet, & neceſſitate potiùs, quàm vlla alia cauſa; cùm extra probationis domiciliū uix poſſit fructuoſa eſſe huiuſmodi probatio. Ex quo tamen ad alia vicina Societatis loca, probationum cauſa, ſicuti cum cæteris Nouitijs fit, ad breue tempus nonnunquam mitti poterunt, ut ibi ſimiliter, atque in Domo probationis, in humilibus officijs exerceantur; dummodo eorum ratio habeatur, vt bene occupati ſint, & non otientur.

Septimò. Quod ad rationem probationis attinet, Conſtitutiones noſtræ id omnino exigunt, vt hi exerceantur in varijs rebus ac probationibus tam ſpiritualibus, quàm corporalibus, quæ ad profectum in humilitate, & abnegationem vniuerſi amoris ſenſualis, voluntatis, & iudicij proprij conferunt: & ſpeciatim in ijs, quibus tempore Nouitiatus forſan perfuncti non eſſent; immo quamuis perfuncti fuerint, in nonnullis earum, prout perſonæ, vel temporis ratio ad maiorem Dei gloriam requirere videbitur. Iiſdem igitur omnino hi, quibus Nouitij exerceri ſolent, probationibus exercebuntur, hoc eſt, ſex Societatis experimentis, & alijs ſimilibus, iuxta Nouitiatus conſuetu-

dinem,

dinem, ſumpto exordio à ſpiritualibus exercitijs in ipſo huius probationis initio per integrum menſem. Ad Rectoris autem prudentiam pertinebit; hæc omnia pro ratione virium, ac diſpoſitione perſonarum ſic temperare, vt nulli horum aut grauior exactoris ſeueritate, aut eiuſdem indulgentia remiſſior fiat diſciplina: & illud non ignorare, ad interiora, & cuiuſque ſpiritualem profectum, ac ſolidarum virtutum adeptionem, tanquam finē præcipuum, ea eſſe referenda.

Octauò. Orationis tempus idem habebunt, quod alij Nouitij, tum matutinum, tum pomeridianum; & illud præterea, quod à communibus occupationibus vacuum propria cuique deuotio ſubminiſtrabit, re cum Superiore communicata: cùm is potiſſimum huius anni finis ſit, vt intimam illam familiaritatem cum Deo in ſpiritualibus deuotionis exercitijs acquirant, quæ in decima part. Conſtitut. Societatis operarijs adeo neceſſaria eſſe dicitur. Vbi verò conſuetudo eſſet, vt à prandio Nouitij ſimul omnes orarent, & hi quidem omnes ad eundem locum tum temporis conuenire debebunt: ſi cui tamen vtilius id eſſet ſeparatim, facilè concedi poſſet.

Nonò. A ſtudijs omnino abſtinebunt,

quare nec noui aliquid videre, nec præterita quidem recognoſcere debebunt.

Poterunt tamen præter libellos ſpirituales vſitatos, legere aliquos ſimiles Patres, non eo fine, vt conceptus, aut ſententias ad concionandum decerpant, ſed vt tantùm deuotioni, & ſpiritali vtilitati ſeruiant. Quocirca eorum lectionem maximè frequentabunt, qui de rebus ſpiritualibus accuratiùs ſcripſerunt, quales ſunt Sancti Auguſtinus, Baſilius, Bernardus, & alij, qui in catalogo Magiſtri Nouitiorum recenſentur: quibus addi poterit aliquis paraphraſtes in pſalmos, qui ad deuotionem promouendam conducat.

Decimò. Nullas habebunt ſiue de caſibus conſcientiæ, ſiue de praxi iuuandi proximum conferentias, ſicuti nec de Societatis Conſtitutionibus, aut regulis; quas tamen, ſicut Directoria aliqua circa praxim illam priuatim legere poterunt. Quare concedi illis regulariter debebunt Societatis Conſtitutiones, Regulæ communes, ac Sacerdotum; Miſſionum item, & Concionatorum; Bullæ præterea, quæ ad Societatis inſtitutum pertinent, Iulij Tertij, Gregorij Decimitertij, ac quæ contra Apoſtatas eſt, Pij Quinti, Gregorij item Decimiquarti.

Vndecimò. Concionibus habẽdis operam

ram non dabunt; tametsi ad aliquam Missionem vnius, vel alterius mensis destinari poterunt, vt per villas, & pagos doctrinam Christianam tradant, & alia eiusmodi ministeria obeant. Præterea qui Sacerdotes sunt, & in confessionibus audiendis nondum erunt exercitati, debebunt in huiusmodi ministerio per mensem exerceri, vbi Prouinciali, vel Domus probationis Rectori videbitur; non tamen in Domo professa, aut in Collegijs inter ordinarios Societatis operarios, quia post tam breue tempus illos remouere, perturbationem externis, ac forsan alienationes, & suspiciones excitaret. Quæ tamen omnia si caueri possent, ibidem etiam exerceri in hoc ministerio illi poterunt.

Duodecimò. Non docebunt in Scholis, neque superioribus, neque inferioribus. etsi enim hoc ad quandam mortificationem facit, nimis tamen hominem occupat, nec adeò sibi vacare sinit; nec desunt experimenta, quibus eo anno iuxta Constitutiones mortificentur; neque deerit tempus, quo in hoc genere Societati operam suam præstent.

Decimotertiò. Intelligant omnes sibi non fore liberum colloqui cum Nostris aliunde venientibus, aut aliis externis

absque

absque facultate Magistri: neque expedire, vt cum omnibus, vel Nouitijs, vel veteranis, aut etiam inter se indifferenter agant, aut conuersentur; sed cum ijs tantùm, quos Superior cuilibet assignabit, vt molestæ, ac importunæ distractiones, quæ ex huiusmodi congressibus ingenerari solent, deuitentur. Quia tamen conuenit, maiorem his haberi, ac ostendi confidentiam, quàm Nouitijs, qui nondum probati, & cogniti sunt, non erit necesse, dum cum externis colloquentur, quempiam illis adesse, & similiter in cæteris huiusmodi.

Decimoquartò. Cùm signum datur exeundi, vel ad concionem, vel deambulatum, nullus ab accessu cum Nouitijs ad aulam eximatur, vt ibi eis comites assignentur. Et hi quidem bini mitti poterunt, vel inuicem, vel cum Nouitijs sociati: qua tamen in re vtilitatis Nouitiorum ratio præcipuè habeatur. Extraordinarijs verò diebus deambulatum mitti nō debebunt, nisi alicuius peculiaris necessitas id postulauerit.

Decimoquintò. In ministerio culinæ, & cæteris corporalibus exercitationibus nihil minùs à Nouitijs præstabunt, siue tempus spectes, quo ista facienda sunt, siue occupationis mensuram, quam exple-

ri oportebit. tametsi cum particularibus, vbi iusta minuendi laboris causa id poposcerit, Rector iudicabit, atque etiam disponet, quod magis expedierit. In his verò sic se à laico Magistri socio dirigi sinent, sicut ipsimet Nouitij. qui tamen Laicus instruendus erit, ne se plus debito alijs in rebus ingerat.

Decimòsextò. Quamuis eis negandum non sit, vt aliqua hora extra eam, quæ communiter ad id conceditur, in horto aliquanto tempore deambulent, singulares tamen incedent, silentiúmque seruabunt, & importunis horis per domũ non discurrent, sed in suis cubiculis, locisve designatis se continebunt.

Decimoseptimò. Legent ordine suo ad mensam; & ab exhortationibus, earumque repetitionibus non eximantur, neque ab ea exercitatione doctrinæ Christianæ, quæ in postrema parte, regul. 76. Magistri Nouitiorum præscribitur; vt magis in eiusmodi praxi exerceantur, & maiorem promptitudinem ad eam edocendam, quod ministerium adeo seriò nobis commendatur, sibi comparent, quoadvsque eam praxim bene teneant. Explicationi verò, quæ à Magistro per dimidiaram horam præcedentem habetur, tametsi vt intersint, non omnino generaliter obligan-

di

di ſunt; quia tamen à nonnullis Prouincijs id ipſum poſtulatur, & res alioqui ad piam exercitationem, & virtutem humilitatis excolendam pertinet, iudicio Prouincialium permittitur, vt illud hac in re ſtatuāt, quod in ſuis Prouincijs expedire conſultis Patribus prudentibus cenſuerint, & experientia ipſa demonſtrarit: ab obligatione autem tonorum, aut ſimilium rerum ſicubi eſt, excipi poſſe videntur. Demum in omnibus ita Nouitios æmulari ſtudeant, vt illos in cunctis exercitationibus nō æquare modò, ſed etiam ſua promptitudine, ac diligentia ſuperare contendant.

Decimooctauò. Communem recreationem ſimul cum Nouitijs agant, non ſeorſum ab illis. Ad pręcauenda verò incommoda, quæ ſuboriri poſſunt, liberioris conuerſationis, ac narrationum, & collocutionum rerum ad ſpiritus profectum, & modeſtiam vel comparandam, vel augendam non pertinentium, ſeriò præmoneantur, adhibeāturque ad eam rem ſyndici, ac pœnitentiæ delinquentibus iniungantur, vt dum inter Nouitios ea, quæ pios religioſos decet, loqui aſſueſcunt, deinceps etiam cū extraneis ea colloquia miſcere norint, quæ pietatem redoleant, & audientes ædificent.

Decimononò. Cōfitebūtur ordinariè ſocio

cio

cio Magiſtri Nouitiorum. Si quis tamen inſtanter peteret, vt Rectori confiteretur, illum Rector audire poterit. Rationem autem conſcientiæ ab eis Prouincialis iuxta officij ſui regulam, vel ſaltem ipſe Magiſter capiet, ſi Prouincialis impeditus id illi cōmendarit.

Vigeſimò. Superiores probationum frequenter ſuos Prouinciales certiores faciant de ſtatu, & profectu eorum, qui in tertia probatione uerſantur, & quibus medijs ad virtutes promoueantur, quibus item à defectibus emendentur. Et ob eam cauſam, atque vt fructuoſiùs eos promoueant, ſæpe illos interrogent, quomodo in orationis induſtria, in coercendis affectibus, in ſuperandis difficultatibus, in continua rerum omnium mortificatione, ac demum in ſpirituali animæ ſuæ profectu ſe habeant.

INSTRVCTIO PRO COADIVTORIBVS TEMPORALIBVS SOCIETATIS.

EX DEPVTATIONE quæ de illis bene instituendis habita est in V. Congreg. generali.

à R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali iuxta eiuſdem Congreg. decretum 98. recognita.

1 CIRCA ſpiritualem coadiutorum temporaliũ profectum, non tantùm in Nouitiatu, vt dictum eſt, vigilandum eſt à Superioribus; ſed multo magis curandum eſt, vt poſtquam è Nouitiatu educti fuerint; &

Vota post biennium emiserint, spiritum, quem probationis tempore acquisierant, diligenti cura conseruent. Quare non sinantur suo more, aut arbitrio viuere; sed eos rerum spiritualium Præfecti, & ipsi etiam Superiores frequenter alloquantur; nouos præsertim, & qui infirmiores sunt; & hoc tum tempore recreationis aliquãdo, tum verò separatim, semel saltem in hebdomada, consolando eos, & instituendo in ijs, quę ad ipsorum statum pertinent; capita meditationis suggerendo, modum, ac fructum orationis exigendo, & tandem dirigendo, vbi opus fuerit.

a Loco instructionis Doctrinæ Christianę, quæ extra Nouitiatũ ad Coadiutores habe ri solet, si satis in ea instructi existimentur, instituatur singulis hebdomadis spirituale colloquium, seu conferentiæ de rebus ad eorum exercitia, & captum accommodatis. Quo tempore curandum erit, vt intelligant, quæ in sæculo vilia, aut etiam seruilia iudicantur, ea magni momenti, Deóque valde cara esse in Religione, quandoquidẽ propter diuinum eius amorem, & reuerentiã fiunt; nec solùm mercedem illorum operum ipsos consequi, sed participes etiam esse cęterorum omnium bonorum operum, quæ diuina bonitas per nostram Societatẽ operari dignatur; sicut etiam omnium Indulgen-

dulgentiarum, & ſpiritualium gratiarum, quas cæteri conſequuntur. Plurimum autē conferet id à Superiore ipſo præſtari, ad quē hæc cura maximè pertinet. hoc enim officio ſibi eos Superior deuinciet, dum ſe illos peculiari ſollicitudine complecti, & excolere oſtendit, & ipſi viciſſim apertè videant, ſe à Superioribus minimè negligi.

3 Quoniam multa poſſent euenire incommoda, ſi facilè Coadiutores ſoli permitterentur incedere; expedit omnino, vt quātū fieri poterit, ſemper comitati incedant: ſi qui autem ob neceſſitates ſoli egredi permittuntur, ij maturi, & graues ſint, & tales, à quibus nihil incommodi meritò timeatur. Socij autem Procuratorum, & Emptores, præterquam in ijs, quæ ſunt officij eorū propria, ſoli non eant; fœminas verò nulli ſoli adire permittantur. Si quando autem aliquid periculi timeretur, matura mutatione prouideatur.

4 Qui ad Vineas, agróſque procurandos mittuntur, ſint ex ijs, qui magis in ſpiritu, & religioſa diſciplina profeciſſe cognoſcētur; neque vnquam ſoli in eiuſmodi locis morentur, aut certè pernoctent, & quàm minimùm fieri poteſt in illis permaneant. Quod ſi diutiùs, aut longiùs eos abeſſe oporteat, mutentur nonnunquam, aut identidem ad Collegium reuertātur, vt in vtro-

que

quæ homine reficiantur. Ea verò, quæ per externos in his locis curari poſſunt, ad ea Noſtri ne adhibeantur.

5 Vt quietè iuxta ſuam vocationem in Domo Dei laborent, ſeuerè caueant Superiores, ne in ſuis miniſterijs à cæteris cõtemnantur: neque officia, quæ pro Dei amore exercent, illis à quopiam tanquam vilia, & ſeruilia obijciantur. Præterea expedit, vt peritis in ſua cuique arte credatur, nec facilè illis etiã ſtudio mortificationis contradicatur: & tandem ad eam etiam pacem, & tranquillitatem conſeruandam plurimũ faciet, ſi à Miniſtris nimium aliquando non urgeãtur.

INSTRVCTIO PRO ANNVIS LITERIS SOCIETATIS

Quemadmodum earum argumenta colligi & mitti debeant è singulis Prouincijs.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali tradita anno 1594.

VONIAM Annuæ literæ magni sunt momēti ad alendam in Societate animorum coniūctionem, nec non ad consolationem præsentium, & posterorum documentum, Prouincialibus, ac Superiori-

 bus

bus localibus apprimè commendatum esse volumus, vt quæ hac de re præcipiuntur in formula, exactè obseruentur, nec inter postrema, & leuia reijciatur cura punctorum colligendorum pro Annalium materia: quin potiùs studium, & diligentia non modica in eo ponatur.

Designandus igitur erit in quolibet Collegio, seu Domo, aliquis è Nostris grauior, & diligens inuestigator rerum notabilium, quæ per dies occurrunt; qui eas in aliquo Diario excipiat, & totius negotij curam complectatur. In Collegijs verò numerosioribus, si opus fuerit, frater aliquis ad eum iuuandum adiungi poterit.

Is habeat indicem eorum, qui vel officio, vel consuetudine secularium, vel quauis alia ratione videntur apti. hos tertio quoque mense adeat, & relicta schedula in memoriæ subsidium commonefaciat, vt cogitent, vtrum illo trimestri aliquid intellexerint non indignum Annalibus, & certo tempore v. g. triduo, deferant ad P. Rectorem enucleatè scriptum, & manu sua subscriptum. notet autem, qui se nihil habere dixerint, vt Rectori denunciet. Inter hos præcipuè erunt Præfecti scholarum, ecclesiæ, rerum spiritualium, congregationum, & eiusmodi.

Po-

Poterunt interdum rogari etiam alij præter istos, præsertim qui migraturi sunt ex eo domicilio. Rectori quoque in memoriam reuocetur, vt cùm itur in Missiones, vel reditur, scribi iubeat, quæ ad ædificationem pertinent.

Vniuersa hæc puncta Rector iuxta suam regulam statim, atque traduntur, recognoscat; nihílque quod quemquam offendat, in illis relinquatur, sed si aliqua circunstantia enucleanda fuerit, aut aliquid dubiũ confirmandum, recẽti re, quod facilius est, perficiatur. quod idem à P. Prouinciali, præstãdũ erit, antequã puncta Romã transmittantur. Re cum Præpositis localibus, vbi opus fuerit, transacta, & ita recognita, poterunt etiam in propria Prouincia legi. Quod si quisquam è Nostris impensiùs laudaretur, ea literarum pars, vbi ille est, non erit legenda. Curandum verò illud etiam diligenter, vt Romam statuto tempore mittantur, ne propter moram transmissionis Annuarum scriptio retardetur.

Apud singulas Prouincias conseruanda perpetuò sunt puncta, quæ ad Generalem mittuntur: apud singulas Domos, & Collegia, quæ sunt propria illorum, & ad Prouincialem diriguntur. ipsæ verò pagellæ originales, vel rescripre, simul aslutæ cu-

ſtodiantur, donec Annuæ generales Societatis in lucem prodierint.

Illud etiam, quod aliàs præſcripſimus, curandum, vt ex Annuis, quæ ad ſingulas Prouincias mittuntur, exemplum vnum in Archiuio cuiuſque Domus, & Collegij perpetuò aſſeruetur.

Ad ſequētes verò formulæ paragraphos hæc viſa ſunt adnotanda.

Ad §. 27. Cauendum omnino, vt quæ ad Confeſſionis Sacramentum ſpectant, quod ſæpe aliàs monuimus, nulla ratione attingantur: reticeantur etiam, quæ alia quacunque ratione ſecretum poſtulant, & ex quorum narratione iure offendi quiſquam poſſet.

Ad §. 28. Sacerdotes, Scholares, Coadiutores, & Præceptores ſeorſim ſunt numerandi. quòd ſi Præceptores inter Sacerdotes, & Scholaſticos recenſiti ſunt, ſeligantur ab eiſdem, ne bis adijciantur ſummæ capitum, vt ratio conſtet.

Quod ad mortuos attinet, perſcribenda ſunt non modò nomen, cognomen, patria, ætas, ſtatus, munera in Societate obita; verùm etiã virtutes, ſi quas habuit eximias. In primis verò ſi quid ab eis profectum eſt laude pręcipua dignum; quod tamen ſingularis alicuius facti narratione confirmetur.

Ad

Ad §. 29. Viuentium illa promulgabuntur, quæ in ingreſſu contigerint, & quæ non fuerint propria vnius. De profectu Noſtrorum dicetur, ſi in virtute aliqua particulari fuerit eximius, aut ſi ponatur nouũ aliquod, & præclarum medium ad illam conſequendam adhibitum. Non ponantur aliena, aut nobis valde leuiter annexa, ſed verè noſtra. Noſtra non ſunt, quæcunque noſtri amici, deuoti, fundatoréſve fecerint. quòd ſi hæc etiam pertinere iudicentur ad Noſtra, indicetur cauſa, & connexio, vt poni poſſint in Annalibus, tanquam neceſſaria pars, & per quam Annales noſtri fiant. Eſſe quidem poterit aliquid remotum à Nobis, ſed ita grande, vt, adhibita præmonitione, ſaltem per nos vindicari ab obliuione debeat: ſed hoc perrarò accidit.

Quæ ſunt alicuius momenti, &c. Vulgaria, & quotidiana prętermittenda, ſimiliter, quæ alicuius momenti non ſunt; qualia ſunt, annua oratio, quoduis drama datum, quicquid in congregatione peragitur, aut paucorum diſcipulorum acceſſus, munus aureorum decem, leuiſſima pecunia per nos adiecta ad annuos reditus, exædificatum cubiculum, & ſimilia. Non enim per generalia verba deſcribendus eſt totus ille §. 29. qui capita, de quibus eſt ſcribendum, enumerat, ſed vno verbo relinquenda

omnia

omnia minuta, & omnia communia; qualia sunt etiam nonnulla, quæ sunt quidem alicuius momenti, sed quoniam singulis annis reponenda essent, cùm perpetuò, & ab omnibus fiant, ideo habenda sunt pro communibus. Pro miraculis non ponenda, quæ non sint miracula, quæ diligenti inquisitione adhibita non constant moraliter, quæ ad nos non pertinent.

Ad §.30. Vitentur exaggerationes rerum, & amplificationes verborum. Persæpe enim ita redundant verba, vt vanitas potiùs appareat, quàm commentarius, aut materia Annaliũ, in qua simplex, & religiosa veritas spectanda est.

Qua etiam de causa, &c. Vehementer commendatur illa separata scriptio rerũ, quæ ab aliqua Prouincia nunquam omnino præstita est.

DE LIBRIS ORDINATIONVM

Quinam necessarij, & qualiter distribuendi in Collegijs, seu Domibus Societatis videantur.

RIMVS liber continebit Ordinationes maioris momenti; & huius fit mẽtio in Regula 135. Prouincialis, & 16. Rectoris. Diuidetur autem in tres partes. In 1. parte scribentur Ordinationes maioris momenti; & perpetuæ, quæ à Generalibus mittuntur, iuxta Regulam 16. Rectoris. In 2. parte scribentur visitationes Collegij à Generali approbatæ; ea scilicet, quæ in illis visitationibus maioris momenti & perpetua fuerint, iuxta eandem Regulam 16. In 3. parte scribentur eius generis Ordinationes perpetuæ, quas in hoc libro scribẽdas esse Regula 135. Prouincialis posteriori parte exigit; siue illæ toti Prouin-

ciæ communes ſint, ſiue vni tantùm Collegio, in quo liber eſt, conueniant. Huc etiam ſpectant reſponſa P. Noſtri ad quæſita particularia illius Collegij, vel Prouinciæ, non tamen Procuratorum; ſed alio tempore data.

Secundus liber continebit reſponſa Generalium ad quæſita Prouinciarum, & habebit duas partes. In prima reſponſa Generalium, quæ Prouinciæ illi per Procuratorem, qui tertio quoque anno Romam mittitur, dantur. In 2. parte ſcribentur reſponſa poſt Congregationem Procuratorum, ſiue aliàs diuerſis Prouincijs data, & communicata, ſiue ad maiorem notitiam, ſiue vt ab omnibus Prouincijs obſeruetur.

Tertius liber continebit reſolutiones caſuum difficiliorum, quæ ex Vrbe accipiuntur.

Quartus liber erit is, in quo ſcribantur Epiſtolæ PP. Generalium adhortatoriæ, quæ communes toti Societati ab illis ſcribuntur, nec typis euulgantur.

Quintus liber continebit Ordinationes temporaneas ex Vrbe miſſas, ſeu ex viſitationibus approbatas, vt habetur Regula 16. Rectoris.

Sextus liber habebit nomina eorum, qui emittunt vota ſolemnia, & vota ſimplicia in illa Domo, vel Collegio, iuxta Regulã Præpoſiti 12. & Rectoris 11.

LIBRI

LIBRI ORDINATIONVM eorumque distributio in Archiuio Prouinciæ, iuxta Regulam 29. Prouincialis.

PRIMVS liber conueniet in 1. & 2. parte cum libro 1. Collegiorum; in 3. verò parte scribentur, tantum Ordinationes in 3. parte primi libri Collegiorum expressæ, quæ communes sunt toti Prouinciæ.

Secundus liber cõtinebit Ordinationes Prouincialiũ proprias singulis Collegijs, tam à Generali approbatas, quam cum Generali non communicatas, alicuius tamen momenti, nec temporaneas. Approbatis a Generali adscribetur in margine (Approbatæ) habebit tot partes hic liber secundus, quot loca sunt in Prouincia.

Tertius liber continebit acta Congregationum Prouincialium, cum responsionibus Generalium, & constabit duabus partibus; In 1. parte describentur primùm acta omnium Congregationum prouincialium illius Prouinciæ; deinde proposita, tam Cõgregationis, quàm Prouincialis nomine cum responsionibus ad illa. Secunda pars continebit responsiones diuersis Prouin-

cijs

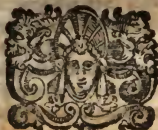
cijs Romæ datas, & omnibus Prouincijs communicatas.

Quartus liber continebit resolutiones casuum difficiliorum; quæ ex Vrbe dantur.

Quintus liber continebit Epistolas Generalium, quæ typis non sunt mandatæ.

Sextus liber habebit nomina eorum, qui emittunt vota sollemnia, & vota simplicia in illa Prouincia, iuxta Regulam 72. Prouincialis.

Septimus liber erit, vbi scribuntur, qui sacris initiantur. qua de re fuit scriptum ad omnes Prouinciales sub primo Decembris 1591.

FORMVLA ACCEPTANDORVM COLLEGIORVM.

iuxta V. Generalis Congregationis Decretum 87.

A R.P.N. Claudio Aquauiua, Præposito Generali, explicata.

VM Collegiorum ratio triplex esse possit; nempe infima, media, & suprema; & admitti nullo modo in posterum debeant Collegia vlla, quæ seminarium sibi saltem ipsis necessarium operariorum, qui in eis-

dem Collegijs occupantur, alere non possint, vnde sibi de operariis eisdem, quando opus est, vel proximè, & immediatè, si id præstare poterunt, prospiciant; vel certè per modum permutationis cum alio Collegio faciendæ, vnius verbi gratia Lectoris Rhetoricæ pro vno Confessario, aut Concionatore, &c. necessarium esse duximus cuilibet Collegiorum rationi suum numerum personarum, quas alere possit, infra quem ea acceptanda non erunt, designare.

De infima Collegij ratione.

CVM igitur tribus quasi mēbris quodlibet Societatis Collegium constet, domestica scilicet gubernatione, institutione scholarum, & templi ministerijs; infimæ rationis Collegij ratio septem, vt minimum, Sacerdotes requirit, Rectorem, Ministrum, Concionatorem, Præfectum rerum spiritualium, Confessarium nostrorum domesticum vnum, externorum alterum, & Procuratorem; ex quibus tres, vel quatuor in templo confessiones diebus festis excipiant.

p.4.c.7.b Scholarum verò institutio, iuxta Consti-
& c.5.a. tutiones in Grammatica, disciplinisque
et c.12.a humanioribus, Rhetorica, & linguis,

ca-

casibúsque conscientiæ, quantum fieri poterit, esse debebit: ne scilicet suo fine fraudetur Societas, quin suos discipulos ad mediocritatem saltem instruat, vt vel ad Ecclesiastica ministeria exercenda, & animarum salutem promouendam sint vtcunque idonei, vel ad secularia munia vsu linguarum sufficienter instructi. Erunt igitur præficiendi, tres Grammaticæ præceptores, Humanitatis vnus, Rhetoricæ vnus; in quorum nonnullis classibus erit ab eisdem lingua Græca docenda; vnus denique casuum conscientiæ lector; Præfectus item scholarum vnus: omnes denique septem, præter Correctorem externum.

His quatuordecim operariis essent attribuendi, vt minimum, totidem Societatis scholastici pro Seminario, essentque vniuersi viginti octo; quibus si vnum Correctorem, & vndecim Coadiutores omnino necessarios addamus, erit numerus huius rationis Collegij quadraginta personarum. Verùm, quia V. generalis Congregatio decreuit, vt infimæ huius rationis Collegiorum fundationes, quæ ad sustentationem triginta personarum sufficerent, admitti possent; onerum tamen, seu obligationum mensuram, scholarum scilicet, & Magistrorum numerum non de-

terminauit ; Præpositi Generalis erit, obligationes, & grauamina in eiusmodi fundationibus, quæ triginta personis alendis tantùm sufficient, ita attemperare, ne huiusmodi Collegia supra vires onerentur: vt si in his, verbi gratia, duas Grammaticæ classes, vnam verò Humanitatis tantùm admittat, cum scholarum Præfecto; atque his, non ex obligatione, sed ex mera Societatis liberalitate, vbi opus fuerit, vnum casuum conscientiæ lectorem addat. His igitur quinque, & aliis Sacerdotibus sex, vno scilicet subtracto ex septem superius designatis Sacerdotibus, si totidem scholastici addantur pro Seminario, erunt vniuersi viginti duo, quibus vix sat esse poterunt Coadiutores temporales septem, vel octo, præter Correctorem; erit vtcunque constituta ratio Collegij personarum triginta.

Quòd si Fundator aliquis exigat lectionum Grammatices, Humanitatis, & Rhetoricæ plenitudinem, lectorumque numerum superiùs designatum; hic fundationem augere debebit ad quadraginta circiter personarum sustentationem sufficiẽtem.

Præter fundationis autem censum, congruam pro ratione numeri personarum habitationem, præparatam cum supelle-

ctili,

ctili, & bibliotheca, templíque, & ſcholarum ædificio, hortóque dare debebit. Quòd ſi ex his aliquid deſit, quod ex cenſu ipſo fundationis ſuppleri debeat, monebitur de hoc; ſicut, & de re tota Præpoſitus Generalis.

De media Collegiorum ratione.

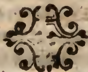
SI ad ſupradictum operariorum, & ſcholarum numerum, tres Philoſophię curſus triennales; ſingulos ſcilicet ſingulis annis auſpicandos, Fundator adiicere volet; addendi ſimiliter erunt Scholarum tres Magiſtri, Præfectus; vnus item, aut alter, qui prælectionibus eorum magiſtrorum, quos decumbere contigerit, ſubſtitui poſſint; templi etiam operarij, Seminarij ſcholares, & Coadiutores temporales: qui ſi rectè diſtribuantur, ad numerum octoginta circiter perſonarum Collegij, computatis infimæ rationis perſonis aſcenderent; ſed quandoquidem Generalis Congregatio cenſuit, non eſſe grauandos huiuſmodi Collegiorum Fundatores vltra cenſum, qui alendis ſexaginta perſonis in vniuerſum ſit ſufficiens, cum reliquis templi, habitationis, & ſcholarum ędificiis ſupradictis; his contenti eſſe debebimus.

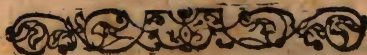
De

De ſuprema Collegij ratione.

SI quis Fundator petat ſtudium generale, vel Vniuerſitatem inſtitui; nimirum, vt in ea præter omnia ſupradicta, prælegatur Theologia ſcholaſtica, & ſacra Scriptura; atque lingua Hebraica; ad hæc præſtanda neceſſarij erunt tres, vel quatuor alij Profeſſores, propriúſque huius facultatis Præfectus, ſeu totius ſcholæ Cancellarius, ſubſtituti, alijque officiales in Vniuerſitatibus adhiberi conſueti: inſigne item aliud Seminarium Theologorum cum aliquo domeſticorum officialium incremento; vt ex Collegij huiuſmodi fundatione, annumeratis ſimul Collegiorum infimi, & medij generis perſonis, centum, vt minimum, ali poſſint.

Excipiuntur autem Indicæ, ac Tranſalpinæ regiones, de quibus nihil certi præſcribendum cenſuit Congregatio Generalis.

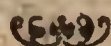

FORMVLA
DE PROMOVENDIS AD GRADVS SOCIETATIS

Quo modo de ijs confici & in Vrbem mitti debeant Informationes.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali recognita & aucta iuxta decretum 49. V. Congregationis.

1 NPRIMIS Prouinciales, ad quorum officium hæc informatio pertinet, persuadere sibi debent, magna fide, diligentia, & circumspectione procedendum esse in hoc negotio, cum scilicet tanti mo-

menti ſit ad ordinē firmitatémq; Societatis, vt ea quàm exactiſsimè ſeruentur, quæ in 5. par. Conſt. & alibi dicuntur de dotibus, quibus ornatos eſſe oportet, qui in huiuſmodi gradus ſunt referendi. quod quidem eo faciliùs erit, ſi antea ſeruata fuerint, quæ in 1. par. de recipiendis, & in 3. & 4. de formandis Noſtris præſcribuntur.

2 Studeant igitur Prouinciales non præterire regulam 69. eorum officij; nempe vt in viſitatione ordinaria ſingulorum Collegiorum accipiant informationem promouendorum; & abſoluta viſitatione Prouinciæ, ad Præpoſitum Generalem referant, nec diu differant, ne ex diuturna mora aliqui ſe negligi arbitrentur: vnde & amaritudinum occaſio oriri, & graduum huiuſmodi diſtributio minùs facilis, ac ſuauis reddi poteſt.

3 Quoniam verò, ſi examen de ſufficientia literarum ad id tempus differretur, quo quis ad gradum promouendus proponitur, minùs commodè ſuccederet: contingeret enim eos, qui examinandi tunc eſſent, ante aliquot annos ſtudia abſoluiſſe, & in varijs Societatis miniſterijs occupatos, ac diſtractos fuiſſe; ac proinde Scholaſticas res, vel certè ſubtilitates non ita in promptu habere: vnde non poſſent fortè ita ſatisfacere, vt ſatisfeciſſēt, ſi ſtatim ab-

ſolutis

ſolutis ſtudijs fuiſſent examinati. Propterea animaduertẽdum deinceps erit, vt examen, iuxta inſtructionem à nobis miſſam, fiat poſtquam quiſque ſtudia abſoluerit, antequam ad tertium Probationis annum mittatur, iuxta Conſtitutiones. Hæc enim notitia plurimùm poſtea iuuabit, cùm de cuiuſque gradu ſtatuendum erit: & ſi is, qui examinatur, non plenè ſatisfecerit, commodiùs videbit Præpoſitus Generalis an vlterius progrediendum ſit in literis, iuxta eandem Conſtitutionem.

4 Abſoluto itaque 3. Probationis anno, ſi non fuiſſent antea ſatis perſpecti, & exercitati (tunc enim ſtatim illo finito, Prouinciales Generalem monere debebunt) triennium integrum in varijs miniſterijs exerceantur, quo abſoluto proponantur omnes iuxta formulam. Idem etiã faciendum eſt in ijs, qui abſolutis iam ſtudijs Societatẽ ingreſsi ſunt, qui etiã exacto biennio probationis, & integro triennio in varijs miniſterijs exercitati, probéq; perſpecti, proponi debent; & ſi ſatisfecerint, promouebuntur. Pro Coadiutoribus verò formatis, ſi ſufficientem doctrinam pro eo gradu habuerint, & probationes peregerint, iuxta ordinem aliàs datum, non excedant ſeptennium ab ingreſſu in Societatem quin proponantur.

5 Verùm quia nonnunquam contingit, vt quidam, licet legitimo tempore in Societate fuerint, nec eis doctrina sufficiens, & aliæ eiusmodi qualitates desint; propter iustas tamen causas adhuc differendi sint; saltem nos certiores facere debent de caussis, ob quas eos non proponunt, vt scire possimus quare prætermissi fuerint. quin etiam contingere potest, vt mutatis Superioribus Prouinciarum, cum Successores non sint informati, aliter iudicent de eisdem personis, & condemnent Prædecessores, eo quòd putent illos negligentia prætermissos.

6 Conuenit etiam, vt ij, qui iustas ob caussas non promouentur, nec proponuntur, syncerè moneantur de eorum defectibus, ita vt eis dicatur, habere quidem partes sufficientes, & sufficienti tempore fuisse in Societate; sed non promoueri ob hunc, vel illum defectum: sunt etiam hortandi, vt se emendent. quare huius rei peculiarem curam habere oportet.

7 Vt omnia autem maiori cum luce ad Dei gloriam fiant, eorum, quæ subijcientur, capitum informationem quæret ab ijs, qui vnumquemque proponendum melius nouerint, interrogando siue de doctrina, siue de moribus, siue de alijs, quibus hæc magis cognita & perspecta esse potuerunt.

Ad

Ad quæ reſpondebũt omnes quid ſentiant coram Domino cum prudentia, & caritate; eáſq. reſponſiones vel voce, vel ſcripto Prouinciali tradent.

8 Ex his reſponſionibus Prouincialis ſeparatim ſuam de ſingulis informationem accuratè, ac dilucidè conficiet eáſque omnes cum ſuis Conſultoribus cõmunicabit, tacitis tamen nominibus eorum, à quibus acceptæ fuerint; deinde ſuam ſentẽtiam ipſe, vt & Conſultores ſeparatim, diſtinctis literis ad Præpoſitum Generalem mittet, eúmque certiorem faciet, à quibus vniuſcuiuſque informationem acceperit.

9 Idem etiam Prouincialis, non ſolũ Conſultoribus; ſed alijs quibuſcunque, à quibus aliquam informationem acceperit, Generalis nomine ſignificabit, vt ſi quid præterea ſciant, quod aliquibus de cauſis non cenſuerint in Prouincia manifeſtandum, id omnino ipſi Generali perſcribant.

10 In his autem omnibus, non ſolùm diligentia, & prudentia, ſed etiam ſecretum, quod oportet, adhibendum erit, & omnino curandum Prouinciali, ne in tãta re vllam officij ſui partem prætermittat.

Interrogationes iuxta quas Prouinciales ad Generalem mittent informationem de proponendis, vt vel Professi, vel Coadiutores formati fiant.

1 OMEN, patria, ætas, valetudo, & vitæ genus ante ingressum.

2 Vbi, & quando admissus, & an experimentis omnibus, quæ in examine præscribuntur in Nouitiatu probatus; sin minùs quid causæ fuerit.

3 Quantum profecerit in virtutibus à suo ingressu, præsertim in sui contemptu, obedientia, fraterna charitate, simplicitate, paupertatis affectu, & amore Instituti; & an in Vocatione vnquam vacillauerit, aut ab ea etiam defecerit.

4 An quadriennium integrum, vel quantum temporis post artium liberalium, & Philosophiæ studium in Theologia expleuerit; & num postea, atque quandiu eidem repetendæ, & legendis Patribus operam impenderit; quantúmve in ijs rebus pro-

fecerit

fecerit: & etiam quantam Iuris Canonici peritiam habeat.

5 An, & qua satisfactione suis studijs absolutis (nisi ea ante ingressum absoluerit) tertium probationis annum iuxta Constitutiones peregerit.

6 An, & quanto tempore literas humaniores, Philosophiam, aut Theologiam docuerit, aut Casus conscientiæ explicauerit, & quanta in singulis huiusmodi artibus, & scientijs tradendis eruditione, & doctrina polleat.

7 An, & quandiu in prædicationibus, aliísque ministerijs salutis proximorũ versatus sit, & quanta cum gratia, facultate, & animarum fructu ea exercuerit, quáque ædificatione cum externis, pręsertim in Missionibus, si quas obiuit, se gesserit.

8 An, & quandiu administrationem aliquam Societatis obierit, quáque prudentia, humilitate, modestia, integritate, caritate, & satisfactione Domesticorum, & Externorum Subditos rexerit, & negotia tractarit.

9 Sequatúrne extraordinarias opiniones, peregrinúmve aliquem, alienúmve à nostro Instituto sentiendi, aut procedendi modum, præsertim in doctrina, in orandi ratione, & alijs spiritualibus exerci-

tijs. Denique an sit proprij iudicij amator, & in affectibus parùm mortificatus.

10 Sitne deuotus, & orationi deditus, salutis animarum zelator, in negotijs promouendis, & difficultatibus superādis strenuus, ac fiducia in Deum fretus. Denique an optet labores, & alia incommoda pro Dei gloria, & proximorum salute perpeti, præsertim inter Gentiles, & hæreticos.

11 An aliquod regendi munus, aut dignitatem ambierit, aut ad Professionem, Sacerdotium, litterarúmve altiora studia aspirauerit, atque hæc per se, vel alium procurauerit; an potiùs semper visus sit, & adhuc iudicetur ad quemcumque Societatis gradum, & ad quævis eius ministeria indifferens.

In informationibus autem, quæ de Coadiutoribus temporalibus formandis mittuntur, satis erit, præter tria prima capita interrogationum, ea tantum attingere, quæ ad ipsorum statum propriè pertinent, & ex Constitutionibus par. 1. cap. 2. §. 2. facilè colliguntur, an scilicet sint bonæ conscientiæ, quieti, tractabiles, amatores virtutis, ac perfectionis, propensi ad deuotionem, qui domesticis, & externis ædificationi sint, & qui forte Marthæ in Societate contenti sint, &c.

Quæ

Quæ videntur obſeruanda in examine eorum, qui de ſufficientia literarum examinantur, vt ad profeſſionem quatuor votorum admittantur.

1 DOCTRINA in ijs, qui ad hunc gradum ſunt admittendi, ea eſſe debet, quæ præſcribitur 5. part. Conſtitut. cap. 2. §. 2. vt ſcilicet ita i Philoſophia, & Theologia profecerint, vt aſſertiones Logicæ, Philoſophiæ, & Theologiæ Scholaſticæ tueri pro dignitate poſſint. ex quo fit, vt non ſatis ſit in his facultatibus mediocriter profeciſſe; neque enim tales ad hæc ſtudia altiora admitti debent, niſi in quibuſdam caſibus, iuxta ordinationem noſtram, datam anno 1589. Hinc etiam ſecundò apparet, non ſatis eſſe eam doctrinam ad hunc gradum, qua quis ad Confeſſiones tantùm audiendas idoneus cẽſetur, ſed eam requiri, qua vel eas facultates prælegere cum ſatisfactione poſſit, vel nõ vulgariter concionari, vel Prouinciam adminiſtrare, aut quid ſimile. Conſtitutiones

enim part. 10. §. 7. eos, qui ad hunc gradum sunt admittendi, viros doctrina selectos requirunt: quin etiam Bullæ Summorum Pontificum Iulij, & Pauli III. ad hunc gradum viros literis conspicuos exigunt.

2 Quatuor, qui sunt argumentaturi, & illum examinaturi, hi esse debent, qui huiusmodi iudicium de doctrinę sufficientia meritò facere possint; cuiusmodi ordinariè ij tantùm esse videntur, qui eas facultates publicè professi sunt, aut profitētur, vel certè, qui omnium iudicio sunt in illis benè versati. Monere autem Prouincialis Præpositum Generalem debet, quosnam in sua Prouincia ad id munus deputauerit.

3 Quaternas saltem assertiones ex quatuor partibus Sancti Thomæ, & ternas ex cursu Philosophico, Logica scilicet Physica, & Metaphysica, quarum vnaquæque tria membra, aut puncta saltem habeat, defendere debebit, qui examinandus est.

4 Examen hoc fieri debet coram Prouinciali, aut certè Rectore illius Collegij, in quo fit examen; nec alij, quàm Examinatores adesse debent, qui planè intelligant sui muneris esse, eos, qui examinandi sunt, seriò, & non perfunctoriè, aut leuiter, sed vt verè de doctrina fiat periculum, an tanta sit, quanta in Constitutionibus requiritur, vt supra dictum est, examinare.

Ab-

5 Abſoluto examine, Examinatores ſuam ſententiam in conſultatione non dicant; ſed re prius Domino commendata,& omni humano affectu ſepoſito, quíſque ſeparatim, quid in hac re ſentiat, ſcriptum Prouinciali tradat. præterea iudicium idem ad Præpoſitum Generalem mittat, addens etiam,ſi quid ſignificādum occurrat, quod Prouinciali aperiendum non cenſuerit: nulli autem præter hos quid quíſque ſenſerit omnino communicet: quod etiam ſecretum maximè Prouinciali commendatur.

6 Ab hoc examine excipiendi videntur omnes, qui pro dignitate, & cum ſatisfactione audientium has facultates profeſſi ſunt, aut profitentur.

PRAXIS CONFICIENDARVM informationum iuxta formulam de promouendis ad gradus.

PROVINCIALIS cùm ſingula Collegia viſitat, informationes de promouendis, ſi qui in illis ſunt, accipiat; quæ à quatuor vt minimum ſumi debent, qui eos bene norint, iuxta §.7. formulæ. Ex reſponſionibus autẽ, quas ab ijs, qui informarunt, de ſingulis capitibus habuerit, propriam de vnoquoque promouendo informationem componat, apponátque numerum eorum, qui idem ſentiunt, hoc fere modo.

Informatio de P. Antonio Fortunato à quatuor vel pluribus Patribus accepta.

Ad 1 P. Antonius Fortunatus, Romanus, annorum 40. robuſtus, vel infirmus, &c.

ante

ante ingressum operam dabat Philosophiæ, vel Theologiæ, vel iuri, &c.

Ad 2 Admissus est Mediolani anno 1580. 20. Martij, omnibus experimentis in Nouitiatu probatus, vel, experimenta non perfecit ob infirmam valetudinem: non enim potuit peregrinari, vel inseruire Infirmis.

Ad 3 In virtutibus bene, vel medioctiter, vel parum profecit, vt omnes informatores, vel duo tantùm sentiunt. Sui contemptum non habet, vel habet &c. secundùm omnes, vel vnum, vel tres. est obediens, vel non; vel parum, aut multùm profecit in obedientia, Paupertatis affectu, &c. De Instituto bene sentit, illúdque amat, vel contrá: ita duo sentiunt &c. In vocatione non vacillauit, vel aliquando vacillauit ob hanc, vel illam causam, &c. (Non intelligimus autem in vocatione vacillasse quempiam, si dum in probatione versaretur, fuit de vocatione tētatus, &c.) ab ea tamen non defecit, &c.

Quod autem de tribus his capitibus dictum est, faciendum in reliquis.

Peracta autem sua de vnoquoque promouendo informatione, eas omnes cum suis Consultoribus examinabit, iudiciúmque illorum de informationum veritate

singulis

ſingulis informationis capitibus apponet, tam ſi conſentiant cum ijs qui informarunt, quàm ſi ab illis diſſentiant, tacitis tamen Conſultorum nominibus, hoc qui ſequitur modo.

Ad 3 In virtutibus bene, vel mediocriter, vel parum profecit, vt omnes Informatores, vel duo tantùm ſentiunt: quibus conſentiunt Conſultores omnes, vel duo, vel vnus, &c. Sui contemptum non habet, vel habet, ſecundùm omnes, vel vnum, vel tres, &c. Aliter tamen ſentiunt omnes, vel duo Conſultores; quibus videtur ſui contemptor, &c.

Abſoluto in hunc modum Informationum examine, iudicium, vtrùm ille promouendus videatur, an non, & ad quem gradum promouendum cenſeant, tum ipſe Prouincialis, tum Conſultores, ſecretis & ſeparatis literis ad Præpoſitum Generalem ſcribant.

Scribat etiam Prouincialis, à quibus de vnoquoque informationem acceperit, & cum quibus Conſultoribus eas examinarit. non erit autem neceſſe, quod quíſque in ſingulis capitibus dixerit, ponere: ſed ſatis erit ſi id fiat, cùm in aliqua reſponſione de re alicuius momenti inter ſe non conſentiunt. tunc enim in informatione

ponen-

ponendum erit, vnum, duos, vel tres ex Informatoribus, vel Consultoribus ita sentire, alterum, vel alios in contraria esse sententia, & in charta aliqua separata scribendum, eos, qui contra sentiant, esse PP. talem, vel talem.

PARA-

PARADIGMA INFORMATIONIS iuxta formulam de promouendis ad gradus.

Informatio de P. Antonio Fortunato à quatuor PP. accepta & cum Consultoribus examinata.

1 P. ANTONIVS Fortunatus, Romanus, annorum 40. robustus, vel infirmus, &c. ante ingressum operam dabat Philosophiæ, vel Theologiæ, vel Iuri &c.

2 Admissus est Mediolani anno 1580. 20. Martij, omnibus experimentis in Nouitiatu probatus præter peregrinationē, &c. quam non obiuit ob infirmam valetudinem, &c.

3 In virtutibus bene profecit, vel parum, vel mediocriter, vel fere nihil, secundum omnes, vel, ita sentiunt duo ex Informatoribus, quibus consentiunt omnes, vel duo Consultores. Sui contemptum non ostendit habere, vel habet, vel, in sui contemptu bene profecit, aut parum, &c. ita

sentiunt

ſentiunt omnes, vel duo, vel plures, quibus aſſentiunt Conſultores, vel diſſentiunt, &c. In obedientia, & paupertatis affectu nonnihil, vel multùm profecit: Inſtitutum amat, vel non amat; de eo bene, vel non bene ſentit, &c. In uocatione non vacillauit, vt aiunt Informantes; duo tamen ex Conſultoribus credunt ſemel vacillaſſe; vel idem ſentiunt Conſultores; vel non vacillauit ſecundùm omnes. A uocatione ſemel, vel bis, vel nunquam defecit; vel quia durioris erat iudicij, vel altiora ſtudia appetebat, defecit, &c.

4 Poſt abſolutum in Societate, vel extrà, Philoſophiæ curſum, quadriennium, vel vnum, aut duos annos, ſtuduit Theologiæ, atque in his ſtudijs bene, vel parum, vel mediocriter, vel pluſquam mediocriter profecit. Ita ſentiunt omnes; idémque affirmant Conſultores, vel ita affirmant tres ex Informantibus; Conſultores autem contrà ſentiunt cum altero Informante, &c. Poſt abſoluta ſtudia, per annum, vel per biennium illa repetijt, vel non repetijt, & Patribus legendis operam dedit, vel non dedit, cum bono profectu, vel mediocri, &c. Iuris canonici peritiam non habet, vel mediocrem habet, vel bonam, &c. vel antequam Societatem ingrederetur

deretur, ſtudia Theologica abſoluit cum bono profectu, vel mediocri, vel modico. Vel, in Societate poſt Philoſophiæ curſum, in quo mediocriter, vel parum profecit, vel audita tantùm Logica, ſtuduit Caſibus conſcientiæ per biennium, cum modico, vel mediocri profectu, &c. Ita omnes ſentiunt.

5 Abſolutis ſtudijs tertium probationis annum peregit cum bona, vel mediocri, vel modica ſatisfactione. Ita duo Informantes, quibus conſentiunt Conſultores; vel tertium probationis annum ex parte per ſex, aut octo menſes fecit, quia infirmus erat, vel ob neceſsitates Prouinciæ cum eo diſpenſatum eſt de Præpoſiti Generalis licentia, vel quia non proficiebat, & alijs erat impedimento, &c. Ita omnes Informantes, diſſentiunt tamen duo, vel plures Conſultores. Vel tertium probationis annum non fecit; quia tunc non erat in vſu, vel quia fuit dilatus propter occupationes vel infirmam valetudinem, &c. vel quia ingreſſus eſt abſolutis ſtudijs. Abſoluit autem, tertium probationis annum Menſe Maio anni 1595.

6 Docuit Grammaticam, vel litteras Humaniores, vel Rhetoricam, vel Philoſophiam, vel Theologiam, vel Caſus conſcientiæ vno, vel pluribus annis, cum eru-

ditione

ditione, & magna doctrinæ existimatione, vel mediocri, vel modica, & cum multa; vel mediocri satisfactione Nostrorum; vt sentiunt Informantes: contrarium tamen affirmant Consultores, &c. aiunt enim ingenio esse obscuriore.

7 Conciones habuit per sex annos cum modica, vel magna gratia, & satisfactione audientium: ad id munus enim magnum, vel modicum talentum habet, vel externis satisfacit in concionibus; quia curiosa, & delectabilia potius, quam vtilia solet tractare, &c. Ita sentiunt duo, vel tres, vel omnes Informantes; secus autem sentiunt duo, vel tres ex Consultoribus, &c. Confessiones audiuit ab octo annis cum fructu, & ædificatione; & huic muneri est, vel non est applicatus propter scrupulos, &c. In missionibus, in quibus per annum versatus est, bene, vel male, & cum fructu, vel infructuose se gessit: ita vnus ex Informantibus. Contrarium tamen asseruit Consultores cum reliquis.

8 Fuit Rector, vel Minister in Collegio Mantuano tribus, vel pluribus annis: quod munus magna cum humilitate, modestia, integritate, & caritate obiuit: desiderabatur tamen in eo maior prudentia, vt tres ex Informantibus, & vnus ex Consultoribus affirmant. Ideoque nostris quidē

bene

bene, vel mediocriter, vel parùm satisfecit, non tamen externis, vel contrà. Ita omnes Informantes: quibus adhæret vnus tantùm ex Consultoribus. Vel, nunquam fuit Superior in Societate, &c.

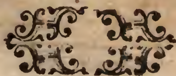
9 Sequitur, vel non sequitur extraordinarias opiniones, & peregrinum, aut alienum à nostro Instituto procedendi modum, in rebus spiritualibus tractandis, præsertim in orandi modo, &c. Ita sentit vnus ex Informantibus, cui adhærent omnes Consultores. Non est, vel est proprij iudicij amator, & in affectibus parùm est mortificatus, vel affectus habet mortificatos. Ita omnes sentiunt, tam Informantes, quam Consultores,

10 Est, vel non est deuotus, & orationi deditus; zelum animarum habet, vel non habet. Ita sentiunt duo, vel tres; contrarium tamen affirmant omnes Consultores. In negotijs promouendis, & difficultatibus superandis est, vel non est strenuus; est enim timidioris naturæ, licet fiducia sit in Deo fretus: Ita sentiunt omnes. Optat labores & incommoda pati pro Christo, etiam inter Gentiles: ardenter enim cupit mitti ad Indos; vel, labores pro Christo non appetit, sed refugit; nimius enim est proprijs commodis curandis. ita tres ex Informantibus: licet

duo

duo ex Consultoribus illum excusent, ob infirmam valetudinem.

11 Regendi munus, aut dignitatem non ambijt, vel ambijsse videtur: id enim tres ex Informantibus, & duo ex Consultoribus affirmant, licet negent alij. Ad Sacerdotium, vel altiora studia non adspirauit, vel adspirauit: ita duo Consultores credunt; licet omnes alij contrarium censeant. Professionem procurauit, vt duo affirmant. Alij verò aiunt, illum ostendisse quidem desiderium professionis, non autem illam procurasse. Indifferens creditur, vel non creditur ad quemcumque gradum, & ad quæuis Societatis ministeria. Dubitant duo ex Consultoribus de eius indifferentia ad quæuis ministeria; aiunt enim se difficilem ostendisse ad audiendas confessiones.

FORMVLA
DE APTIS AD GVBERNANDVM.

Quo modo de iis confici debeant Informationes, quæ in Vrbem tertio quoque anno mittendæ sunt.

A R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali recognita, & aucta anno 1595.

QVONIAM magna ex parte Societatis nostræ gubernatio, vt P. Ignatius affirmat par. 9. Cõstitutionum, pendet ex Præpositis localibus, quibuscum necessariò ab eo, qui vniuersalem curam sustinet, communicandũ est onus, vt in rebus particularibus eas ordinationes, quæ hinc

præſcribuntur exequantur, & cũ ea fortitudine, & ſuauitate, quæ à Conſtitutionibus ñoſtris exigitur, curent, vt in praxim perducantur, ſempérque viuæ, ac vigentes eo ipſo vſu declaratæ cenſeantur Conſtitutiones ac Regulæ: (ſiquidem quod eæ chartis deſcriptæ ſint, non id Societatis ſpiritum tuetur, ac viuificat) ideo planè neceſſarium eſt, vt huiuſmodi homines ad hoc munus deligamus, in quorum induſtria, ac prudentia meritò conquieſcere, & quibus eorum, qui nobis crediti ſunt, animorum corporúmq; curã viciſsim credere poſsimus, & aliquam alleuationem habere grauiſsimi huius oneris, quod nobis à Domino impoſitum eſt.

2 Quocirca valde commendatũ Prouincialibus eſſe debet, vt quemadmodum in alijs miniſterijs, quo copia ſit hominum ad ea ſufficientium, datur opera, vt maturè inſtruantur, & aptentur; ita etiam in hoc gubernandi, omnium vel præcipuo, non minus adhibeant ſtudij, & diligentiæ in inquirendis, ac notandis cuiúſque talentis, & præterea etiam exercendis, & ijs qui aliquam aptitudinem à Domino accepiſſe videtur, erudiendis, tum praxi, tum etiam opportunis inſtructionibus, & monitis.

3 Modus

3 Modus autem eos exercendi esse hic poterit, si in aliquas cosultationes adhibeantur, vel Ministri in aliqua Domo constituantur, vel si cum eis Regulæ perlegantur, & doceantur ipsarum intelligentiam, & vsum. denique alijs eiusmodi rationibus, quas Superioribus eorum prudentia suggeret.

4 Eadem de causa valde expedire videtur, vt plena notitia eorum omnium Præposito Generali constet, & quos Prouinciales in suis quísque Prouincijs habeant, qui in hac parte operam Societati nauare queant.

5 Prouincialis primùm omnium, audito Consultorum suorum iudicio ex omnibus suæ Prouinciæ Sacerdotibus eos seligat, de quibus informatio accipienda videatur. Postea verò informationes ab ijs accipiat, qui prudenter, & syncerè eam daturi videantur; ac re tota rite precibus Deo commendata; suo tempore nobis mittat catalogum eorum, quos ad gubernandum aptos censebit ex formula, quam in hunc finem subijciemus, illud tamen obseruans, vt omnia fiant secretè, vt rem ipsam postulare intelliget.

6 Operæ pretium autem erit, vt Prouincialis, qui visitat, quemádmodum infor-

mationes de promouendis sumit, iuxta Regulam 69. sui officij; ita etiam de idoneis ad gubernandum accipiat. Et postea tertio quoque anno catalogus huiusmodi informationum, ex præscripto huius formulæ, ad Præpositum Generalem mittatur.

7 Porro huiusmodi Catalogus in 3. Classes distingui debet. Prima quidem eorum, erit, qui actu gubernant. Altera verò eorum, qui aliquando gubernarunt. quòd si horum aliqui iustis de causis non proponantur, addatur ratio, quare prætermissi fuerint. Tertia denique eorum, qui apti ad gubernandum videbuntur. et de his dicatur, quinam proximè, qui verò remotè idonei censentur.

8 Has autem informationes, (quæ ab omnibus Latinè mittendæ sunt) debebunt Prouinciales accipere, non solum à Consultoribus, sed ab antiquioribus etiam, & præcipuis PP., qui eos, qui proponuntur, optimè nosse possunt, vel quia illis præfuerunt, vel quia cum illis familiariter egerũt, vel in Missionibus, foris, vel Domi: quorum omnium nomina ad nos perscribant. Non erit tamen necessè singulis capitibus & responsionibus ponere quid quis dixerit, sed id tantùm fieri debebit, cum in ea responsione non consentiunt, & res

est

est alicuius momenti. Tunc enim in informatione addendum erit, duos, trés ve contrà sentire, & in charta aliqua separata explicandũ illos duos, vel tres, qui aliter sentiebant, esse Patres talem, & talem. quibus omnibus significandum erit, si quid aliud eis seorsim ad nos scribendum occurrat, id omnino facere non omittant.

Capita Informationis mittendæ à Prouincialibus de iis, qui in suis Prouincijs ad gubernandum idonei videbuntur.

1 CVIAS sit, & qua ætate is, de quo mittitur informatio, & quot annis in Societate fuerit, & quibus in studijs versatus sit, & quo progressu.

2 An aliàs vnquam gubernarit, vbi, & quandiu, & in quibus officijs, & qua Nostrorum, cæterorúmq; satisfactione; quam affectus sit ad res spirituales, ad orationem, cæterámque cum Domino communicationem.

3 De mortificatione passionum, de mansuetudine, de humilitate, amore paupertatis, vel singularitate circa propria commoda.

4 De vigilantia, prudentia, & fortitudine in negotijs tractandis.

5 De caritate, & suauitate in Subditos, & discretione.

6 De Religiosa disciplina, & obseruantia, de rectitudine, & constantia.

7 Quàm intelligens sit nostrarum Constitutionum, & regularum, & an ex earum spiritu Subditos ad perfectionem dirige-

re stu-

re ſtudeat, non humana, & politica ratione; & an ſenſus habeat proprios, & peculiares, non conſentaneos modo Societatis.

8 Vt affectus ſit ad externas Nationes, & Prouincias, & an particulares affectiones retinere ſoleat ad perſonas aliquas particulares, ita vt cum aliorum offenſione gubernaturus videatur.

9 De zelo animarum, & ſtudio iuuādi proximos, & an hoc ſtudium in Noſtris promoueat; de obedientia, & ſubordinatione ad ſuos Superiores, & de proprio iudicio.

10 An vnquam notatus ſit quòd gubernationem ambierit, aut procurauerit.

11 Denique, ſi quid aliud occurrerit, propter quod aptus, vel minùs aptus ad gubernandum videatur.

Hæc omnia in ijs, qui aliquandiu gubernarunt, facilè erit animaduertere; & ideo ab ijs, qui vel eorum Subditi, vel Superiores extiterint, eorum notitiā conſequi licebit: qui autem hactenus nunquam regimen attigerunt, de ijs illa dici debebunt, quæ, vel iam vſu comperta ſunt, vel quorum ſpecimen, aut ſignificationem præbuerint.

PRAXIS CONFICIENDARVM
& mittendarum informatio-
num iuxta formulam
de idoneis ad gu-
bernandum.

1 PROVINCIALIS cum ſuis Conſultoribus Catalogum omnium Sacerdotium Prouinciæ perlegat, & ex eorum iudicio illos ſeligat, de quibus meritò ſumenda ſit informatio.

2 Facta hac ſelectione, de ſingulis ſelectis ſumat informationem, iuxta formulam, & ex reſponſis quæ retulerit, expreſſo numero eorum, qui ita ſentiunt, tacitis autem nominibus, breuem ſummam conficiat, dilucidam tamen, & iuxta ſingulas interrogationes, ad hunc fere modum.

Informatio accepta à quinque, vel ſex PP., de P. Antonio Pamphilio.

Ad 1 P. Antonius Pamphilius, Romanus, annorum 40. fuit in Societate annis 20. ſtuduit Philoſophiæ, & Theologiæ, vel caſibus

ſibus

ſibus conſcientiæ, &c. bene profecit, vel mediocriter, vel parum, ex trium ſententia; pluſquam mediocriter; ex duorum, vel omnium ſententia.

Ad 2 Nunquam gubernauit, vel fuit Miniſter Collegij, vel Domus talis per biennium, cum bona, vel mala ſatisfactione, ex omnium, vel trium, vel duorum, vel vnius ſententia. Fuit item Rector Collegij talis, cum bona ſatisfactione Externorum, omnium iudicio, vel aliquorum; mala autem, vel bona, vel mediocri Noſtrorum. Ita ſentiunt duo, vel tres, vel vnus, vel omnes. Et ſic de alijs muneribus, ſi quæ obiuit.

3 Quod autem de duobus his capitibus dictum eſt, idem faciendum in cæteris.

Facta igitur in hunc modum de ſingulis informatione, illam cum Conſultoribus leget, ac examinabit: ac re inter ſe diſcuſſa ſtatuant, quid de ſingulis capitibus ſentiant, idq; addant informationi, hoc, qui ſequitur, modo, iuxta informationem ſuperius poſitam.

Ad 1 P. Antonius Pamphilius, Romanus, annorum 40. fuit in Societate annis 20 ſtuduit Philoſophiæ & Theologiæ, vel Caſibus cõſcientiæ, &c. bene profecit, vel mediocriter, vel parum. ex trium ſententia, idémque ſentiunt duo Conſultores: pluſquàm

mediocriter, ex duorum iudicio, quibus adhæret vnus ex Consultoribus, &c.

4 Absoluto Informationũ examine, & apposito Consultorum iudicio de veritate informationum singulis capitibus, Iudicium vtrum ille aptus, vel minùs aptus videatur, tum ipse Prouincialis, tum Consultores secretis, & separatis literis ad nos scribant.

PARA-

PARADIGMA INFORMATIONIS iuxta formulam de idoneis ad gubernandum.

Informatio de P. Antonio Pamphilio à quinque PP. accepta, & cum Consultoribus examinata.

1 P. Antonius Pamphilius, Romanus, annorum 40. fuit in Societate annis 20. ſtuduit Philoſophiæ & Theologiæ, pluſquam mediocriter profecit omnium iudicio: idémque ſentiunt omnes Conſultores.

2 Fuit Miniſter in Collegio Romano per annum; mediocriter ſatisfecit; erat enim aliquantulum ſeuerus, ex trium ſententia, quibus conſentiunt Conſultores. Fuit etiam Rector Lauretanus annis 4. cum bona Noſtrorum, Externorúmq; ſatisfactione, ex omnium iudicio: duo tamen ex Conſultoribus ſentiunt non bene ſatisfeciſſe Externis, licet Noſtris ſatisfecerit.

3 Affectus eſt ad res ſpirituales, & ad orationem; cæterámque cum Domino communicationem, ex omnium ſententia; quibus

quibus consentiunt Consultores, vno dempto, cui non videtur deuotus.

4 Mortificatas habere passiones videtur fere omnibus, vno dempto; humilis est, & mansuetus, ex triũ iudicio; quibus omnes assentiunt Consultores. Amare creditur paupertatẽ, & non esse singularis circa propria commoda, ex omnium, tam Informantium, quàm Consultorum iudicio.

5 Est vigilans, & mediocriter prudens, sed non valde fortis in negotijs tractandis; in quo omnes consentiunt.

6 Caritatem, & suauitatem exercet in Subditos, ex Informantium sententia; dissentiunt tamen duo ex Consultoribus, qui illum existimant seueriorem. Discretionem videtur habere mediocrem, in quo omnes consentiunt.

7 Religiosam disciplinam, & obseruantiam cum rectitudine & constantia promouet, ex omnium Informantium sententijs; vnus tamen ex Consultoribus dissentit.

8 Intelligens est nostrarum Constitutionum & Regularum mediocriter, & ex earum spiritu Subditos ad perfectionem dirigere studet, ex duorum sententia; tres autem existimant illum humana & politica ratione gubernare. Atque hoc secundum verius censent Cõsultores. Sensus proprios, & peculiares habet aliquando non consen-

cōſentaneos modo Societatis, ex omnium, etiam Conſultorum ſententia.

9 Affectus bene eſt ad externas Nationes; duo tamen ex Conſultoribus contrarium cenſent. Affectiones ad particulares aliquas perſonas, præſertim eas, qui ſuas res probant, retinere ſolet; ideóque cum offenſione aliorum gubernat. Ita ſentiunt omnes; nec diſſentiunt Conſultores.

10 Zelum animarū & ſtudium iuuandi proximos habet qualecumque: hoc autem ſtudiū in Noſtris non ita vt decet promouet. Ita omnes Informantes. Vnus autem ex Conſultoribus addit, illū ſuadentibus ſcrupulis hoc ſtudium in Subditos aliquando ſupprimere.

11 Obediens eſt, & ſuis Superioribus ſubordinatus, nec proprij iudicij. ita omnes ſentiunt.

12 Nunquam notatus eſt gubernationem ambiuiſſe, aut procuraſſe, &c.

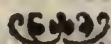

FORMVLA CELEBRANDORVM CONTRACTVVM,

IVXTA MOREM ET priuilegia Societatis.

à R. P. N. Claudio Aquauiua Præposito Generali missa, mense Augusti 1581.

VONIAM, sicut accepimus, in nonnullis Societatis nostrę Prouinciis adhuc celebrantur contractus congregatis ad pulsum campanæ, vel omnibus Collegiorum Sacerdotibus, &

fratribus, vel maiori, aut potiori eorum parte, acceptisque, corã Notario & testibus, suffragijs; quæ omnia repugnant Instituto, & modo procedendi Societatis, ac priuilegijs illius: seriò curent Præpositi Prouinciales, vt Contractuum celebrationes per Superiores tantùm, auditis nempe Consultoribus fiant, & ad normam Instituti accommodentur. Quòd si alicubi difficultates moueant externi, quibuscum contrahendum erit; curent Prouinciales, vt illis, vel per se ipsos, vel per Collegiorum Rectores; ac etiam per Iurisperitos, quos prius ea de re consuluerint, ostensis locis Constitutionum, Canonum, & Bullarum, persuadeant firmiores, ac securiores multo fore contractus, si iuxta priuilegia nobis ad id in specie à Sede Apostolica concessa celebrentur; prout est in Bulla Pij V. pag. 102. & Gregorij xiij. 170. & iuxta Constitutiones, ac Decreta Societatis; Constitut. part. 9. ca. 3. num. quinto. & primę Congregat. generalis Decret. 21. titul. 6. quàm si diuerso quopiam modo; ad quem nos cùm priuilegia non habeamus, faciliùs Contractus ipse infirmari, & an alicuius valoris sit, à multis dubitari possit. Nam alioqui magnum præiudicium generaretur primùm priuilegijs Societatis, quæ

per

per non vsum obsolescerent; deinde facilitati contrahendi, ac libertati Societatis, & modo eam gubernandi. Quòd si pro celebritate Contractus, ij, quibuscum transigitur, velint vt Consultores celebrationi intersint; quamuis Societatis Instituto id magis consentaneum esse videtur, si solus Superior id faceret; poterunt quidem illi interesse; sed sic, ut in ea re suffragium non habeāt decisiuum: ita neque in ipso contractu dicendum erit, quòd ad eam rem conficiendam suffragium tulerint, sed præsentibus N, & N. dicti P. Rectoris Consultoribus, idē Rector vendidit, &c. Si autem opus fuerit, aut ita videatur, poterit initio contractus aliqua mentio fieri de modo contrahendi Societatis iuxta illius Priuilegia & Constitutiones auctoritate Apostolica confirmatas: vt si verbi gratia, ita fieret narratiua.

Personaliter cōstitutus N. Rector N. asserens se ad infrascriptam venditionem, vel permutationem sufficientem habere potestatem à R.P. Generali Præposito, penes quem omnis facultas celebrandi contractus residet, iuxta dictæ Societatis Constitutiones, & Decreta, Apostolica auctoritate confirmata, prout de confirmatione constare asserit literis apostoli-

cis fel. rec. Pij Papæ Quinti, ſub plumbo expeditis, & ſub Datum Romæ 3. Kalend. Maij 1568. Pontificatus eius anno III. & de licentia dicto Rectori conceſſa literis Patentibus manu eiuſdem Præpoſiti Generalis ſubſcriptis, eiúſque ſigillo munitis, quarum tenor talis eſt, *CLAVDIVS AQVAVIVA*, &c. omni meliori modo, quo de iure potuit, idem Rector vendidit, vel commutauit, &c.

Modus informandi R. P. Generalem circa alienationes faciendas.

CVM petitur à R. P. Generali licentia alienandi, vel cõmutandi bona aliqua Collegiorum, hic modus ſeruãdus erit.

Primò, vt rei alienandæ nomen, confinia, valor, & reditus, & ſi quæ ſunt aliæ circumſtantiæ, explicentur.

Secundò, Simili modo rei, vel reditus, qui in commutatione accipiendus eſt, vel pretio rei uendendæ coemendus, circumſtantię eodem ſcripto comprehendantur.

Tertiò, Rationes in vtranque partem adducantur.

Quartò, Rector & Conſultores, ſi conſentiant in alienationem, ſubſcribant ſcri-

pro huiusmodi tractatus, seu informationis: cui si qui non assentiant, id etiam eodem scripto adnotetur, simul cum rationibus, quæ hos ad non assentiendum mouerint.

Quintò, Scriptum illud ad Prouincialem mittatur; & ipse sententiam suam simul cum eodem scripto ad R. P. Generalem mittat.

Sextò, Si tractatus, vel informatio de re alienanda prædicto modo detur, concedet, si expediens videbitur, R. P. Generalis licētiam simul, & confirmationem alienationis; confirmando ex nunc, pro eo tempore, quo alienatio fiet; quia constabit de euidenti vtilitate, expressis nempe in informatione vtrisque rebus, alienanda scilicet, & emenda, seu commutanda, cum vtriusque circumstantiis.

Septimò, Si autem adsit necessitas vendendi, nec occurrat in specie res pretio venditionis coemenda, dicatur saltem in genere, quòd sit vtilius emere possessionē, vel reditus tales, &c. qui frequenter venales occurrant. Et tunc poterit etiam eodem modo dari confirmatio, simul cum licentia vendendi. aliàs licentia quidem dabitur, non tamen confirmatio; quia neque constabit de vtilitate vlla: immo si pecuniam pretij rei vendendæ diu vacuam

fo-

fore probabiliter timeretur, omnino expediret ſimiles alienationes non fieri.

Octauò, Intelligant etiam omnes Superiores, quotquot alienabunt, diſtrictè illis ex nunc prohiberi à R. P. N. Generali, ne pecunias pretij rei venditæ in alios vllo modo ſumptus diſtrahant, præterquam in rem, vel reditum, cuius emendi cauſa fuerit data facultas vendendi, vel certè in ſimilem, aut meliorem, ſi interim occurrat; & quamdiu id non fiat, pecuniam pretij huiuſmodi in depoſitum cuſtodiant, donec res alia coematur.

Nonò, Idem intelligendum erit, quando pretiũ cenſus alicuius redimibilis reſtituitur Collegio; vt illud eodem modo ſeruetur ad ſimiles, vel meliores reditus comparandos.

FORMVLA
CATALOGORVM
QVI TERTIO QVOQVE ANNO à ſingulis Prouincijs in vrbem mitti debent.

R. P. N. Claudij Aquauiuæ Præpoſiti Generalis iuſſu recognita,

et in Prouincias miſſa, Kalend. Nouembris 1589.

VONIAM paucæ admodum Prouinciæ ſunt, quæ per Procuratorem ſingulis triennijs cum primo & ſecundo catalogo perſonarum, alterum catalogum Domorum, & Collegiorum cum ſuis reditibus

mittant, qui rerum catalogus dici poteſt; cuiuſque & Conſtitut. part. 9. cap. 6. §. 3. & Inſtructio quædam anni 1579. meminit, operæ pretium viſum eſt, Prouinciales omnes monere, ne hunc catalogum prætermittant. Nã quàm hic ſit vtilis, & neceſſarius, res ipſa indicat, vt ſcilicet Domus ſeu Collegij cuiuslibet præſens ſtatus breui compendio P. N. Generali ob oculos ponatur. Quamuis enim in cuiuſque Domicilij fundationum hiſtoriis, huc in Vrbem ad Archiuium iam pridem, maiori ex parte, tranſmiſſis, eorundem ſtatus ad illud vſque tempus narrationes contineãtur; quas idcirco repetere opus amplius non erit, præterquam ijs, qui eas nondum miſerunt; præſentem nihilominus cuiuſlibet ſaltem triẽnij ſtatum Generalis Præpoſitus ignorare non debet. quem etſi aliqua ex parte ex annuis literis habere poſſet; quia tamen illæ à paucis ſuo tempore mittuntur, & ea non attingunt, quæ ad rerum temporalium conditionem pertinent; nec ſi attingerent, facilè eſſet inde repetere. proptereà neceſſariò fuerunt monendi Patres Prouinciales, vt iuxta ſubiectam formulam curent hunc rerum catalogum, cum ſupradictis duobus alijs perſonarum catalogis, ſingulis triennijs ad R. P. N. Generalem tranſmitti.

Prin-

Principiò igitur recenſebitur numerus Noſtrorum omnium, qui in Prouincia, ſunt, ſimúlque eorum ſeorſim, qui proximo triennio, vel in Societatem admiſſi; vel ab ea dimiſſi, vel vita defuncti ſint: tum Domorum, Collegiorum, & Reſidentiarum numerus, ac nomina addantur, dicatur præterea, quot è Noſtris in ſingulis illis Domiciliis habitent. Deinde verò ad ſingula Domicilia ſuis quæq; diſtincta capitibus deſcribenda deſcendendo, Noſtrorum, qui in ſingulis ſunt, numerus repetatur; ac præterea addatur, quot in his ſint Sacerdotes, quot Præceptores, quot Scholaſtici, & quarum facultatum; quot item Coadiutores temporales; qui nam reditus, vel ordinariæ eleemoſynæ, quantum æris alieni, ac reliqua, iuxta ſubſequentem formulam.

CATALOGVS PROVINCIAE ROMANAE.

Sunt in Romana Prouincia de Societate 549. in Profeſſorum Domo 90. in Collegio Romano 190. Tuſculi decem, in Domo Probationis 90. in Pœnitentiariorum Collegio 21. in Germanico 13. in Anglicano ſex; in Maronitarum duo, in

Seminario viginti duo; Tibure duodecim, Senis octodecim, totidem Maceratæ, Florentiæ viginti tres, Perusij sedecim, Recineti quatuordecim, in Lauretano Collegio 45. & quatuor in Illyrico. Admissi hoc triennio in Societatem 100. dimissi 9. vita functi 15.

Domus Professorum.

AVCTA est insigni Templo Illustrissimi Farnesij Cardinalis liberalitate exstructo, superiore anno consecrato. Sunt nonaginta è Nostris; Sacerdotes 50. reliqui fratres: possunt ali ex eleemosynis ordinarijs circiter septuaginta; æs alienum contractum ad mille coronatos; ad quod in totum, vel ex parte, dissoluendũ, habet creditam pecuniam tantam, vel nullam, &c. Vtitur Vinea Collegij bis, terue in anno, pro necessaria Nostrorum animi relaxatione.

Collegium Romanum.

ALIT è Nostris 190. Sacerdotes quadraginta. Prælectores 18. nempe Grammatices quatuor, in totidem Classibus; Humaniorum literarum vnum, lin-

linguæ Græcæ vnum, Rhetorices duos, linguæ item hic Græcæ vnum; Mathematicarum vnum, Philosophiæ tres, Scholasticæ Theologiæ duos, Scripturæ vnum, Casuum Conscientiæ duos, Scholares nonaginta, reliquos Coadiutores. Ad omnes has prælectiones nulla obligatione tenetur Collegium; vel tenetur ad has, vel illas, ex fundationis contractu; annui redditus sunt nouem milliũ scutorum, ex qua summa mille sunt deducendi annui census, qui pro summa principali quindecim milliũ scutorum æris alieni contracti penditur, præter alia tria millia commodatò accepta; ad quæ dissoluenda habet in credita pecunia totidem millia, vel his plura, aut pauciora. ex reliqua summa ali possunt circiter 150. Eodemque modo pergendum in reliquis Prouinciæ Domiciliis.

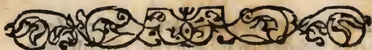
Quoniã verò multũ temporis interdum in sumitur, dum alicuius informatio in primo personarum Catalogo quæritur ad illius faciliorem vsum, ad quemuis scilicet è Nostris nullo negotio inueniendum, Index alphabeticus nominum tantùm, & cognominum omnium eorum, qui in ipso catalogo continentur, erit eidem præfigendus, addito numero, qui cuiq; nomini præfixus est in primo Catalogo, ac prætere-

rea

ceà numero paginæ, in qua nomen ipsum describitur. debebunt enim singulæ primi Catalogi paginæ suis ordine numeris notari. Exempli gratia,

P.Albertus Felix, pagina 6. num. 12.
P.Antonius Magnus, pag. 7. num. 15.
P.Bernardinus Cœlius, pag. 9. num. 14.
P.Bonauentura Turre, 9. num. 18.
P.Camillus Bernardi, 9. num. 6.
P.Cornelius Broeth. 12. num. 7.

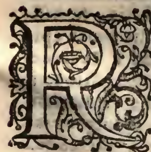

FORMVLA QVAE SERVARI DEBET

CVM SODALITATES B. Virginis ad primariam Romanam aggregari volunt.

R. P. N. Claudij Aquauiuæ Præpositi Generalis iussu missa 8. Septemb. 1585.

ROMANA B. Virginis Annunciatæ Sodalitas Summi Pontificis Gregorij XIII. auctoritate confirmata, quia reliquas tempore antecessit, & eius exemplo omnes deinceps inductæ sunt, Primariam

summus Pontifex appellari voluit, eíque certas indulgentias impertiri: facultatem deinde Præposito Generali Societatis Iesu concedens, vt reliquas Congregationes auctoritate Apostolica erigere, eásque huic Primariæ coniungere posset. quam facultatem Sixtus V. extendit ad aggregandas etiam plures Congregationes in eodem Collegio, vel Domo, vel in Seminariis, sub quouis titulo, etiam non studentium; ita vt eisdem indulgentiis, quibus istá, fruerentur, sic tamen, vt reliquæ indulgentiæ, quas tum isti Romanæ, tum cœteris omnibus Congregationibus antea concesserat, intelligantur omnes reuocatæ.

Quare vt deinceps in hac sodalitatum aggregatione certa aliqua formula, & omnibus communis seruetur, visa est R. P. N. Generali hæc formula tenenda. Primũ vt Prouincialis Rectores suos admoneat, quorũ in Collegiis iam sunt eiusmodi Congregationes, vt earum Præfectis, & Assistentibus significent, esse illis binas epistolas scribendas; alteram ad R. P. Generalem, qua petant suam congregationem institui, & aggregari ad hanc Primariam Collegij Romani, cum eius indulgentiis; alterã ad ipsum Præfectũ, & Assistẽtes huius Primariæ; rogando vt hæc eadẽ apud

P.N.

P. N. procurent. Quod ipsum intelligendum est de Collegiis, ubi nondum sit vlla erecta Congregatio. Cùm enim Rectori, accedente etiam Prouincialis iudicio, videbitur, tot esse personas, & tales, vt noua Congregatio institui debeat; iubebunt aliquos ex iis qui id cupiunt, binas item literas huc scribere, eodem planè quo diximus argumento. Atque hoc modo debebunt Congregationes omnes denuo erigi, ac confirmari. Quod vt ad Dei, & Virginis Matris, sub cuius vmbra militant, honorem, ac gloriam cedat, ipsius infinitam bonitatem ex animo precor.

